לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

נפצע מאבן שהושלכה לעבר רכב ישראלי ליד שכם

תושב ירושלים נפצע אמש באורח קל מרסיסי זכוכית לאחר שאבן הושלכה לעבר מכוניתו. הוא פונה לביה"ח „תל השומר".
התקרית היתה ליד מחנה הפליטים באלטה שבשכם.
כוחות צה"ל פתחו בסריקות. (עתי"ם)

ב' בתמוז תשמ"ז, 29 ביוני 1987 / שנת מ"ד מס' 13380 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

תושב עבדיה נהרג ו־7 נפצעו כאשר כפריים ניסו למנוע את מכירת קרקעותיהם ליהודים

התקרית בנפת בית־לחם, התלקחה כאשר למקום הגיעו סוחר הקרקעות היהודי שמואל ענב והמוכר הערבי גלמיל אל־עסא לצורך מדידת שטחים להקמת הישוב רמת־קידרון ● כ־300 מתושבי הכפר, הטוענים שהקרקעות שייכות להן, תקפו המודדים במקלות ובאבנים ● המשטרה עצרה את ששת המאבטחים מחברת השמירה הפרטית ותאשים אותם בפגיעה חמורה ובשימוש בנשק שלא כדין ● כן נעצרו 12 כפריים לחקירה ● מושל יו"ש: „הפתיחה באש היתה בלתי נמנעת ולצרכי הגנה עצמית" ● ח"כ ותד: „שימוש מופקר בנשק חם"

מאת כתבי „על המשמר" ועתי"ם

בתקרית על רקע מכירת קרקעות ליהודים, שהותה אתמול לפנה"צ, סמוך לכפר הערבי עבדייה, שבנפת בית לחם, נהרג תושב הכפר בן 70 ונפצעו קל 6 ערבים נוספים.

שוטר משמר הגבול נפצע אף הוא מהלם שחדר לרגלו.

המשטרה שיחררה אמש בערבות את כל המאבטחים של חברת השמירה הפרטית, שפתחו באש לעבר ההמון של הכפריים שתקף אותם. הי?

(סוף בעמוד 14)

ניצולת „רכבת קסטנר" מבקשת עזרה בגילוי זהותה ● עמוד 4
הממשלה החליטה: שכה"ל 1350 דולר ● עמוד 19
„מכירים פוגרומים מהם סבלו יהודים" ● עמוד 19
קריית־שלום איננה רמת־עמידר ● עמוד 2
עובדי צה"ל נגד התעשייה האווירית ● עמוד 2

הפסדים גם לתעשייה הצבאית

שר־הבטחון תובע להסב אותה לחברה ממשלתית

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר־הביטחון יצחק רבין נחוש בדעתו להסב את מעמדה של התעשייה הצבאית מיחידת סמך של משרד הבטחון, לחברה ממשלתית החל מה־1 באפריל 1988.

הסיבה העומדת בבסיס החלטתו של שר־הבטחון נובעת מהפסד כספי מצטבר גדול של התעשייה הצבאית הנאמד בכמה מאות מיליוני דולר. כן פחתה הרזרבה הדולרית של תע"ש במידה ניכרת בתקופה האחרונה. עיקר הפגיעה היא בשל הקיצוץ הגדול בתקציב הבטחון ובירידה בהזמנות ממערכת הבטחון.

כתבנו הצבאי מזכיר כי ועדה בראשותו של רא"ל (מיל.) צבי צור (צ'רה) בחנה את נושא מעמד תע"ש לפני כשנתיים והמליצה על שינוי במעמדה לחברה ממשלתית, אולם התעשייה הצבאית התנגדה אז לשינוי המוצע. כיום לאחר שהצטברו הפסדים רבים ובשל העובדה כי אין כל אפשרות לסיוע ממשלתי ליחידת סמך של משרד הבטחון, מתגבשת נטייה בהנהלת תע"ש ובקרב העובדים לקבל את החלטת ועדת צורה.

רבין מבקש לדון עם האמריקנים במשמעות הפסקת פרוייקט ה„לביא"

ייצא לשם כך לארה"ב – יברר במה יסייעו לישראל אם הפרוייקט יופסק ● דעות מנוגדות הושמעו ע"י ראשי הצבא בישיבה ביום ו' וכן בממשלה אתמול ● השרים: אנחנו מבולבלים ולא מבינים דבר ● שר־הבטחון תבע מהקצינים עמדה אחידה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר־הבטחון יצחק רבין רמז אתמול, בישיבת הממשלה, על אפשרות שיסע בקרוב לארצות־הברית כדי לדון שם עם שר־ההגנה וויינברגר ועם שר־החוץ שולץ, בהיבטים השונים של משמעות החלטת ממשלת ישראל בנושא פרוייקט ה„לביא".

שר־הבטחון הסביר כי עוד בטרם תתקבל ההחלטה, כדאי לשמוע משולץ ומוויינברגר מה תהיה נכונה ארצות־הברית לתת לישראל, במסגרת הסיוע הבטחוני, אם יופסק פרוייקט הלביא.

הצעה זו של שר הבטחון לא נדונה אתמול בישיבת הממשלה.

(המשך בעמוד 12)

הפגנת עובדי התעשייה האווירית אתמול בירושלים

שמיר מרגיע העובדים: ההחלטה לא בקרוב
וייצמן: זה לא נושא להתערבות הוועדים

הממשלה המשיכה אתמול בדיון – עובדי התעשייה האווירית הפגינו בחוץ למען המשך הפרוייקט ● שמיר הבטיח למשלחת של המפגינים כי „יהיו עוד הרבה דיונים" ● וייצמן תבע החלטה מהירה ומתח ביקורת על המפגינים: מחר יפגין הצבא למען ענייניו

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

השר עזר וייצמן אמר אתמול בישיבת הממשלה, בהתייחסו להפגנת עובדי התעשייה האווירית נגד הפסקת פרוייקט ה„לביא", כי אינו רואה זאת בחיוב מאחר שעתיד הפיתוח של ה„לביא" הוא הכרעה בטחונית ולא עניין להתערבות העובדים.

„היום אלה עובדי התעשיה האווירית ומחר יפגין הצבא בעניינים צבאיים", אמר וייצמן. הוא קרא לממשלה להגיע להכרעה מהירה, ללא דחיות נוספות.

דיונים ארוכים

עיקר הדיון אתמול על ה„לביא" הוקדש לתשובות והשלמות מצד שר הבטחון יצחק רבין, הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון, מפקד חיל

(המשך בעמוד 2)

לחצים מסוכנים

ככל שהממשלה ממשיכה לדון ולהתלבט בנושא ה„לביא" מבלי לקבל החלטה, כן גוברים הלחצים המשבשים עוד יותר את תהליך קבלת ההחלטות. אותו תהליך מעוות שבגללו אנו נתונים כעת בפני הצגת הדילמה המדומה של תעסוקה מול אינטרס בטחוני עליון. הפגנת אלפי העובדים של התעשייה האווירית ליד משרד ראש־הממשלה הוסיפה תפאורה נוון, לכאורה סוציאלי, לקראת קבלת החלטה שמשמעותה הבטחונית וגם הכלכלית עלולה להיות מרחיקת לכת ביותר. למעשה אין אור להצגת הדילמה הזאת כניגוד בין דאגה לתעסוקה לבין צורכי הבטחון והצבא. מי שאינו נתון להשפעות אינטרסנטיות יודע היטב, כי המשך פרוייקט ה„לביא", אם יוחלט עליו, לא יפתור את בעיית התעסוקה בתעשייה האווירית, אם כי ידחה אותה לשנתיים בלבד. שכן אז ייפלטו אלפים מן התעשייה הזאת מבלי שתהיה חלופה מתאימה לתעסוקתם. אותם כוחות מעולים של התעשייה האווירית, שאיש אינו רוצה לראותם מחוץ למעגל העמל והיצירה, יכולים להשתלב באופן הדרגתי, אך בטוח ודאי עם ביטול פרוייקט ה„לביא", והתחלת ביצוע של מפעלים בטחוניים חלופיים שמערכת בטחונית מציעה אותם במקום ה„לביא". בדרך זו אפשר לשלב גם דאגה אמיתית לבטחון המדינה וגם תעסוקה לעובדים.

הממשלה בהתפקדה הכושל ובהססנותה חשפה את עצמה ללחצים אינטרסנטים שאסור כי יקבעו מה טוב לצה"ל ולהבטחת שלום חיילינו בשעה של מלחמה. עובדי התעשייה האווירית עצמם הם חיילים וחייבים להבין כי שמירת החיים קודמת לכל אינטרס אחר, מה עוד שהוא מוצג על ידם במעטה פוליטי־דימאגוגית, שנודף ממנה ריח פופוליסטי. לא ייתכן שבו ישמעו קריאות גנאי מצד העובדים המפגינים נגד אותם שרים „חשודים" בתמיכה בביטול פרוייקט ה„לביא". מי שרוצה לצוד מנדטים מן התמיכה ב„לביא" יימצא מאוכזב, שכן העם ברובו המכריע לא יסלח למי שיקריב את צרכי הבטחון על מזבח הפופולריות המפוקפקת של תמיכה בעובדי התעשייה האווירית.

המערכת הבטחונית וצמרת צה"ל איתנים בדעתם, כי המשך הייצור של ה„לביא" יעמיד את בטחוננו בסכנה וחיילינו עלולים להימצא בשדה הקרב חשופים לפגיעת האויב בהעדר כלים משוכללים, שייצורם יכול לשמש חלופה לפרוייקט ה„לביא". מי שאינו מבין זאת היום עלול להיות אחראי למחדל בטחוני שלא תהיה לו כפרה. אך גם מבחינה כלכלית החלטה על המשך פרוייקט ה„לביא" תהיה בלתי אחראית. מאות מליוני דולרים נוספים מדי שנה, כדי להמשיך בפרוייקט, וכבר עתה ברור שאפילו יימצא הרוב בממשלה למען ה„לביא", הרי בעוד שנה־שנתיים הוא ייפסק מחוסר מקורות. אין מקום לשום „פתרון פשרה", וגם לא לכניעה ללחצים, אלא יש לקבל החלטה ברורה ושפויה, התואמת את האינטרס הלאומי האמיתי. זה אם אין לשחרר את הממשלה מן המחדל של סחבת ובזבוז משאבים במל חוסר יכולת לקבל החלטה נכונה בזמן הנכון.

אדמירל מרינו, סגנו של שליט צ'ילה פינושה, שוהה בישראל בביקור חשאי

אדמירל מרינו קיבל את דרגתו מהנשיא הסוציאליסטי איינדה ואחר־כך בגד בו ● נחשב לאידאולוג של ההפיכה הצבאית ששמה קץ לדמוקרטיה בצ'ילה בספטמבר 73' ● במשרד החוץ אמרו כי איננו אורח המשרד

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

למן יום שישי, ה־26 בחודש, נמצא בארץ אדמירל חוסה טוריביו מרינו, אחד מיוזמיה ואדריכליה של ההפיכה הצבאית בצ'ילה, בספטמבר 1973, שהוא גם ממלא מקומו של גנרל פינושה, שליט צ'ילה.

בגד באיינדה

אדמירל מרינו, שקיבל את דרגתו מהנשיא הסוציאליסטי שנרצח, סלוואדור איינדה, ושימש גם בתפקיד ראש העיר ולפראיסו בממשלה הסוציאליסטית, בגד באיינדה והפך לאחד האידיאולוגים הראשיים של ההפיכה הצבאית, ששמה קץ לחיי הדמוקרטיה בצ'ילה, שנמשכה למן המאה הקודמת ועד ל־11 בספטמבר 1973.

גייס את פינושה

לאחר חודשים של פעילות התרנית נגד השלטון, בסוף 1972, גייס מרינו לשורות הריאקציה, נגד השינויים הדמוקרטיים של איינדה, את

(המשך בעמוד 2)

אזמל/פרסומת

שירות־דב לחיות

ויו ויו ויו — יללו הכלבים היפים, המסופרים, או נבחו „האוו האוו האוו" בתרעומת, על שהפסידו את ההזדמנות של בעלי־חייהם, ללקק את ידה או אפילו לנשק נשיקת לשון צרפתית את פניה של בריג'יט בארדו, שלא הגיעה לארץ־הקודש, למרות כל הפרסומת חסרת הפרופורציות, שקדמה לאי־ביקורה.

אם הכל היה רק תעלול של פרסומאי, מוטב לו לחפש לעצמו מקצוע אחר. כי הדבר הגרוע ביותר שאיש יחסי־ציבור יכול לעשות, זה ליצור אכזבה מתוכננת. שקר שיתגלה במערומיו תיכף ומייד, הוא מתכון בטוח לתסכול, ותסכול הוא בדיוק מה שגורם לאנשים להעתיק את רגשות הזעם שלהם אל אובייקט אחר, המצוי בטווח צעקה או קללה. הכלבים ובעליהם אינם אשמים, אבל שמם

ברדו, החיות אינן מאכזבות

ולא שמה של בריג'יט, פטרונית החיות, ייפגע מתעלול שהוא כמעט בגדר התעלולות.

לגופו של עניין, הרי לא היה זה משנה כלל אם בריג'יט תגיע או לא. חובבי הכלבים אוהבים את כלביהם, מגדלי החתולים את חתוליהם, מטפחי הדגים, התוכים, הסוסים ויתר חיות המחמד (איזה שם נחמד וקולע!) אהבה שאינה תלויה בדבר — מכל מקום לא בכוכבת לשעבר. אולי זה יחזק אפילו את טענותיהם, שרק אהבתן של חיות אינה מאכזבת לעולם.

השאלה היא, האם ילמד מזה לקח גם הפרסומאי הטיפש, שרקח את המרקחת, היות והוא איננו כלב או חתול, כנראה לא יסיק מכך מסקנות, אלא ימציא לעצמו איזה רציונאליזציה.

גיורא מנור

על „המשמר"
שוק פרוע/בורסה

לחיי העליות שבדרך

הפעם זה באמת מרגיז. רציתם להיות חכמים, מאלה שתמיד קונים מניות בירידה ומוכרים בעלייה. אז קניתם לפני שלושה שבועות, בעצת המומחים, שאמרו לכם: אחרי הירידות האלה יש רק כיוון אחד — למעלה. סיפרתם לחברים, שקניתם בזול והמתנתם לבום הגדול. המתנתם שבוע שבועיים, קראתם דיווחים של אווירה אופטימית בבורסה, על תיקונים טכניים ועל כך שאין אלטרנטיבות טובות יותר להשקיע את הכסף — ובשבוע שעבר הגיע הבום, אבל לא בכיוון שרציתם. אז זהו. חכמים במניות לא תהיו, כי החכמים באמת קנו בשבוע שעבר במיני־מפולת, ואולי עוד יקנו בירידות, אם יימשכו השבוע. ישנם גם חכמים שלא קונים אף פעם, אבל עם אלה אנחנו לא מתעסקים.

בארבעת החודשים הראשונים של 1987, נראתה הבורסה כמקום מבטיח, והזכירה את הימים שבהם היתה מגרש הספורט הלאומי. הציבור הזרים עשרות מיליוני שקלים לקרנות הנאמנות, ואלה קנו מניות מכל הבא ליד, ורשמו לכם על הנייר תשואה של 50־60 אחוז עד אפריל. מי שהצטרף לקרנות האושר האלה בתקופת הזוהר, נותר עתה עם תשואה של כ־10 אחוז, עדיין רווח נאה בעידן של אינפלציה שנתית של 20 אחוז ופחות. מי ששמע על מכרה הזהב רק באפריל, משקיע עכשיו בציפיות ובתפילות.

ועכשיו לשאלת השאלות: למה הבורסה ממשיכה לרדת? התשובה הראשונה היא, שהגורמים הגדולים בשוק עדיין מעוניינים להוריד את רמת השערים, תוך ידיעה שזה יעצבן אתכם ותרוצו למכור, ושוב בירידות כמובן. התשובה השנייה היא: ככה. וזו בדרך כלל התשובה היותר מוצלחת.

ועכשיו תשאלו: נו, אז מה יהיה? זו דווקא שאלה הרבה יותר קלה. מי שכבר למד, שאחרי הירידות באות העליות, ימשיך להחזיק לפחות רבע מהשקעותיו במניות ויפזר את השאר בין אגרות חוב שונות, השקעות במט"ח ופקדונות שקליים, או שירכוש תעודות השתתפות בקרנות נאמנות גמישות ואלה יעשו את החלוקה הזו עבורו. והעיקר: להירגע ולקרוא פחות פרשנויות והערכות של מומחים על למה וכמה ומתי. לחיי העליות שבדרך.

אודי נחשון

ציורמצב

ריח בחירות

מפת בכורות/סרט

תמימות אבודה

בלוז לחופש הגדול
במאי: רנן שור; תסריט: דורון נשר. בקולנוע גת תל אביב וברחבי הארץ

יוצרי סרט ראשון נוטים בדרך־כלל לדון באוטוביוגרפיות, וליצור סרטים אישיים על ילדות, התבגרות ונעורים. כז'אנר קולנועי זה רבים הסטריאוטיפים והיסודות הדרושים, מעטים מצליחים להתרומם מעבר למקובל. רנן שור, בסרטו העלילתי הראשון (לאחר שביים שלושה קצרים), על־פי תסריט מאת דורון נשר (ועם הלחין שירים המושמעים במהלך הסרט), מצליח ליצור תמונה אמיתית, נוגעת ללב, ולעתים קרובות אף מרגשת.

תרמה להצלחה בחירת תקופת ההתרחשות, תקופה קשה, קיץ 1970, שלהי מלחמת ההתשה. בחדשות מודיעים כמעט מדי יום על צעירים שנופלים בתעלה. הגיבורים, נערים ונערות תל־אביביים, תלמידי תיכון על סף גיוסם. אנחנו מתוודעים אליהם בראשית

שרון בר־זיו, ורד כהן ויואב צפיר. גם המהפכן התגייס

הסרט, במסדר בוקר שבו המנהלת מודיעה על נפילת אחד מבוגרי בית־הספר. זו חבורה מגוונת. כל אחד טיפוס, פן אופייני של צעיר ישראלי. התמים, ראשון המגוייסים, שנהרג בתאונת אימונים; המוזיקאי המוכשר והמתלבט; השמאלן הפציפיסט שמצייר טיסמאות על הקירות; הנערה ששואפת להצטרף ללהקה צבאית; הזוג שמחליט להתחתן בטרם יאחר את המועד; והמשוגע לקולנוע, שעד שיתפרסם מסתפק בצילום חבריו בסופר 8. הסרט דן בתקופה בעייתית, סוף עידן התמימות בישראל, אבל הוא אינו מתיימר להציג עמדה פוליטית. בסך־הכל כולם חברה טובים, אוהבים, נבוכים, מבקשים למצות את ימי הקיץ האחרונים. בסופו של דבר הכל מתגייסים — אפילו המהפכן הזועם.

הסרט מחולק לארבעה פרקים, על פי שמות ארבעה מגיבוריו. בין הפרקים סצינות מוצלחות יותר ופחות, פה ושם היסוסים של סרט ביכורים. הסרט נמלט יותר מדי אל סגנון סרטי הבית, קטעי התיעוד הקופצניים שמצלם מרגו, איש הקולנוע. אבל החולשות מתאזנות על ידי סצינות מקסימות, כמו טקס נישואיהם של שוש וקובי, פאתטי ויפה. הטקס מושמע במהלך שיר באידיש, המשמש רקע להתעוררותה של החבורה בשפך הירקון, מקום הכינוס הקבוע עליהם. בסרט כונסו שחקנים מתחילים: יואב צפיר, שחר סגל, נועה גולדברג, עמרי דולב, דוד צווינגבוים, ורד כהן ושרון בר־זיו.

אלה, כמו הבימוי והתסריט, תורמים לעיצובה של תמונת תמימות ישראלית אבודה ואותנטית.

דני ורט

מרכז ההלבשה הבינקיבוצי
מודיע:
החל מ־1.7.87 ועד 15.9.87
שעות הפתיחה:
מ־07.00 עד 14.00
המחסן פתוח גם ליחידים

28.6.87

אח"מ/סטפי גראף

מטניס לטלוויזיה

הגימיק של מפיקי הסדרה „מיאמי, מחלק מוסר", עבר עד עכשיו בצורה מושלמת.

התקציב לשחקנים אורחים, פיגורות רציניות, לא רק מתחומי הדראמה אלא גם מוסיקאים וזמרים, היה בלתי־מוגבל. עכשיו הם לוטשים עין לעבר סטפי גראף, הטניסאית הגרמניה בת ה־18, הנחשבת בעיני רבים כיורשת של מרטינה נברטילובה. את הרעיון זרק דון ג'ונסון, כוכב הסדרה, והמפיקים כבר הודיעו שכסף לא מהווה בעיה, רק שתסכים. היא נוטה להסכים, בשביל הכיף, אבל אביה, פטר, שהוא גם המאמן שלה, מטיל וטו, ואומר שאם היא רוצה להיות מספר אחד בטניס, היא צריכה להתרכז אך־ורק בספורט, בלי להכניס לעצמה רעיונות אחרים לראש.

אז גראף אולי תוותר הפעם על התפקיד, אבל גם כך, חשבון הבנק שלה אינו צריך לעורר דאגה. לפי נתונים שפורסמו לאחרונה, היא עתידה להיות מיליונרית, רשמית, בשטרלינגים, מיד עם תום טורניר וימבלדון. עד היום עשתה למעלה מ־900 אלף שטרלינג, והשנה היא עתידה להכניס לחשבון הבנק התופח שלה עוד חצי־מיליון מטניס בלבד, ועוד 2.5 מיליון מחברות המעניקות לה חסות.

בווימבלדון אימצו אותה כמה חברות גדולות. חברת המכוניות „אופל" משלמת חצי־מיליון שטרלינג (הרבה מאוד תשדירי פרסומת), „אדידס" ו„דנלופ" משלמות 400 אלף כל אחת, וחברת „בי.איי.אס.אף" מוסיפה עוד 200 אלף. חוץ מאלה, עוד 350 אלף לשנה מחברת משקאות קלים שסטפי עושה לה פרסומת, מכתבות בעיתונות ודוגמנות. גם יפה וגם חובטת.

המתחרה העיקרית שלה היא בת גילה, גבריאלה סבאטיני מאיטליה, בשנה שעברה הרוויחה זו כ־750 אלף לישט"ש, והשנה היא עתידה להשתכר למעלה ממיליון וחצי. בין חברות־החסות שדואגות לפנק את גבריאלה: „פוג'י", רשת מזללות המבורגר „מקדונלד", חברת „ריי בן" יצרנית משקפי־שמש, חברת האופנה של סרג'יו טאצ'יני וגם חברת השעונים „אבל". על המגרש היא עונדת את אחד מן השעונים היקרים של החברה, כ־10 אלפים שטרלינג מחירו. אם יישבר, חלילה, יחליפו לה על המקום.

עופר ניר

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

לו יהי / צפוי השבוע

גרורות מסרטן הכיבוש

● סיכסוך שכנים: קראה המשטרה לפוגרום ברמת־עמידר ובצדק: סיכסוך בן 100 שנה. תשמ"ז, שנת הפוגרום ממעלה חלדיה לקלקיליה, להיישה, לרמת־עמידר.
הפלשתינים מגיבים כייאוש, ב„תמות נפשי עם פלישתים": שמים מיכלי גז בדירותיהם. אם ישרפו אותם — גם השכנים היהודיים יתפוצצו.
שיוויון!
השבוע יציעו חוק: לאסור שימוש בגז על מי שאינו יוצא צבא, ו/או מנשק מזוזות. לא אפלייה: ביטחון, ליהודים. חוץ מזה, הערבים רגילים לבשל בתבון שבחצר על גללי חמורים.

● המלאכיות של צ'ארלי: הן 7, נילי ושלומית ממפ"ם, שנאבקו בבודאפשט עם צ'ארלי ביטון ואילצו אותו להגדיר את המשלחת כ„שמאל" ולא כ„רקח".
הן חזרו עם הצהרה של אבו־מאזן, שקרובה יותר מכל קודמותיה לנוסחת שם־טוב — ירדו: מו"מ בלי טרור.
הן נחקרות במשטרה.
מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, אומר שבלי אש"ף אין שלום.
אז מילא שוועמים עליהן, אבל מדוע לא מגיבים על המסר שהביאו.
תרגיל: אילולא היה מיפגש, ואם הצעת אבו־מאזן היתה מגיעה בדואר למפ"ם, היו מגיבים?

● שערוריה ה„לביא": „סה לה וי", בצרפתית — כך הם החיים.
שערוריית השבוע — „לביא", דו"ח מבקר המדינה על פרוייקט מיליארדים מיותר שרופפו 20 שנה בכלכלה ובביטחון.
לידו — בנק צפון־אמריקה ובני הורוביץ ופרוטות. חשוב להגיב בהתאם, בעוצמה המתבקשת ממספר הספרות שבמספרים הכלולים בדו"ח.

עודד ליפשיץ

בקריית־שלום אמרו לכהנא: כאן לא רמת־עמידר

מנהיג „כך" שהגיע אתמול לשכונה בדרום תל־אביב לא ציפה לקבלת הפנים לה זכה ● בני נוער בקהל פתחו לעברו בקריאות: „כהנא פריחא"; „כהנא לאמריקה"; ואף זימרו שיר גנאי לכבודו שחובר בו במקום: „כהנא חושב שהוא חכם/בואו נסלק אותו מכאן"...

מאת עודד ליפשיץ

רמת־עמידר, חוף הכרמל, ניסיון חטיפת הנשק מחייל, ואמש — במסגרת סיור שבו־עות, מגיע כהנא לקריית־שלום, דרום תל אביב, שכונה שלווה, רוב של בני עדות המזרח. מנסה לקטוף פירות באושים. הבמה של כהנא — על מדרגות „בנק הפועלים".

מסביב — הרבה אנשי אבטחה שלו, ושוטרים. הקהל — מעט ילדים ובני נוער. פעיל „כך" פותח: „ילדים באים לכאן כי הם מפחדים שערבים יהרגו אותם. בבית־ההורים, מול הטלוויזיה של השמאלנים ואש"ף, ושל הפושעים מהעתונות, אין להם תשובה לילדים".

לאט לאט באים כשלוש מאות איש. הרוב — נוער. כהנא עולה לנאום: „כל הכבוד לרמת־עמידר. שלושה ערבים קיבלו שם מכות, זה מכות טובות".

חיה לוי, כבת 50, פותחת ב„פול ווליום": „בוז", „גזעני"...

כהנא: „את גם מטומטמת וגם מכוערת! הערבים שלך הרגו את רמי חבה, בשכונת שפירא גרים 700 ערבים מעוה, הפכו את הבחורות שלנו לזונות".

שיר השכונה

חבורת בני־עשרה, בעיקר בנות, מתארגנות לקריאות בזו מתואמות: „כהנא פריחא" „כהנא לאמריקה" „היטלר, היטלר", „גזעני מטורף".

כהנא: „גבלות שכמותכם חולי נפש... יוסי שריד בוגד, שנגיע לשלטון יטעם את טעמו של כהנא". הנוער עובר לעניני דיומא: „אמונים לכנ"סתו, דריכון ישרא־אליו" ומכאן לשיר השכונה:

„כהנא משחק אותה בטוח/כהנא גם חושב שהוא חכם/בואו ונראה לו מי אנחנו/בואו נסלק אותו מכאן..."

השוטרים מרחיקים את הנוער המזמר מהבמה, שלידה מתגבשת קבוצה, קטנה יותר, שמוחאת כפיים לכהנא.

מפסיד בגדול

מבחינת היחס בין תומכים למתנגדים — כהנא מפסיד כאן בגדול. אבל לא צריך הרבה חוליגנים כדי לעשות פוגרום בערבים גם בקריית־שלום.

אני חוזר לדירותי הסמוכה, בקומת הקרקע, יושב לכתוב על האסיפה. דפיקה בתריס החלון, אני פותח. שני גברים חסונים, בגיל העמידה: „מי אתה?"

„גר כאן. מי אתם?"

„מוועד השיכון. עוברים בדירות. רוצים לדעת מי הדיירים. בשביל הבטחון. אנחנו יודעים שאתה קיבוצניק, סיפרו לנו. אבל מי גר כאן בדירה הסמוכה? שמענו שזה בחור ערבי..."

„לא יודע" אני משיב.

„אז תברר בשבילנו, טוב?"

כהנא מאיים (למעלה) קהל הצעירים שורק לו בוז (למטה) אמש בקריית שלום (צילום: בועז לניר)

חברי קיבוצים יפגינו מחר נגד כהנא בבירעם

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מפ"ם, הקיבוץ־הארצי והשומר־הצעיר, קוראים לחברים ואוהדים להשתתף מחר, יום שלישי אחר הצהריים, בהפגנת נגד להפגנת כהנא ואנשיו המתכוונים לערוך תפילה בבית־הכנסת העתיק בבירעם כפתיחה למאבק נגד החזרת העקורים לבתיהם.

אלי ספרן, מקיבוץ סאסא, מסר אתמול שחברי קיבוץ סאסא ובירעם יזמו את ההפגנה וכבר התקבלו הודעות תמיכה מהקיבוץ הארצי ומהמדור הצעיר של מפ"ם וההנהגה הראשית של השומר־הצעיר. תנועת „כך" הודיעה שבכוונת כהנא לערוך תפילה בבית הכנסת יחד עם רבנים ואוהדים כדי לפתוח במאבק נגד שובם של תושבי בירעם ואקרית לכפריהם, על פי הצעת השר ארנס. העקורים הביעו שביעות רצונם על כוונת הקיבוץ־הארצי ומפ"ם לשבש את כוונתו של כהנא.

אדמירל מרינו

(סוף מעמוד ראשון)

גנרל פינושה, ב־5 בספטמבר 1973, ארבעה ימים בלבד לפני ההפיכה עקובת־הדמים.

בכך טמון ההסבר לעובדה, שהוא היחיד מבין חברי הכת הצבאית המקורית שנשאר על כנו, מלבד פינושה עצמו. כוותיק חברי הכת, הוא אמור גם להחליף את פינושה במקרה של מוות או היעדרות.

אידאולוג הבטחון הלאומי

אדמירל מרינו נודע כאידיאולוג של תיאוריית ה„בטחון הלאומי" בצ'ילה, תיאוריה שהצביעה על המפלגות והמוסדות הדמוקרטיים כחלק מקשר קומוניסטי בינלאומי. הוא גם „ממציא" השיטה של בתי־הכלא הצפים ברמות אוניות־צי, שבהם כלאו ועינו עד מוות אלפי אנשים, שהיו קשורים לממשלה הסוציאליסטית או שהתנגדו למשטר החדש.

לשאלת כתבנו, טען חנן עולמי, הממונה על אמריקה הלטינית במשרד החוץ, כי אדמירל מרינו אינו אורח המשרד. המאמצים לוודא במשרד הבטחון, אם הוא אורח משרד זה, עלו בתוהו עד לסגירת הגיליון. פרטים נוספים יתפרסמו בעתוננו בקרוב.

המשכים

שמיר מרגיע העובדים

(סוף מעמוד ראשון)

האוויר אלוף עמוס לפידות וקצינים נוספים — לשאלות שהציגו שרים בישיבות הקודמות. חלק זה של ישיבת הממשלה הוכרז כוועדת שרים לענייני בטחון.

הממשלה טרם סיימה את הדיון. שבעה שרים עדיין רשומים להשתתף בדיון וייתכן כי עוד שרים ירצו להביע דעתם. שר החוץ שמעון פרס, העומד לשוב היום מאירופה, עדיין לא התבטא בנושא ה„לביא".

שמיר: לא בקרוב

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול לנציגי ועד עובדי התעשיה האווירית, אותם קיבל בלשכתו, כי ההחלטה על עתיד מטוס ה„לביא" לא תתקבל בימים הקרובים ביותר וכי יהיו עוד הרבה דיונים ושיקולים עד קבלת ההחלטה.

שמיר המשיך ואמר, כי ההחלטה אינה קלה. „איש אינו שולל את ה„לביא"; איש אינו אומר שזה מטוס לא טוב. אלא הוויכוח הוא באיזו ניירה יהיה לנו כסף לפתח אותו ובד בבד לדאוג לשאר צרכי צה"ל".

לוקחים הכל בחשבון

שמיר אמר עוד, כי גם אם אנשי התעשיה האווירית אינם נוכחים בישיבות הממשלה, יש להם דוברים טובים בממשלה, ציין שמיר. לוקחת בחשבון את השנים הרבות שהעובדים השקיעו במפעל, את שיקול התעסוקה ואת הצורך בהתפתחות טכנולוגית ובתעשיית מטוסים בישראל.

שמיר קרא לעובדי התעשיה האווירית להתייעל. „היה טוב אילו יכולתם להראות שהתעשיה האווירית יכולה לעשות אותו הדבר בעלות נמוכה יותר", אמר. הוא הוסיף, כי חלק נכבד בקרב שרי הממשלה תומך בהמשך הפיתוח של מטוס ה„לביא" אך גם המתנגדים לפרוייקט נוקטים בעמדה זו בלב כבד. „אל תתייאשו", אמר ראש הממשלה לנציגי העובדים, „אינכם יתומים ולא בנים חורגים".

הפגנת העובדים

כנה אלפים מעובדי התעשיה האווירית הפגינו אמש מול בנין ראש הממשלה בירושלים בקריאות „לא נפסיק את פרויקט הלביא". המפגינים יצאו בקריאות „עוד הלביא חי" ו„לא נפסיק את הלביא", בכרזות שנישאו על ידי המפגינים נכתב „הלביא פרוייקט לאומי", „ליכוד לאומי נדרש ללביא".

מזכיר הארגון הארצי של עובדי התעשיה האווירית יעקב שפי, אמר: „לא נשב בשקט. להפגנה זו הגיעו 5000 עובדי התעשיה האווירית שהם כרבע מכלל העובדים. בהפגנה הבאה לא מן הנמנע שישתתפו 20,000 עובדים. חייבים לזכור שמאחורי כל עובד עומדת משפחה. בעתיד נשקול הפגנת משפחות".

משלחת בת שלושה חברים בראשותו של יעקב שפי מזכיר הארגון, נתקבלה לשיחה אצל ראש הממשלה יצחק שמיר.

רבין

(סוף מעמוד ראשון)

גורמים צבאיים ובטחוניים אומרים כי יש בהצעה זו משום שינוי בעמדת שר־הבטחון, שנטה עד כה לתמוך בהמשך פיתוח וייצור „הלביא", תמורת תוספת כספית לתקציב הבטחון.

ישיבת הממשלה אתמול בנושא „הלביא" הוקדשה כולה לתשובות של נציגי מערכת הבטחון וצה"ל לשאלות שהצטברו אצל השרים בענייני הנתונים והעובדות.

מחלוקת במערכת הבטחון

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון הציג לפני השרים, בתשובה לשאלה, את לוחות הזמנים של הפרוייקטים הכלולים בחלופת צה"ל ללביא. מנכ"ל משרד הבטחון דוד עברי טען בפני השרים: „מה שאומר הרמטכ"ל, לא תואם איתי מראש".

שר־החקלאות אריק נחמקין: „לא ברור לי מדוע כל אחד במערכת הבטחון מביע דעה אחרת?"

לעומת הרמטכ"ל, שחזר על עמדת צה"ל הגורסת כי חיל האוויר יזדקק ל־75 מטוסי „לביא", אמר מפקד חיל האוויר, האלוף לפידות, לשרי הממשלה, כי לדעתו יזדקק חיל האוויר ל־200 „לביאים", אם לא תהיה מגבלת תקציב. „בתקציב הנוכחי לא ניתן ליצר אף מטוס" אמר לפידות.

השרים מבולבלים

היועץ הכספי לרמטכ"ל תא"ל ראובן הרשקו חזר על הנתונים הכספיים המפורטים, והמסובכים, ואחרי סקירתו סיכמו חלק מהשרים: „עכשיו אנחנו מבולבלים ולא מבינים דבר".

כתבנו הצבאי מציין כי בצמרת מערכת הבטחון ובצה"ל שוררת אי־שביעות רצון נוכח חילוקי הדעות שנתגלעו בין מפקד חיל האוויר היוצא והנכנס. ביום שישי האחרון, לאחר שהציג צה"ל לפני חברי הכנסת את נושא „הלביא", כינס שר הבטחון את קציני הצבא הבכירים הנוגעים בדבר וניסה להגיע איתם לעמדה אחידה. ביום שישי הקרוב תתכנס שוב הוועדה הפרלמנטרית המשותפת לוועדת החוץ והבטחון ולוועדת הכספים. הפעם יהיה זה במתקני התעשיה האווירית.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל' 3־231161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673671. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

אריה יבין, יו"ר ארגון עובדי צה"ל

המנדטים שלנו מקבילים לאלה של התעשייה האווירית

כשבעת־אלפים מעובדי צה"ל פוטרו בגלל המחסור בתקציב לפרוייקטים צה"ליים. ובכל זאת, לא יצאתם למאבק נגד הפיטורים.

נכון, שמספר העובדים צומצם בארבע השנים האחרונות בכ־30 עד 40 אחוז, בגלל הקיצוץ בתקציבו של צה"ל. אבל, רוב העובדים יצאו לפנסיה מוקדמת או התפטרו מתוך הסכמה ולא פוטרו בעל כורחם. בסך־הכל, איננו מכתיבים לצה"ל את מספר המועסקים על־ידו. וכתוב לקבל ולפטר עובדים בהתאם לצרכים.

מהי דעתך, אם כן, על מאבקם של עובדי התעשייה האווירית נגד הפסקת פרוייקט ה„לביא"?

אינני מחלק ציונים על התנהגות ואינני חושב שצריך להיות ויכוח בין פועלים, גם אם לכל אחד מאיתנו דעה שונה.

ובכל זאת, להחלטות הממשלה בנושא „הלביא" יהיה השלכה ישירות על עתידכם כעובדי צה"ל...

כיו"ר ארגון, אני חושב שאסור להעביר את הוויכוח הזה לכיוונים, או לנהל את המאבק שלנו מעל דפי העתונות, כמו שעושים אנשי חיל־האוויר. לכן, כל שאני יכול לומר הוא, שארגון עובדי צה"ל יתנגד לפיטורים נוספים. בסופו של דבר, יש גבול לכמה עובדים אפשר לפטר, מה גם, שצה"ל צריך לקבל עובדים נוספים, כדי לעמוד במשימות שעליו לבצע. כמו שאמר שר הבטחון, לא יתכן להמשיך לחסל פרוייקטים צה"ליים בגלל ה„לביא".

ועד עובדי התעשייה האווירית מאיים על מקבלי ההחלטות בחמישה מנדטים, שהם עלולים לאבד אם יחליטו לבטל את הפרוייקט. אתה חושב, שהפעלת לחצים מן הסוג הזה היא לגיטימית?

המנדטים שלנו מקבילים לאלה של התעשייה האווירית. רק שאנחנו לא נשתמש בנשק הזה, מפני שהאנשים המוסמכים לכך צריכים להחליט, קודם כל, מה טוב לבטחון ומה טוב לצה"ל. אחרת — לא יהיה לנו בטחון ולא יהיה גם צה"ל. אני רק חושש, שכבר ההיגיון הזה כבר לא פועל, ועוד מעט יהיה לנו בממשלה תיקו בנושא הזה, כמו בנושאים האחרים.

אתי רונאל

ועד חדש באגודת העתונאים בת"א

בבחירות שנערכו באגודת העתונאים בתל אביב נבחרו 7 מחברי הועד, נוסף ל־8 הנציגים שכבר נבחרו במערכות העתונים.

הנבחרים באסיפה הכללית הם: זאב יפת (הארץ), הרצל ארליך (דבר), עופר (מעריב) יחזקאל אדירם ורב עצמון (ידיעות אחרונות) גרשון תיל (נימלאים) וצביה כהן (ירחון נעמ"ת).

המועמדים: משה לרר, דוד מרשיוב, יעקב שליש, מירה הלפרין ואליעזר דר.

במערכות נבחרו: מרדכי גילת (ידיעות אחרונות) עמית אנטר (על המשמר) דוד דרורי (העתונים הלא־עבריים) יאיר דקל (מעריב) חיים בלצן (נימלאים), צבי הראל (הארץ) אסתר אס־טל (דבר) ואמנון נרב (קול ישראל).

חברי בית הדין: גדעון סאמט (יו"ר), מרק גפן, זיסי סתוי, שרה הוניג, יעקב קיפר, משה אישון, דוד גלעדי, יהושע שגיא, אברהם מרון, מולי שפירא, יצחק לורן, ליליה פתר ותמר אבידר.

ועדת ביקורת: עודד ספיר (יו"ר), מיכל הולצמן ונחמיה שטרסלר.

בשורה של החלטות על המאבק להעלאת שכרם ושיפור מעמדם המקצועי של העתונאים, ועל הצורך לסכל כל פגיעה בחירות הביטוי ובחופש העתונות על ידי חקיקה מגבילה — ננעלה אתמול האסיפה הכללית השנתית של אגודת העתונאים ב„בית סוקולוב" בתל אביב. (עתי"מ)

לבת שבע ומשפחתה
ולקיבוץ כפר־מסריק
אתכם בצערכם על מות
ראובן
חברים ברמת־השופט

ביום השלושים
לפטירתו של חברנו היקר
יצחק קוביץ' ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום ד' 1.7.87 בשעה 16.00
המשפחה
ובית עין־השופט

במלאת שלושים
לפטירתה של חברתנו היקרה
רותקה ירקוני ז"ל
נעלה לקברה לגילוי המצבה
ביום שלישי 30.6.87 בשעה 16.30
המשפחה
ובית מעברות

10 הרוגים ומאות פצועים באיראן בהתקפת נשק כימי

פאריס. — 10 אזרחים נהרגו אתמול ו־658 נפצעו, כאשר חיל־האוויר העיראקי הפעיל פעמיים נשק כימי להפצצת רובעי מגורים בסארדאכט שבאיראן. — נאמר בהודעה שפירסמה סוכנות הידיעות האיראנית.

סוכנות הידיעות האיראנית מציינת, כי בהפצצה נפגעו ארבעה מוקדים בעיר, השוכנת במרחק כ־10 ק"מ מהגבול. בסארדאכט כמה עשרות־אלפי תושבים, רובם כורדים.

עוד נאמר בהודעה האיראנית, כי רוב הקורבנות הם ילדים או נשים. בתי־החולים בעיר לא יכלו לקלוט את כל הפצועים, וחלק גדול מהם הועבר לערים הסמוכות. (ע"צ)

„נפגעי החזרה בתשובה" גם למניעת ההתחרדות הכללית

באסיפה הכללית השנתית של עמותת „נפגעי החזרה בתשובה", שנערכה בת"א בשבוע שעבר, התקבלה החלטה להרחיב את פעילות העמותה אל מעבר לתחומים האישיים ולפעול גם במישורי ההתחרדות החברתית והלאומית.

שם העמותה שונה לע.ל.ה — עמותה למניעת ההשתלטות החרדית. במטרות העמותה יהיו, להפעיל את כל האמצעים והדרכים החוקיים למניעת ההשתלטות החרדית על המדינה ועל אזרחיה, וליצור מסגרת־גג לכל הארגונים והעמותות אשר מטרתם מניעת הכפייה הדתית היא עקרון במצעם.

הרב שך יוצא נגד החלטות הרבנות על שנת השמיטה

מאת דורית גפן, כתבתנו לעניני מפלגות

הרב אליעזר שך יצא אמש בקריאה לרבנים הראשיים שלא לעכב בעד אלה הרוצים לשמור על כל דיני שביעית כהלכתה. דברי הרב שך הוקראו בתחרות של ועד על הלכות שמיטה, שהתקיימה בבנייני האומה בירושלים. הרב היה אמור להשתתף באירוע אך לא הגיע מסיבות בריאותיות, ושלח בכתב את דבריו.

בהמשך איגרתו אומר הרב „אז, שהיתה חרפת רעב ועניות גדולה, ממש עד פת לחם, הסתמכו על ההיתר רק בגלל שהיה דוחק ועניות, ולא היו מסוגלים לשמור שמיטה כהלכתה. אבל לא כן עכשיו, שברוך השם, מליונים מליונים דולרים מוציאים על לוקסוס ועל כל מיני משחקים".

בהמשך האיגרת פונה הרב אל הרבנים הראשיים, „לכן אני קורא לכם, אנא חוסו לכם מלהחטיא את הרבים, ולטעמם במאכלות האסורות".

בדבריו הללו מבטא הרב התנגדות קיצונית להחלטותיה של הרבנות הראשית בעניין השמיטה, כפי שהתבטאו בפרשת יבול החיטה של ישראל.

אמא, למה יש לי ראש כחול?

מילאנו. — מאות אנשים נצבעו בכחול בעקבות דליפת צבע ממפעל בפאדרנו דוניאנו, באזור מילאנו, במוצאי־שבת.

כתוצאה מטעות אנוש, דלפה כמות של 130 ק"ג חומר צביעה כחול מבית־חרושת של החברה השווייצית „סנדוז", בעיירה שבה כ־3,000 תושבים.

התושבים היו אחוזי־בהלה, במיוחד נוכח העובדה, שפאדרנו שוכנת 10 ק"מ בלבד מהעיר סבסו, שנפגעה קשות, ביולי 1976, בעקבות דליפה של דיאוקסין.

מאות אנשים, שפניהם וידיהם הכחילו, התקהלו בכניסה למפעל וביקשו הסברים מההנהלה.

ראשי חברת „סנדוז" באיטליה טוענים, כי מדובר בחומר שרעילותו נמוכה ביותר. עוד אמרו, כי חומר זה בריכוז גבוה עלול אמנם לגרום גירוי של הקרומים הריריים ושל העיניים, אך לדעתם, הריכוז במקרה זה לא היה גבוה.

האנשים שנפגעו נתבקשו לרחוץ את כל חלקי גופם בסבון נוזלי. (ע"צ)

במאי הקולנוע והטלוויזיה בהוליווד מאיימים לשבות

במאי הקולנוע והטלוויזיה בהוליווד אגרו שלטים „בשביתה" והכינו אתמול צוותי מסגיעים, לקראת שביתה אפשרית העלולה לשתק את הוליווד. 8,420 החברים באיחוד הבמאים של אמריקה, שהכנסותיהם נעות בין מיליוני דולרים לכמה אלפים בשנה, יצביעו מחר בלוס אנג'לס וביום ד' בניו יורק בשאלת השביתה. מחר יפוג תוקפו של הסכם העבודה הנוכחי.

„המפיקים דורשים קיצוצים בשכר והקפאות, בעוד הם גורפים מיליוני דולרים" אמר נשיא איגוד הבמאים, ג'ילברט קייטס.

השביתה תפגע בראש ובראשונה ב„אופרות־סבון", הנמצאות בהפקה בלתי־פוסקת, וכן במהדורות החדשות ובתוכניות הספורט של הטלוויזיה. (ע"ד)

מטוסים לוביים התגרו באניית מלחמה אמריקנית

פאריס.— מטוסי־תצפית לוביים התקרבו בשבוע שעבר לאוניית מלחמה אמריקנית בים התיכון — מסרה סוכנות הידיעות הלובית.

פרשן צבאי של הסוכנות הלובית אמר, כי „בעת משימה שיגרתית של מטוסי־תצפית לוביים בים התיכון, ביצעה אוניה אמריקנית פעולות לשיבוש שידורים נגד אחד המטוסים, ולכן התקרבו הללו למקור השידורים כדי לזהותו ולהזהירו מפני המשך התנהגותו."

סוכנות הידיעות הוסיפה, כי „פעולות שיבוש נגד מטוסי־תצפית לוביים הן מעשה עוין והתגרות אמריקנית, שאין להשלים עמה. חיל־האוויר הלובי ייאלץ להילחם באוניות האמריקניות בים התיכון, אם יבצעו פעולות שיבוש או יירוט בעת משימות שיגרתיות של מטוסים לוביים."

הפנטאגון הודיע ביום ה', כי שני מטוסי „מיג־23" לוביים התקרבו פעמיים, ב־17 ביוני, לסיירת הגרעינית „סאות קארוליינה", „בלי לגלות כוונות עוינות".

היום פגישה קיסר־נסים; ינסו להזיז המו"מ בשירות הציבורי

„גישת האוצר אינה עניינית, הוא שבוי בידי המעסיקים הפרטיים"

תקף הברפלד את האוצר בישיבת הוועדה המרכזת ● אסיפות עובדים בבית ברנר ובבאר טוביה

מאת כתבנו לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ייפגש היום אחרי הצהריים עם שר האוצר, משה נסים בלשכת השר בירושלים בניסיון להזיז את המו"מ בשירות הציבורי מהמבוי הסתום. המו"מ בין ההסתדרות לבין נציגי האוצר והמעסיקים הציבוריים אמור להתחדש ביום חמישי הקרוב.

קיסר עמד לפגוש את נסים אתמול, אולם הדבר נדחה מסיבות טכניות. עובדי המדינה ממשיכים את עיצומיהם. היום תתקיים אסיפה של העובדים מאזור המרכז בבית ברנר בתל־אביב. האסיפה תתקיים בשעות העבודה, והיא אמורה לגבש שורה של צעדים שיופעלו בתום תקופת הצינון בשבוע הבא, אם לא יחול שינוי בעמדת הממשלה.

מטה המאבק המשותף לאגף לאיגוד מקצועי ולאיגודים המקצועיים יתכנס במהלך השבוע, כדי להכין תכנית אופרטיבית לקראת עימות חזיתי אפשרי.

עובדי הרשויות המקומיות ממשיכים אף הם בעיצומים שהחלו בסוף השבוע. עובדי עשרים מועצות אזוריות יקיימו גם הם אסיפת הסברה מרכזית בזמן העבודה במועצה האזורית באר טוביה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר אתמול בישיבת הוועדה המרכזת, כי לאחרונה נוצרה שותפות מוזרה בין שר האוצר לבין ראשי הארגונים של המעסיקים הפרטיים, אשר חברו יחד בנסיון למנוע מציבור העובדים במגזר הציבורי את מה שמגיע להם בדין, במסגרת הסכמי העבודה החדשים.

עוד קבע הברפלד, כי „שר האוצר שבוי בידי הנהגת לישכת התיאום של הארגונים הכלכליים הלוחצת עליו מטעמים אינטרסנטיים לנקוט בעמדה נוקשה נגד עובדי השירותים הציבוריים וזאת הסיבה שאין הוא מגלה גישה עניינית במו"מ עם ההסתדרות.

קיסר והברפלד הדגישו עם זאת, כי הם מאמינים שניתן להגיע להסדר מבלי לערער את היציבות במשק.

גם הקול של קוהל למען הוועידה

קאנצלר גרמניה המערבית, הלמוט קוהל, אמר כי יקרא לעריכת ועידת שלום מזרח תיכונית בפסגה של הקהילייה האירופית, העומדת להיפתח היום בבריסל.

בשיחה עם כתבים, לאחר שנועד עם שר החוץ, שמעון פרס, הטעים קוהל כי „יתמוך בכל דבר שיתרום לשלום במזרח התיכון".

עוד אמר הקאנצלר: „אל לה לוועידה להגיע להחלטות כלשהן, עליה ליצור מסגרת, שבה אפשר לקבל החלטות".

פרס אמר כי הוא וקוהל מאמינים שקיימת הזדמנות להשכין שלום בשעה זו „ואין לתת להזדמנות זו להתחמק".

הן קוהל והן פרס אמרו, כי בריה"מ יכולה למלא תפקיד חשוב במציאת פתרון בדרכי שלום לסכסוך המזרח התיכון, רעיון שלו מתנגדת ארה"ב.

שני המנהיגים קראו לברי־ה"מ להעניק אשרות יציאה לכל היהודים המעוניינים לצאת.

גם בריטניה קראה רשמית לכינוס ועידת שלום מזרח תיכונית, כדי להביא את ישראל וירדן לשולחן הדיונים, ועידה שתבטיח לבריה"מ, זו הפעם הראשונה לאחר יותר מעשר שנים, תפקיד דיפלומטי באזור.

סר ג'פרי האו, שר החוץ הבריטי, אמר ביום ו' בפרלמנט, כי כינוס הוועידה יהיה אחת המטרות העיקריות של הממשלה הבריטית החדשה.

סר האו הבהיר, כי בריטניה תמלא תפקיד נכבד במשא ומתן, בתוקף תפקידה כאחת מחמש החברות הקבועות במועצת הבט־חון. עם זאת הטעים, שלוועידה לא תהיה הזכות לכפות פתרונות והיא לא תוכל להטיל וטו על הסכמים שיושגו בין הצדדים. עליה למלא תפקיד של מסגרת, כדי לאפשר משא ומתן ישיר בין הצדדים.

חריש לא יעמיד לדין את ח"כ עמר

מאת כתב „על המשמר" לענייני משפט

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, לא יעמיד קרוב לוודאי לדין פלילי את ח"כ שלמה עמר (יחד) החשוד במתן שוחד לאלברט אזולאי מקרית שמונה כדי להשתחרר משירות מילואים בלבנון.

בהתייעצות רבת משתתפים של צמרת משרד המשפטים שהתקיימה בסוף השבוע שעבר, אמר גורם משפטי בכיר, כי ספק אם ניתן יהיה לבקש מוועדת הכנסת להסיר את חסינותו של ח"כ עמר לצורך העמדתו לדין, משום שכל החשדות נגדו מתבססים אך ורק על עדותו של אזולאי, איש שחשף בזמנו את הפרשה.

לעומת זאת, עדיין לא ברור אם חריש החליט לקבל את המלצת הצוות הבכיר במשרדו להעמיד לדין פלילי את כל שמונת משתתפי „הפגישה הלילית" שהתקיימה במשרדו של עו"ד יגאל ארנון, בעניינו של ח"כ עמר.

בהתייעצות בנושא זה שנערכה ביום שישי שעבר, חזרו כל חברי הצוות הבכיר ביניהם המשנה לפרקליט המדינה, דורית ביניש ופרקליט מחוז ת"א, אהרן קדר, על העמדה שיש להעמיד לדין את משתתפי „הפגישה הלילית" בחשד של נסיון להטרדת עד בנסיבות מחמירות, עבירה שהעונש המירבי עליה הוא חמש שנות מאסר.

גורם משפטי בכיר אמר אמש, כי קשה להאמין שחריש יאמץ את המלצת צוות המשפטנים ויעמיד לדין את כל משתתפי הפגישה.

כארבעה חודשים כבר חלפו מאז שהצוות הבכיר של משרד המשפטים המליץ בפני היועץ המשפטי להעמיד לדין את משתתפי „הפגישה הלילית".

„לפטר את 1,775 היורדים המועסקים בארצות הברית"

מאת אתי רונאל

„ההסתדרות הכללית, ממשלת ישראל והסוכנות היהודית על שלוחותיהם השונות, כולל מפעלי חברת העובדים וחברות ממשלתיות, מעסיקים בארצות־הברית 1,775 יורדים מישראל. כך מסר שמואל בהט, יו"ר הוועדה הציבורית לפיטורי יורדים המועסקים בחברות ובמוסדות ישראליים בחו"ל.

הוועדה פועלת באמצעות האגודה לעצירת הירידה מהארץ, שהוקמה לאחרונה על ידי בוגרי תנועות הנוער הציוניות בישראל.

בהט ציין כי ניתן, תוך תקופה של חודשים מספר, למצוא תחליף לכל העובדים היורדים, אם על ידי שיגור אנשים מישראל למלא תפקידים אלה, ואם על ידי גיוס עובדים מקומיים למילוי המשימות אותן ממלאים כיום היורדים.

בהט מתכוון להיפגש בימים הקרובים עם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, נציב שרות המדינה ויו"ר הנהלת הסוכנות היהודית ולהעמידם על חומרת הבעיה.

● הקהילה היהודית בשווייץ תרמה 500 אלף דולר להקמת מיבנה חדש שישרת את תחנת מד"א בחצור הגלילית. התחנה החדשה תוקם בשכונת מעלה הזיתים.

קיבוץ הזורע
מחפש מורה
להתעמלות
לכיתות יסוד
נא להתקשר בין השעות 7.00–14.30 לטל' 04-899311
ובשעות הערב מ־21.00 — לחבית. טל' 04-899753
או ליהודית, טל' 04-899450

לארגון מגדלי הדרים
ברכות
לוועידה
הנהלת תנובה אקספורט

המשכים

תושב עבדיה נהרג

(סוף מעמוד ראשון)

יואשמו בסגיעה חמורה ובשימוש בנשק שלא כדין.

עם זאת טרם הוברר סופית מאיזה כלי נשק נהרג התושב המקומי, ונבדקת אפשרות כי היה זה מנשקו של סוחר הקרקעות הערבי ג'מיל אל־עסא.

בחקירה התברר, שהמריבה התלקחה בעת שלמקום הגיעו סוחרי הקרקעות היהודי והערבי, שמואל ענב וג'מיל אל־עסא, לצורך בדיקת תחומי שטח, ששמואל ענב רכש מתושבים מקומיים לשם הקמת היישוב רמת קידרון. הם באו בלווית שני קציני מטה של המינהל האזרחי — קמ"ט אפוטרופוס וקמ"ט משפט.

הבדיקה נעשתה לצורך תהליך רישום השטח ב"טאבו". שלושה מתושבי המקום, שהוזמנו לבדיקה, טענו כי הקרקע שייכת להם. תוך כדי כך התקהלו במקום תושבי הכפר, שזעמם גבר כאשר נודע להם שרוצים למכור קרקעות ליהודים.

במקום נכחו 6 מאבטחים מחברת השמירה "מוקד", שהגיעו יחד עם סוחרי הקרקעות, וכן אנשי משמר הגבול.

כאשר החלה המריבה התנפלו כ־300 מתושבי הכפר על סוחרי הקרקעות והמאבטחים, באבנים ובאלות. המאבטחים ושוטרי משמר הגבול פתחו באש כדי להניס את המפגינים.

תושבי הכפר עבדייה הביעו את התנגדותם למכירת הקרקע בטענה שלאחיו של המוכתר, ג'מאל אל־עסא אין סמכות למכור את הקרקעות השייכות להם.

פתחו באש

במקום פרץ ויכוח שבמהלכו התקהלו, כאמור, כ־300 מתושבי הכפר והחלו לרגום באבנים את אנשי המינהל האזרחי ומודדי הקרקע. אחיו של המוכתר, ג'אמל אל־עסא, ירה לעבר ההמון ובעקבותיו החלו אנשי חב' השמירה "מוקד", גם הם לירות לעבר ההמון. במהלך התקרית נפצעו גם חייל משמר הגבול ותושבים נוספים באורח קל. חייל מג"ב הועבר לטיפול בבית החולים הדסה בירושלים, ותושבי עבדייה הועברו לבית החולים חוסין בבית ג'אללה.

השתלשלות הפרשה

הכפר עבדייה שוכן מדרום להרודיון, ובבעלות תושביו נמצאת קרקע בת אלפי דונמים. לפני כחמש שנים הציעה חברת הקרקעות "ג'נבו" למכירה מגרשים במקום כדי להקים בו את היישוב רמת קדרון. במהלך העיסקה נתברר שלחברת ג'מבו אין זכיון להציע את הקרקעות למכירה.

במהלך העיסקה התברר כי ג'אמל אל־עסא, אחיו של מוכתר הכפר עבדייה, הציע שלא כחוק את הקרקעות למכירה ליהודים, למרות שלא היו ברשותו.

ב־18 ביוני, ניסו קציני המינהל האזרחי לשמוע את ערעורם של תושבי הכפר על מכירת הקרקעות. רבים מתושבי הכפר התנגדו למכירה ובעקבות זאת הגיעו אנשי המינהל שוב לשטח, אתמול, כשהם מלווים באנשי אבטחה מחברת השמירה הפרטית "מוקד". כאמור, פרצה במקום מהומה שהביאה לתקרית האלימה.

12 מהתושבים נעצרו

משטרת נפת יהודה עצרה 12 מתושבי הכפר עבדייה ובהם מוכתר הכפר. כמו כן היא הגישה תלונות נגד שישה מאנשי חברת השמירה "מוקד" שירו אתמול בתקרית. משטרת נפת יהודה החרימה 20 כלי נשק, רובם מרגם "עוזי" ו"גליל" שהיו ברשות המשתתפים בתיגרה. כלי הנשק הוחרמו גם לאנשי המינהל האזרחי, לצורך בדיקה בליסטית לשם קביעת זהות היורה בוודאות.

ארבעה קליעים

בגופת ההרוג נמצאו ארבעה קליעים ולאחר בדיקה במכון לזיהוי פלילי נתבררה בוודאות זהות היורה.

בכפר עבדייה שורר מתח רב ומשטרת נפת יהודה נערכת בכוננות מיוחדת להתלקחות מחודשת במקום, עקב ההתנגדות של אנשי הכפר למכור את אדמותיהם.

וותד: שימוש מופקר

כתבנו בכנסת מוטי בסוק, מוסר: בתגובה לתקרית הקרקעות בגדה, בה נהרג אזרח ערבי, טען אתמול ח"כ מפ"ם מוחמד וותד כנגד "השימוש המופקר והמוגזם בנשק חם של כוחות הבטחון, בהמשך למדיניות הפקעת הקרקעות בגדה." הדברים נעשים בניגוד להצהרות ראש־הממשלה, המתגלות לדעת וותד "כבלתי נכונות ומחפות על מעשים המביאים לאובדן חיי אדם." ח"כ מפ"ם גם יעלה נושא זה לסדר היום של הכנסת במסגרת הצעה דחופה לסדר.

"ירי בלתי נמנע"

למקום התקרית הגיעו אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע ומפקד איזור יהודה ושומרון. מפקד יהודה ושומרון אמר לכתבים, כי הפתיחה באש היתה בלתי נמנעת לצרכי הגנה עצמית בעת שתושבי הכפר התנפלו באלות ובאבנים. לדבריו, היו באיזור הכפר עבדייה מספיק כוחות, ולקראת תהליך העברת הקרקעות — תוגברו. כאמור משטרת נפת יהודה עצרה בעקבות התקרית החמורה בעבדייה 12 מתושבי הכפר. תיקים פליליים ייפתחו נגד 6 המאבטחים הישראליים של חברת "מוקד" בחשד למעורבות בירי. העצורים הערביים מעבדייה חשודים בהפרת סדר ותקיפת עובדי מדינה.

לאחר התקרית הגיעו כמה תושבים נזעמים מעבדייה לביתו של אחיו של ג'מיל אל־עסא, סוחר הקרקעות שסביבו התפתחה התקרית, ניפצו כמה מחלונות הבית.

שוחררו בערבות

משטרת נפת יהודה שיחררה אתמול ממעצרם בערבות של 5000 שקלים את ששת אנשי האבטחה מחברת "מוקד" החשודים במעורבות בירי בעבדייה.

כן שולחו לבתיהם 5 ערבים תושבי הכפר. 7 האחרים החשודים בתקיפת עובדי מדינה והפרת סדר ציבורי מוחזקים עדיין במעצר ובהם מוכתר עבדייה חליל אל־עסא. חליל חשוד בכך שירה לעבר תושב הכפר לאחר המהומה ופצע אותו באורח בינוני בגב. (עתי"ם)

יד לילדי ישראל שניספו בשואה

טקס חנוכת יד למיליון וחצי ילדי ישראל שניספו בשואה, נערך אתמול ב"יד ושם" בירושלים.

בטקס השתתפו נשיא המדינה, חיים הרצוג סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, יו"ר הנהלת "יד ושם" ד"ר יצחק ארד וראש עיריית לוס אנג'לס.

הקמתו של אתר ההנצחה נתאפשרה תודות לתרומתם של אודטה ואברהם שפיגל מקליפורניה, ששיכלו את בנם בן השנתיים במחנה ההשמדה באושוויץ.

במהלך הטקס הוקרא מכתב מפי ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, שהביע את הזדעזעותו מרצח ילדי ישראל ואובדן דור של מיליון וחצי ילדים. (עתי"ם)

נציג מפ"ם בעיריית ת"א: מימון נסיעת חברי מועצה לפולניה גובלת בחוסר אחריות

אריה צוקר חבר מועצת עיריית ת"א מטעם מפ"ם העלה הצעה לסדר היום לדון בנסיעתם של 8 חברי מועצה לפולניה כמלווים של 4 קבוצות נוער.

אריה צוקר אמר, כי החלטת ההנהלה לממן את כל הוצאות הנסיעה של שמונת החברים, גובלת בחוסר אחריות ציבורית והיא דוגמה שלילית לנוער ולמבוגרים ויש בה יותר מאשר אבק שוחד.

אם בכלל צריך לייצג את העירייה בפני שלטונות פולניה מספיק חבר מועצה אחד ולא צריך לבזבז 15,000 דולר מכספי הציבור, יש בת"א־יפו הרבה שכונות מצוקה ורבבות תושבים שמצווה היא להפנות את עודפי הכסף לרווחתם. הוסיף.

גילתה את תמונתה ב"רכבת קסטנר" ומבקשת: עזרו לי לגלות את זהותי

צפורה בן יוסף מקיבוץ אילון איבדה את זכרונה בשואה. זיהתה את עצמה בתצלום של קבוצת ילדים ניצולים שהגיעה לשווייץ

מאת עמירם כהן, כתב "על המשמר"

צפורה בן יוסף (46) מקיבוץ אילון, שאיבדה את זכרונה בתקופת השואה, פונה לציבור בבקשה לעזור לה לגלות את זהותה האמיתית.

לפני כשבוע, באופן מקרי, זיהתה

צפורה בן יוסף כיום
(צילום: בועז לניר)

צפורה בן יוסף את עצמה, בוודאות, באחת הילדות המופיעות בתצלום של קבוצת ילדים, שהגיעו לשווייץ עם "רכבת ההצלה של קסטנר".

התצלום הזה פורסם במוסף "7 ימים" של "ידיעות אחרונות" מיום 19.6.87, בתוך כתבתה של אריאלה רינגל הופמן "רכבת קסטנר".

בתצלום, צולם על ידי צלם בלתי ידוע בדצמבר 1944, במלון רג'ינה, ליד העיר מונטריי בשוויץ, נראית קבוצת ילדים, שהגיעו לשוויץ במסגרת המכסה שניתנה ל"בני עקיבא" "ברכבת קסטנר". הוא צולם לבקשתו של צדוק רפ, אז מרכז הטיפול בילדים מניצולי השואה שהגיעו לשוויץ במסגרת "בני עקיבא" והיה שמור אצלו מעל ארבעים שנה.

לדברי מר רפ, המתגורר היום בחיפה, אבדו כל המסמכים הנוגעים לזהותם של הילדים הללו בעת כיבוש גוש עציון על ידי הירדנים. רפ היה חבר קיבוץ "משואות יצחק" ב־1948.

צפורה בן יוסף מסרה לכתבנו, כי ככל הידוע לה, היא הגיעה לארץ תחת השם פרנצ'סקה קליין ב־1948 או קודם לכן, ושהתה תקופה בלתי ידועה לה במוסד ילדים בכפר סבא, (כנראה "אונים" או "אלומים"). לקיבוץ אילון הגיעה בקיץ שנת 1948.

גם בקיבוץ אילון לא ניתן היום לגלות מסמכים או חברים הזוכרים את הדרך שבה הגיעה לקיבוץ או את המקום שממנו באה לשם.

צפורה בן יוסף, מספרת, שלמרות המאמצים הרבים שעשו היא ובעלה במשך שנים רבות לגלות את מוצאה, מולדתה או קרוביה, לא העלו דבר. "כל מה שידעתי על עצמי", היא אומרת בהתרגשות, הוא שכנראה נולדתי בהונגריה ב־1939, ויתכן ששהיתי תקופה מסויימת באחד המנזרים הפרנצ'יסקנים.

ה"מסמך" היחיד שאיתו הגעתי לקיבוץ הוא תצלום, שצולם במקום בלתי ידוע באירופה, ובו אני מופיעה בחברתם של עוד 12 ילדים ומדריך.

צפורה בן יוסף ובני משפחתה, נרגשים מהסיכוי שצץ לגלות את שרשיה ולהגיע לזהותה, מבקשים מכל מי שיודע בתצלומים או היה מעורב מתוך כלשהי בהצלת ילדים במסגרת "רכבת קסטנר" לכתוב בהקדם לכתובת:

קיבוץ אילון,
ד.נ. גליל מערבי,
מיקוד 22845

הילל וצפורה בן יוסף

כתבה בנושא תופיע ב"חותם" הקרוב.

צפורה בן יוסף, (מסומנת בחץ) כפי שזיהתה את עצמה בחץ, בתוך קבוצת ילדי "רכבת קסטנר" בשוויץ. התמונה היא קטע מתוך התצלום שהופיע בכתבה ב"ידיעות אחרונות"

צפורה בן יוסף (מסומנת בחץ) בתמונה שברשותה, שהביאה עמה לקיבוץ אילון

הסתדרות הגמלאים בישראל

היום, יום ב' 29.6.87 בשעה 9.30 מתקיימת

ישיבת מרכז

באולם הישיבות בקומה 7 בבית הוועד־הפועל של ההסתדרות

בהשתתפות:

חיים הברפלד - יו"ר האגף לאיגוד מקצועי

על סדר היום:

* אינפורמציה * משא ומתן על הסכמי עבודה חדשים בענייני הפנסיונרים * שונות

חברי המרכז, יושבי ראש האירגונים מוזמנים

איתן בנק לקידום עסקים בע"מ וחברה בת שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרס 1987
(בשקלים חדשים)

	31.3.87 (לא מבוקר)	31.12.86 (מבוקר)
פקדונות בבנק	59,534	83,208
אגרות חוב להשקעה	1	1
ציוד	373	386
נכסים אחרים	20,105	12,792
	80,013	96,387

	31.3.87 (לא מבוקר)	31.12.86 (מבוקר)
התחייבויות אחרות	10,109	24,374
אג"ח ניתנת להמרה שהונפקה ע"י חברה בת	104,574	104,574
גרעון בהון העצמי	(34,670)	(32,561)
	80,013	96,387

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לרבעון שנסתיים ב־31 במרס 1987 מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרס 1987

	1.1.87 עד 31.3.87 (לא מבוקר)
הפסד מפעולות רגילות לפני מסים	2,109
מיסים על הכנסה	—
הפסד נקי לתקופה	2,109

דו"ח על השינויים בגרעון בהון העצמי לרבעון שנסתיים ב־31 במרס 1987 מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרס 1987

1.1.87 עד 31.3.87 (לא מבוקר)

	הון המניות	הפסדים	סה"כ גרעון בהון העצמי
יתרה לתחילת התקופה	1,502,985	(1,535,546)	(32,561)
הפסד לתקופת החשבון	—	(2,109)	(2,109)
יתרה לסוף התקופה	1,502,985	(1,537,655)	(34,670)

ביום 29.4.87 הגדיל הבנק את הונו הנפרע בסך 50,000 ש"ח, וביום 6.5.87 נתקבל ע"ח מניות 108,000 ש"ח נוספים מחברת האם.
הדוחות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31.12.86.

מקבוצת בנק הפועלים

שר הדתות לבג"ץ: לא היה מקום למצות ההליכים נגד הרבנים חותמי העצומה

מבקש לדחות עתירת ח"כ צבן נגדו בעניין עצומת הרבנים נגד רישום מילר כיהודיה ● ועד הדיינים קבע כללים להתנהגות הדיין

שר הדתות קובע בהודעה לבג"ץ, כי לא היה מקום למצות את ההליכים נגד 20 הדיינים שחתמו על העצומה בגנות החלטת בג"ץ בעניינה של שושנה מילר.

ההודעה נמסרה לבג"ץ לקראת הדיון ביום ג' הקרוב בעתירתו של ח"כ יאיר צבן נגד שר הדתות. ח"כ צבן ביקש בעתירתו להורות לשר הדתות להעמיד לדין משמעתי את כל הדיינים שחתמו על העצומה.

בהודעת שר הדתות נאמר, כי הוא ראה בחומרה את החתימה של העצומה, אך הוא סבר כי אין מקום למצות את הדין עם הדיינים ולהסתפק בשורת הצעדים שנקט. "מדובר בנושא רגיש שהתעורר בצורה ראשונה, וכאשר הובהרה העמדה העקרונית, אין חובה להשתמש דווקא בהליך משמעתי כדי להנהיג את הנורמה הראויה בקרב ציבור הדיינים", נאמר בהודעה.

שר הדתות קובע בהודעתו, כי חוק הדיינים מקנה לו שיקול דעת רחב, אם להעמיד לדין משמעתי את הדיינים, וכל עוד הוא מפעיל שיקול דעת זה בתום לב ובצורה עניינית, אל לבג"ץ להתערב בשיקוליו. השר קורא לבג"ץ לדחות את העתירה.

לראשונה הופצו כללי התנהגות לדיינים בבתי הדין הרבניים. הכללים נקבעו בדיון שנערך לפני שבוע בוועד הדיינים, בהשתתפות נשיא בית הדין הרבני הגדול, הרב אברהם שפירא.

הכללים הופצו בסוף השבוע והם קובעים שורה ארוכה של הגבלות ביניהן: דיין יימנע מכל פעילות פוליטית ומכל פעולה היכולה להראות כפעילות פוליטית, במסגרת מפלגתית. כמו כן, ימנע מדיון פומבי בענייני דיומא השנויים במחלוקת.

הכללים קובעים, כי דיין לא יגיב בפומבי, על דעת עצמו, על דברים שפורסמו באמצעי התקשורת עליו אישית, או על עניינים הקשורים לרשות שיפוטית.

הכללים קובעים עוד, כי דיין יימנע מכל דבר שיש בו פרסומת עצמית וכן לא יקיים מגע ישיר או עקיף עם עיתונאים. כמו כן נאסרה על דיינים הופעה בכלי התקשורת. להופעה בפני גופים ציבוריים חייב יהיה הדיין אישור של של נשיא בית דין רבני גדול.

כן נאסר על דיינים להיות שותפים בעסקים, בוררים, או בעלי תפקידים בחברות. (עתי"ם)

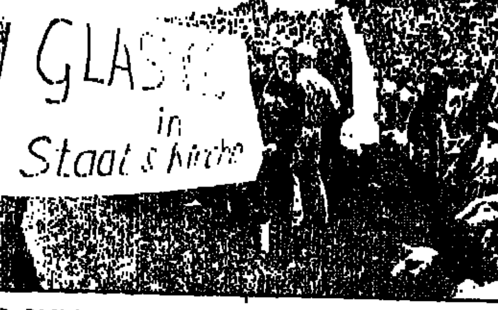

כ־30.000 השתתפו אתמול בכנס פרוטסטנטי במזרח ברלין. לקראת סיום הטקס עברו בקהל צעירים עם השלט "גלסנוסט במדינה ובכנסיה" (צילום: איי.פי)

מנהיג חיזבאללה: יתכן שהגרמנים ישוחררו קודם

עיתון ספרדי: בן הערובה, הכומר טרי וויט, מוחזק בבסיס צבאי באיראן

בון.— שייך מוחמד חוסיין פאדלאללה, המנהיג הרוחני של תנועת חיזבאללה בלבנון, הכריז, כי יתכן ששני בני־הערובה המערב־גרמנים המוחזקים בלבנון ישוחררו מוקדם יותר מבני־ערובה אחרים.

בראיון עם השבועון המערב־גרמני "שפיגל", אמר פאדללאה, כי ההחלטה שקיבלה בון, לא להסגיר לארה"ב את השיעי הלבנוני מוחמד עלי חמאדה לארה"ב, "מפשטת את העניינים" לגבי שני בני־הערובה הגרמנים.

הגרמנים רודולף קורדס ואלפרד שמידט נחטפו בביירות בסוף ינואר, לאחר שמוחמד חמאדה נעצר ב־13 בינואר בפרנקפורט. כשברשותו חומר־נפץ נוזלי. חמאדה מואשם על־ידי ארה"ב, כי השתתף בחטיפת מטוס "בואינג" של טי.וו.איי. בטיסה בין אתונה לרומא. החוטפים רצחו או איש חיל־הים האמריקני.

במאדריד נימסר אתמול העיתון הספרדי "אל פאיס", כי השליח של הכנסיה האנגליקנית בפרשת בני־הערובה, טרי וויט, מוחזק באיראן, בבסיס צבאי בקרבת העיר חמאדאן. העיתון, המסתמך על מקורות איראניים, הוסיף, כי יתכן שוויט נמצא בבסיס הצבאי סאלהאבאד.

עקבותיו של טרי וויט נעלמו בביירות ב־20 בינואר. (ע.צ. ע.ר)

סוריה מתגברת כוחותיה מול חיזבאללה בלבנון

בעל־בק — צבא סוריה תיגבר ביומיים האחרונים את נוכחותו בבקעת הלבנון, בשתי גזרות שבהן ניכרת נוכחות החיזבאללה — מסרו כתבים זרים.

יחידה שבאה מסוריה תפסה עמדות בגזרת בעל־בק — מאחז של חיזבאללה ו"משמרות המהפכה" האיראניים למן 1982 — לצידם של חיילים סורים הנמצאים שם מזמן. סוריה מחזיקה כוח של כ־15,000 חיילים בבקעה, שבה היא שולטת למן 1976.

[illegible] משם התפרסה יחידה של "הכוחות המיוחדים" (יחידות עילית של צבא סוריה) במאשגארה, 82 ק"מ מדרום־מזרח לביירות. (ע"צ)

אל אהרם: ישראל משמיצה את ולדהיים כי תמך באש"ף

מאמר מערכת, שפורסם אתמול בעתון המצרי הממשלתי "אל אהראם", טוען, כי אחד המניעים העיקריים, שגרמו ל"מסע ההשמצה" נגד ולדהיים, הוא תמיכת ולדהיים בהכרה באש"ף בעת שכיהן כמזכיר האו"ם.

מחבר המאמר ציין, כי מדינת־ישראל לא סלחה לולדהיים על שהזמין את יאסר ערפאת לבימת האו"ם, ועל שבימי כהונתו אושרה ההחלטה, שהישוותה את הציונות לגזענות. (עד"ר, ע"צ, עסט"א)

טהרן: היוזמות של ארה"ב במפרץ הינן הכרזת מלחמה

"היוזמות של ארה"ב באזור המפרץ הן הכרזת מלחמה נגד הרפובליקה האיסלאמית של איראן" — הכריז אתמול מפקד היחידות הימיות של "משמרות המהפכה", חסן עלאיי, ברדיו טהראן.

הוא הוסיף, כי התוכניות של מעצמות־העל ללוות אניות הן אמתלה לחדור למפרץ הפרסי. ויכולתה הימית של איראן במפרץ גדולה משחושבות מעצמות־העל. "לאיראן יש האמצעים וכלי־הנשק להנחיל לארה"ב לקח מר, שלא יישכח", איים. (ע"צ)

"עבד, מקומך באושוויץ" במשחקי מחשב ניאו־נאצים

בון.— הניאו־נאצים המערב־גרמנים מצאו כלי חדש לקידום התעמולה שלהם — המחשב האישי.

השבועון "דר שפיגל" מגלה בגליונו החדש, שעמד להתפרסם היום, כי אוהדי היטלר מציעים לחובבי המחשבים האישיים במערב־ברלין "תכניות ניזור", כגון "חגיגה אנטי־טורקית בבוכנוואלד, זכות־יוצרים להיטלר ולהס".

ה"ידידים הארים" מוזמנים להשיב באמצעות המחשב על שאלות, כגון: "מדוע אין הטורקים דוברים גרמנית?" קיימת בחירה בין ארבע תשובות: "יש להם שיניים רקובות; הם זוללים שום; אין להם לשון; רק הגרמנים דוברים גרמנית". תשובה שגויה נתקלת בעלבונות, כגון: "שגוי, עבד, מקומך באושוויץ".

התוכנה של הניאו־נאצים כוללת גם משחקים על הנושא "אני גאה להיות גרמני". ומשחק של שומרי מחנה ריכוז. המטרה היא למנוע בריחתם של "אויבי העם". (ע"צ)

בודקים אם המדיום גילתה אחד מפלאי העולם העתיק

אתונה.— ארכיאולוגים יווניים עומדים לבדוק שרידים תת־ימיים, שייתכן כי הם שרידי פסל ה"קולוסוס" של רודוס, אחד משבעת פלאי העולם העתיק — אמר השר היווני לענייני ספנות, סטאטיס אלכסנדריס.

החיפוש אחר שרידי פסל ה"קולוסוס" החל לאחר שהמדיום אן דאנקבאר, ילידת הולנד, החיה כיום באוסטרליה, עזרה לצוללנים לגלות את מקומם.

ה"קולוסוס" היה פסל מתכת בגובה 31 מטר, שסימל את השמש, והועמד בכניסה לנמל האי רודוס, בשנת 280 לפני הספירה. הוא התמוטט ברעידת אדמה בשנת 225 לפני הספירה. (ע"ר)

ועידת הנוער העובד והלומד, מחר בירושלים

הוועידה השמינית של הסתדרות הנוער העובד והלומד תיערך מחר וביום ד' בבנייני האומה בירושלים, בהשתתפותם של 1,100 צירים שנבחרו ע"י כ־100 אלף חברי הסתדרות זו, המייצגים עירוניים, חברי קיבוץ, בני מושבים, ערבים ודרוזים.

בוועידה ישתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ואחרים. (עתי"ם)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 27.6.87

	יחידות	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	–	–	1.6661	1.6869	1.6781
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5950	1.6150	1.6060
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8721	0.8830	0.8786
לירה סטרלינג	1	2.53	2.65	2.5704	2.6025	2.5913
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2614	0.2647	0.2633
ין יפני	100	1.07	1.12	1.0895	1.1031	1.0984
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7747	0.7843	0.7806
פרנק שווייצרי	1	1.03	1.08	1.0501	1.0632	1.0580
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2501	0.2532	0.2517
כתר נורווגי	1	0.23	0.25	0.2381	0.2411	0.2396
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2316	0.2345	0.2329
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3588	0.3632	0.3611
דולר קנדי	1	1.18	1.23	1.1968	1.2117	1.2064
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.19	1.1464	1.1607	1.1545
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.79	0.7783	0.7880	0.7833
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4207	0.4260	0.4236
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2415	1.2570	1.2500
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.26	1.2051	1.2201	1.2134

"שואה" מאפיל על תכסיסי ורז'ס לקראת סיום משפט בארבי בליון

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר"

פאריס. — משפט הפושע הנאצי קלאוס בארבי מגיע אל סיומו בליון. גזר־הדין צפוי ביום ד' בערב, אחרי שחבר־המושבעים יפסוק אם הוא אשם בביצוע 341 פשעים, בין השאר, השמדת־עם, רצח, שוד ועינויים.

אין כמעט ספק שבארבי יידון למאסר־עולם — העונש המירבי בצרפת על פשעים נגד האנושות. בימים הספורים שעוד נותרו לו, לא נואש מגינו, ז'אק ורז'ס, מנסיונותיו להפוך את הקורבנות לנאשמים. אך עד כה הוא נכשל לגמרי. עדויות הקורבנות שיתקו אותו ושללו מטיעוניו כל אמינות.

ורז'ס יתפוס את הבמה בליון בשלושה הימים האחרונים, בהשמעת כתב־ההגנה. אך באותם ערבים מקרין ערוץ טלוויזיה "טי.אף. 1" את "שואה" של קלאוס לנצמן. הסרט, שיוקרן בארבעה ערבים בזה אחר זה, בא כמעין סיום למשפט בארבי.

עוד עו"ד — אלג'ירי

ברגע האחרון, צירף ורז'ס עורך־דין אלג'ירי, כמייצג העולם הערבי. קודם צירף עורך־דין מקונגו, נציג העולם השלישי, כדי ליצור רושם שהערבים והעולם השלישי עומדים במשפט זה לצד בארבי נגד המערב. האלג'ירי נביל בוטה הודיע, כי יקדיש את נאום־ההגנה לפשעים הישראליים נגד העם הפלשתיני. אין לדעת אם יתיר לו אב בית־הדין, סרדיני, לחרוג מנושא המשפט. סרדיני אסר כל הסחה, אפילו לשיתוף־הפעולה הצרפתי עם ה־נאצים.

ורז'ס עדיין סבור, שיעלה בידיו להשיג את שחרורו של בארבי. הוא יגיש ערעור לביטול המשפט. הוא דורש להוציא את הפושע חופשי מבית־המשפט יהיה אשר העונש שייגזר עליו. התובע הכללי הבטיח, כי הוא יפריך את טיעוניו המשפטיים.

השופט עדיין מעיין בנימוקים. ורז'ס מסתמך על החוק הצרפתי, האוסר צבירת עונשים משפטיים. הוא הציג פלפול משפטי: מכיוון שבארבי כבר נידון פעמיים למוות בבית־משפט צרפתי, הרי עליו כבר חל חוק ההתיישנות.

אחד מפרקליטי הקורבנות, עורך־דין יעקובוביץ, תבע מאב בית־הדין לפסול מייד טיעון זה, מאחר שבארבי נשפט פה על פשעיו נגד האנושות, שעליהם לא חל חוק ההתיישנות.

בישלון צורב

ורז'ס נחל מפלה צורבת בחקירת עד־ההגנה שוימן. הוא הבטיח שערורייה וגילויים מפוצצים על פשעי צרפת באלג'יריה. אך השיג תוצאה אומללה. אחרי שורז'ס הסתמך על דו"ח של מישל רושה, כדי לטעון כי 10 אלף ילדים אלג'ירים מתו מדי חודש במחנות־ריכוז צרפתיים, נופף התובע הכללי בדו"ח והאשימו בהפצת שקרים. העדים שהביא התנהגו במבוכה.

לפי "ליברסיון", ממשיכים העתונים האלג'ירים לגנות את המשפט כתעמולה ציונית.

שלדות מפעלי מתכת בע"מ

הודעה

בדבר כינוס אסיפה כללית של בעלי המניות בחברה אשר תתקיים ביום 20/7/87 בשעה 14.00 במשרדי החברה בקרית־אתא.
בפני האסיפה יוצע לקבל את ההחלטות כדלקמן:

החלטות רגילות:

1. אישור הדו"חות הכספיים לתקופה שנסתיימה ביום 31.12.86, אישור המאזן ליום 31.12.86 וכן אישור דו"ח המנהלים.
2. מנוי הדירקטורים וקביעת שכרם.
3. מנוי רו"ח.

החלטות מיוחדות

1. **ארגון הון המניות מחדש**
   א. איחוד הון המניות הקיים וחלוקתו מחדש למניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א ולמניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. כ"א תהפוכנה למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ. כ"א וכל 1000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח ע.נ. כ"א תהפוכנה למניה רגילה אחת בת 5 ש" ע.נ. כ"א.
   ב. אישור הקצאה של מניות נוספות, תמורת ערכן הנקוב, לשם עיגול הון המניות הנפרע המורכב ממניות בנות 0.005 ש"ח ע.נ. וזאת במסגרת איחוד ההון וחלוקתו מחדש, על מנת למנוע מצב שעם איחוד הון המניות וחלוקתו מחדש תוותר בידי מחזיק פחות ממניה אחת יעבירו בעלי ענין מניות ללא תמורה על מנת שתהיה בידי מחזיק כאמור מניה שלמה אחת.

1. **הגדלת הון רשום**
   הגדלת ההון הרשום של החברה ב־ 60,000 ש"ח ע.נ. במניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א וב־60,000 ש"ח ע.נ. — במניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. כ"א

מזכירות החברה/זיוה בראונה

על היום

29.6.87

המנדט המתנדנד

אם לא יחול מיפנה ביחסה של מפלגת העבודה למיגזר הערבי, היא תאבד מנדט נוסף בבחירות הבאות — טוען אבנר רגב, חבר מרכז ה„עבודה"

מאת מוטי בסוק

„יש תהליך גובר והולך של פוליטיזציה בקרב ערביי ארץ־ישראל", טוען אבנר רגב, מנהל המכון היהודי־ערבי בבית־ברל, בעבר איש מערכת הביטחון. „כל ערביי ארץ־ישראל רואים באש"ף את מייצגה של הבעיה הפלשתינית".

רגב, חבר מרכז מפלגת העבודה, סבור כי רוב ערביי מדינת־ישראל רואים עצמם נאמנים למדינה. „עם זאת הם פועלים בשלושה מעגלים: דרישה לשוויון וזכויות עם האוכלוסיה היהודית בדרך של חקיקה במישור המוניציפאלי, הכרה בזכות קיומה של מדינה פלשתינית לצידה של ישראל, והמעגל השלישי ידבר על דרישה להכיר בהם כמיעוט לאומי.

„שלושת המעגלים האלו, יחד עם תהליך הפלשתיניזאציה של המגזר הערבי בארץ, הביאו להקמת גוף, ממנו התעלמו היהודים במשך שנים. רק באחרונה הכיר הרוב במדינה בקיומו של ועד ראשי המועצות הערביות. לוועדה נוספת ועדת מעקב, מורכבת מכל מאות אלף ערביי ישראל. הליכוד מתעלם מתהליך הפלשתיניזציה של הערבים, המערך מתווכח איתו. דראושה תומך באש"ף כנציג הפלשתינים שמחוץ למדינת ישראל. מפלגת העבודה מתעלמת מהמציאות ומהעובדות, אין היום ערבים ציונים. על עוד המציאות הפוליטית הנוכחית במזרח־התיכון תמשך, אין אפשרות לשלב את ערביי ארץ־ישראל במערכות השלטון העירוניות. צריך לחיות איתם ולתת דחיפה להבנת הנושא.

הערבים יתבעו את חלקם

לדעת אבנר רגב ידרשו הערבים לפני הבחירות כי המערך יתן להם את מספר המנדטים שהם תורמים לו — כשלושה. ייתכן שהמערך ילך לקראתם ואל דראושה יצטרף עוד חבר־כנסת ערבי. חברי המערך הערבים, ולא המפלגה, צריכים לקבוע את מועמדיהם, והמפלגה צריכה לשריין להם מקומות.

„מפ"ם", ממשיך רגב, „אם אכן תלך לבחירות בכוחות עצמה, תגזול קולות ממפלגת העבודה, עד כדי מנדט אחד, בשל עמדותיה בסכסוך היהודי־ערבי. אני מעריך כי מוחמד ואתד סיים שתי קדנציות בכנסת, ובמקומו תציב מפ"ם, כנראה במקום השלישי, את אחד הפעילים מבין ראשי המועצות המקומיות הערביות. אני מתכוון לאחמד אבו־עצבה, ראש מועצת ג'ת.

„המתקדמת" על המפה

„רק"ח עשויה להגדיל את נציגותה בכנסת במנדט, אם בגלל האחוז הגבוה יותר של ערבים שיבואו לבחור, ואם בשל פעילות אירגונית נמרצת בוועד ראשי המועצות הערביות ובמסגרת וועדת המעקב. רק"ח גם מזוהה ברחוב שלה כלוחם העיקרי במימסד, למען הערבים.

„הפוטנציאל של הרשימה הגדולה של רק"ח, המתקדמת, הוא שניים עד שלושה מנדטים. הפוטנציאל קיים, למרות כל הסיכסוכים הפנימיים בתוך הרשימה".

ארנס מסייר במיגזר. הליכוד מתמקד בדרוזים ובבדואים (צילום: רחמים ישראלי)

חברי הכנסת הערבים, הן אלו המשתייכים למפלגות ציוניות והן כאלה החברים במפלגות לא־ציוניות. בוועד יושבים גם החברים הערבים בוועדה המרכזית".

אבנר רגב נחשב ל„ערביסט". עסק במחקר במכון ירושלים לחקר ישראל. במערכת הבחירות האחרונות ריכז במערך את אגף המחקר. דעותיו ביחס למערכת הבחירות הקרובה לכנסת מעניינות:

הליכוד מתמקד במיגזר הערבי

„הליכוד מעריך כי המגזר הערבי עשוי להשפיע על הרכב הקואליציה הבאה. הליכוד, ובעיקר ארנס, השר הממונה, הגיעו למסקנה החכמה, כי הם יכולים להגיע להישגים רק באוכלוסיות מסוימות. אין להם סיכוי, למשל, בקרב הרוב המוסלמי (כשמונים אחוז). לפיכך, מרכז הליכוד את מאמציו באוכלוסיות ספציפיות, בתיקווה לזכות שם במנדט עד שני מנדטים. העדיפות מופנית, לפי הסדר הבא, לדרוזים, לבדואים ולנוצרים. יש פיתוח־יתר של הישובים. יותר רשיונות בניה, אחמ"ים מהליכוד מבקרים שם. במסגרת הזאת קיבל ארנס את ההחלטה להחזרת התושבים הנוצרים של איקרית ובירעם לבתיהם. זו גם הסיבה להחלטתו בפרשת קרקעות בית־ג'אן (דרוזים), ולתוכנית המיוחדת לטיפול בעדה הדרוזית, ששבתה את ליבו של ח"כ זיידן עטשי. ארנס גם מינה לעצמו יועץ בדואי, ביקר ביישוביהם והבטיח.

„המערך הפסיד בבחירות הקודמות יותר ממנדט, כעשרים אלף קולות, בסקטור הערבי. אם לא יחול שינוי דרמטי, אני צופה למפלגה שלי אובדן של מנדט נוסף. המערך עדיין לא השתחרר מגישתו הפטרונית כלפי סקטור זה. המערך הולך על כל הקופה, כלומר, כל שבע"

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מכתבים לידיד

קנאה שווייצית

נפתלי היקר,

לא תאמין, אבל אירופאים רבים מדברים בימים אלה בקנאה רבה על ישראל. שמעתי זאת בשווייץ, אך התמונה חוזרת על עצמה בכל ארצות אירופה. מדי יום הם צופים במסך הטלוויזיה, מקשיבים לשידורי הרדיו, קוראים כותרות גדולות בעמודים הראשונים של העיתונים על... מזג האוויר.

זה שבועות יורדים בשווייץ גשמים מדי יום. תופעה בלתי מוכרת שם כבר עשרות שנים. המטאורולוגים שפטו את הרגל ואת אמינותם בעיני הציבור, לאחר שהתברר כי ההבטחות שלהם על כך שבעוד יומיים או בסוף השבוע שוב תחזור השמש, לא התממשו. האירופאים המשיכו להירטב בצאתם בבוקר לעבודה ובשובם ממנה, והמשיכו לרטון על שהוליכו אותם שולל. רבים חוזרים על המימרה השחוקה שעם כל התקדמות המדע יש דבר שלאדם אין שליטה עליו — מזג האוויר.

בעיני, כמי שבא מארץ שופעת שמש, היה כל העניין בנאלי מאוד, ולא כל־כך הבנתי את השווייצים הללו, חסרי הבעיות מהסוג המוכר לנו, המצמידים את עיניהם לעבר השמיים, ומחפשים איזו קרן שמש חולפת בין העננים הכבדים המכסים את השמיים. מעולם לא יצא לי לדבר כל־כך הרבה על מזג האוויר כמו הפעם בשווייץ. כאשר מוסרים בחדשות את הטמפרטורות בבירות עיקריות של העולם ומדווחים על 28 מעלות בתל־אביב (מתברר, כי גם לצורך זה נחשבת תל־אביב כבירת ישראל), מפליטים הצופים בנימת קנאה „לכם הישראלים יש מזל. לחיות בארץ של שמש פירושו להיות מאושר". לך, תספר להם, על עננים כבדים המאפילים על המציאות הלאומית שלנו...

אז מה אם נרטבים קצת, זה לא אסון, אני אומר לבני־שיחי המזדמנים, אבל כאן אני מתחיל ללמוד כמה היבטים נוספים של אותו מזג אוויר גשום. כמות המשקעים האדירה, שהצטברה בשבועות האחרונים, גרמה כבר בכמה מקומות לשטפונות. אגם לוצרן הגיע כמעט לקו האדום, והשלטונות עמדו להכריז על מצב חירום. הפחד העיקרי היה מפני מאסות של שלג שיתחילו לנוע מן ההרים אל הנהרות, ויהפכו את סכנת השטפונות לממשית. במקרה כזה יאלצו לפנות כפרים שלמים, ואפילו שכונות נמוכות בכמה ערים.

הדאגה הנוספת קשורה בתיירות. למותר לומר, כי השווייצים מתפרנסים יפה מן הענף הזה, והכל מכוון כדי להבטיח את כל השירותים המעולים לתייר. אין לי נתונים סטאטיסטיים, אך אין ספק שהתיירות היא מן הענפים המובילים במשק. באחרונה קראתי, למשל, מאמר על המצב המשקי הירוד באזור היורה, בעקבות ההידרדרות בתעשיית השעונים בגלל התחרות האדירה של היפאנים. (בינתיים למדו השוויצים מן היפאנים את שיטת החיקוי, ואף הם מייצרים שעוני סוואטש). מחבר המאמר יעץ לאנשי היורה לעשות הסבה משקית ולהפוך את הסביבה למושכת יותר לתיירים, לבנות בתי־מלון, לפתח גישה לאתרים מעניינים וכו'.

שווייץ, כמו ארצות אירופה אחרות, סובלת מאוד מירידת התיירות מארצות־הברית. זה התחיל עם גל הטרור ונמשך עם ירידת ערך הדולר ביחס למטבע מקומי. תייר אמריקני מביט בעוגמת־נפש ואף בתחושה של עלבון לאומי על לוח השערים בחלונות הבנקים ורואה כיצד הדולר מתנדנד מדי יום בין 1.46 פרנק לבין 1.48. הוא נזכר שעד לפני כמה שנים היה הדולר 2.2 פרנקים.

לעומת זאת, מי שחוגג כאן הם היפאנים נמוכי הקומה, שערך היין שלהם מאפשר להם לבלות בזול. כעת בא גם הגשם, והתיירים אינם יכולים ליהנות במיוחד מן הנוף השווייצי. הם נוסעים אמנם באוטובוסים של תיירים, או ברכבות השווייציות הנוחות והדייקניות, אך בבואם ליעד זה או אחר הם נאלצים לעתים קרובות להסתפק במבט דרך החלון.

אז מה עושים? בשלב מסויים גם אני הפכתי לבעל מנטאליות שווייצית, והייתי עסוק בחיפושים אחרי השמש. למען האמת הצלחתי להתהלך בין טיפות הגשם, וגם אם נרטבתי, לא התרגשתי כלל ועיקר. לקראת סוף השבוע התבשרו השווייצים והתיירים, כי באזור הדרום ישרור מזג אוויר „שימשי". כמו רבים מן השווייצים והתיירים החלטתי לנסוע דרומה. הרכבות היו מלאות ובכבישים זרמה תנועה עצומה של מכוניות בכיוון זה. נזכרתי לפתע בתמונה גרוטסקית מסרט ישן של ויטוריו דה סיקה „נס במילאנו", של קבוצת אביונים בכיכר, המתרוצצים מפינה אחת לאחרת כדי לתפוס כמה קרני שמש. הגעתי ללוקארנו (מישהו עוד זוכר את הסכם לוקארנו אחרי מלחמת העולם הראשונה?...) „ונחתתי" בעיר שטופת שמש, ממש נס בלוקארנו.

על פי עצת לשכת התיירות (שפע המידע והאדיבות והרצון לסייע חיממו לא פחות מהשמש), לא התעכבתי אלא דקות ספורות, כדי לעלות לאוטובוס ולעשות דרך נפלאה ומרתקת לכפר ששמו, כך נדמה לי, סונוניקו. קשה להאמין כיצד האוטובוס מטפס בדרך הצרה המפותלת, כמעט על פני התהום, ודרך זו מיועדת לתנועה דו־סיטרית. גם האוטובוס מפעיל מין צפירה מלודית ליד כל סיבוב, כדי להזהיר את הרכב הבא מהכיוון הנגדי, וזו מוצאת איזו פינה רחבה להמתנה, ולעתים אף נוסעת אחורה כדי לתת זכות קדימה לאוטובוס.

אתה מגיע לאתר מקסים, המאפשר טיול רגלי של קילומטרים לאורך הנהר, ואז ללא כל אזהרה מתחיל גשם זלעפות. המטיילים מחפשים מחסה מתחת לעצים או באיזו טאברנה קרובה, ושוב מקללים את ... המטאורולוגים. למחרת היום נגמרה אגדת הדרום, ולוקארנו רטובה כמו כל שווייץ.

אני מחליט „להסתכן" ולנסוע לאיזה כפר בסביבה, שם קיבלתי כתובת של אישה מעניינת, אמנית, אשר נמלטה מחיי העיר והחליטה לגור בכפר נידח ופרימיטיבי למדי. היא תחכה לי בתחנת הרכבת, אמרה בשיחה טלפונית, שכן יש ללכת משם כברת־דרך ולטפס בשבילים ולא אמצא את ביתה. היה זה, במידה מסויימת, טירוף־דעת. גשם הזלעפות הזכיר לי את ימי החורף שלנו. אך האישה המתינה לי בתחנה עם בתה, בת 14, וכך התחלנו מסע מוזר של הליכה בשבילי עפר במשך שעה, במעלה ההרים המובילים לכפר. הגענו לביתה, שנבנה אולי לפני 200 שנה ושופץ במקצת, ויצרה כפרית עם אח המוסקת בעצים.

היה זה חדר גדול, בלי רדיו וטלוויזיה. השירותים היו בחוץ. האשה ציירת, אך בעיקרו של דבר מנהלת משק קטן, ומגדלת ירקות ופירות. אספקת צרכי הבית היא כמעט אוטארקית. רק הספרייה הקטנה מסגירה שהאשה היא בעלת תרבות שנמלטה מחיי העיר. היא נפרדה מבעלה, מנצח ידוע של אחת התזמורות במרכז שווייץ, וחייה בכפר הפרימיטיבי הם בבחינת התמודדות של אשה שהחליטה להוכיח, יותר לעצמה מאשר לאחרים, שאפשר לחיות לבד בכפר שתהיה קרובה יותר אל הטבע.

אני עוזב את לוקארנו הגשומה לעבר אזור ואליס. על פי הרדיו מובטח לי שם מזג־אוויר נאה. אולי בכל זאת הם צודקים הפעם. הגשם רק טיפטף, והגעתי לכפר הציורי מריל, גם מזדמנת לי האפשרות לעלות ברכבל אל פיסגת הר בגובה של 3000 מטר. הקופאית בתחנה מביטה בי בספקנות.

אתה, יכול לעלות, אך בפניך שלוש אפשרויות: או שירד שלג, או שיורד גשם ובמקרה הטוב ביותר שורר שם ערפל. אני מחליט לקחת סיכון, וזכיתי באפשרות הטובה ביותר. למעלה קור אימים (באמצע יולי כמובן), והערפל כה סמיך, שאיני רואה יותר מאשר למרחק שני מטרים. כל שנותר זה להכנס ל„ריסטוראנט" ולהזמין מרק חם. גם לקנות גלויה, כדי שאדע כיצד נראה המקום שבו אני נמצא פיזית, אך איני רואה אותו מאמת הערפל.

בעוזבי את שווייץ, בדרך לשדה־התעופה, עדיין ליווה אותי גשם שוטף. כעבור כמה שעות נחתתי בארץ שטופת שמש, ולא הבנתי למה האנשים כאן מתהלכים עם פרצופים עגומים. „לא קראת עיתונים?" — שאלה. אבל כל הבעיות המציקות לנו ניתנות לפתרון על פי רצוננו, ואילו השמש שאנו נהנים ממנה רוב ימות השנה היא מתת אלוהים. אולי זו נחמה פורתא במציאותנו המורכבת.

שלך בידידות,

מארק גפן

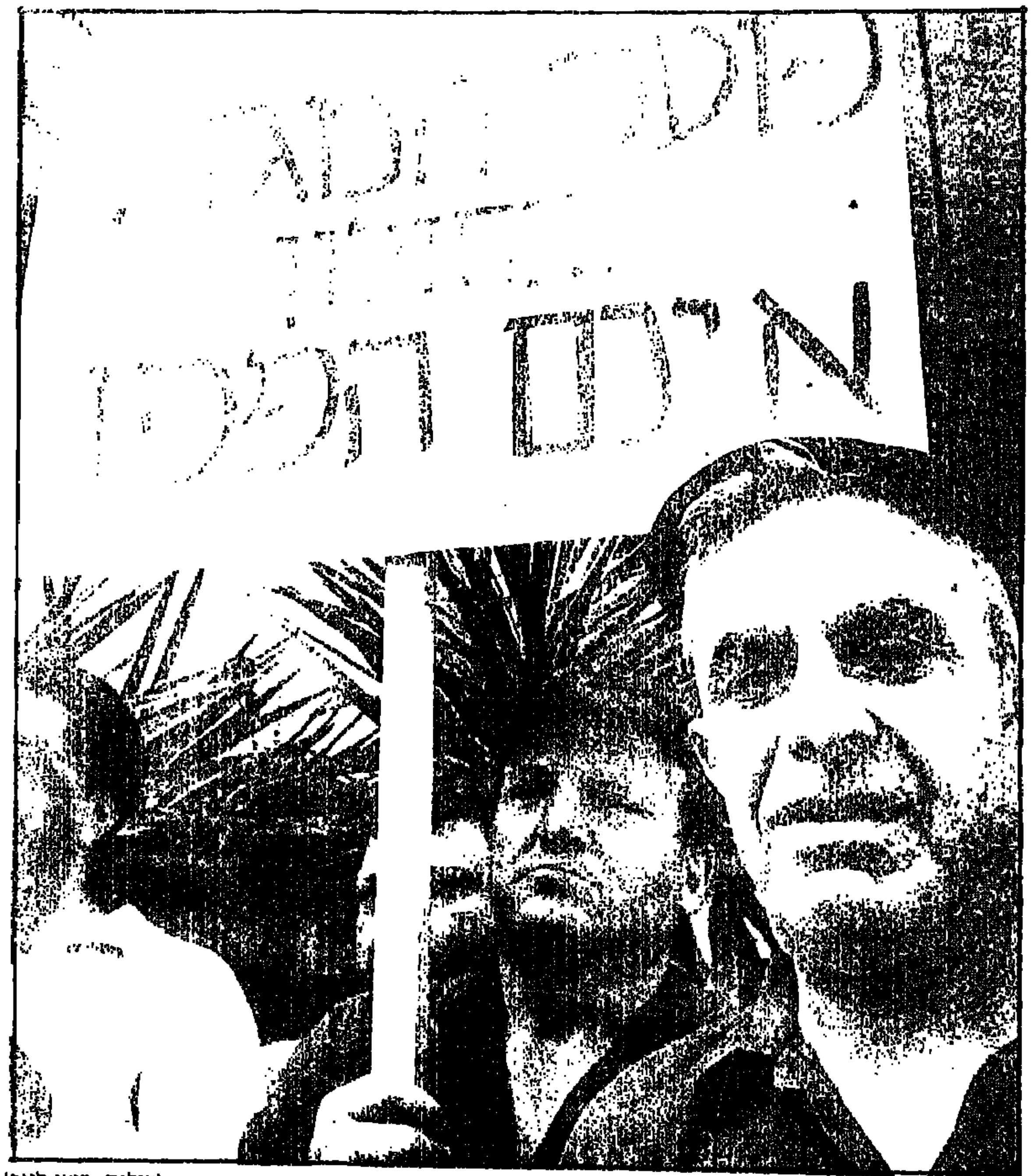

עובדי „המגדר" נאבקים. יש עוד כתובת (צילום. בועז לניר)

מאבק עם תחמושת

בימים הקרובים יוחלט ב„כור" איך להציל את סולתם מכליה. איש לא יתן למפעל מסוג זה לדעוך עד כדי סגירה. לכל היותר יוחלפו קווי הייצור

מאת קובי מנדל

יהיו העובדות המורות כמה שיהיו, מפעל סולתם לא ייסגר. אולי יצומצם בו כוח האדם בצמצום נוסף, עד כדי 700 עובדים, אולם שערי המפעל לא ייסגרו. — זו ההנחה הרווחת כיום בקרב קברניטי מועצת פועלי חיפה, בראותם את הנעשה במפעל.

אין לטעות. איש במועצת הפועלים לא נח על זרי הדפנה של הנחה זו, וגם מזכיר המועצה משה ורטמן כבר שוקל ביטול נסיעתו הקרובה לארה"ב, לנוכח המצב בסולתם. התחושה היא שאין למשרד הבטחון מנוס מלהזמין את תוצרתו של המפעל. שהרי ללא תחמושת אין צה"ל יכול לפעול. הקדמת הזמנה של כ־30 מיליון דולרים — ובעיית סולתם תיפתר כמעט לחלוטין, יאמרו לך בין כתלי מועצת הפועלים. במקרה הגרוע יוסיפו: והיה אם לא תוקדם ההזמנה ומפעל סולתם ייוותר עם מחסנים גדושים במוצרים, אשר ערכם מסתכם כיום בכ־80 מיליון דולרים, אז יש להעמיד במבחן הצעה שהועלתה בעבר, מעבר הדרגתי לפסי ייצור אזרחיים, שהרי מדובר במפעל הנחשב כבעל רמה טכנולוגית גבוהה ביותר ומסוגל להתחרות עם מפעלים מהשורה הראשונה בעולם.

סגירת המפעל לפרק זמן של חצי שנה, הצעתו של יו"ר מועצת המנהלים של סולתם, שלמה זבלודוביץ, תגרום להפסד כספי רב יותר למדינה מאשר המשך תיפעולו, מדגישים במועצת פועלי חיפה. שכן בפרק זמן זה לא ייגבו מסים שונים. חישוביו של זבלודוביץ, על כל פנים, מורים על הפסד של רבע מיליון דולרים בכל יום שעובר.

עסק „משפחתי"

מועצת פועלי חיפה, עם ריקורד של מפעל אתא שנסגר ופועליו שולחו לבתיהם ומספנות ישראל שעמדו על סף סגירה, ועם בחירות בשער הפוליטי, גם אינה יכולה להרשות לעצמה מפעל סגור נוסף. על כן, יש לצפות, שלא בנקל יקבלו קברניטי המועצה את הגזירות שהעתיד עלול להכתיב לסולתם. כיה גם שכאן מדובר במפעל שעיקר הבעלות עליו הוא בידי כור. במלים אחרות, כאן מדובר בעסק „משפחתי".

העובדות הקשורות במפעל סולתם אינן מעודדות, כלשון המעטה: בחצי השנה האחרונה פוטרו מהמפעל 400 עובדים, ובימים אלה מפוטרים עוד 50. תוכנית העבודה של סולתם התבססה בשנה זו על היקף מכירות של 50 מיליון דולרים, בהשוואה ל־140 מיליון לפני כשלוש שנים. העדר הזמנות ממשרד הבטחון וחוסר יכולת לקבל הזמנות חדשות מחו"ל ערמו על המדפים מלאי, המסתכם בכ־80 מיליון דולרים. נוסף על כך, עדיין לא ברור אם המפעל יזכה במכרז של צבא ארה"ב. וגם אם יזכה בו, הרי שבשלב הראשון היקף הייצור עבור האמריקנים יהיה קטן ובשלב מאוחר יותר יתחייב המפעל, בהתאם לתנאי המכרז, להעביר חלק מהייצור לארה"ב.

עובדות אלה ברורות לציבור הפועלים כמו גם לפרנסי יוקנעם. אלה גם אלה לא ממתינים להתגשמות ההנחות של מועצת פועלי חיפה. במהלך השבוע שעבר שיגר ועד פועלי סולתם מברקים לראש הממשלה ולכמה משריה, לכל שר מברק אישי, בנוסח אחר. וכך כתבו, למשל, לממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס: „לא יתקבלו שום הסברים בדיעבד ועלולה להיות התמרה חריפה שלא תהיה עליה שליטה. פרשת סגירת אתא לא תחזור בסולתם". לציבור העובדים ברור, איפוא, כי התנהגותם הפאטאליסטית־משהו של עובדי אתא לא תהיה נחלתם.

מוניטין בינלאומי

אולם לפי שעה לא מדברים עדיין על מחאה אלימה. התחושה אצל רבים היא, שהמפעל לא ייסגר בסופו של דבר. כיה גם שמדובר במפעל בעל מוניטין בין־לאומי ובקנה־מידה בין־לאומי, ולא במפעל טקסטיל מקומי. עמדת הוועד, איפוא: המתנה. וציפיה מההנהלה לכבד את ההסכם שנחתם בינואר 87, לפיו מצומצם מצבת כוח האדם. וההנהלה מצידה תתחייב לספק תעסוקה לאלף וחמישים העובדים הנותרים. על סגירה לא מוכנים לשמוע. אולם, אם תוצע להם יציאה מאורגנת לחופשה למשך חודש, בשכר מלא, יהיו מוכנים לדון על כך עם ההנהלה, אם יקבלו ערבויות מצידה ההסתדרות שהמפעל ייפתח לאחר החופשה.

זריקת עידוד נוספת שואבים העובדים מתוכנית כוללת, שגיבש צוות מיוחד למשרד המסחר והתעשיה בראשותו של דוד ברודט, שבדק את הנעשה בסולתם. על־פי התכנית יוזרם למפעל על־ידי הבעלים הון עצמי של 20 מיליון דולרים, וסיוע מיוחד בסך 10 מיליון דולרים יתן כור. לקונצרן תינתן אפשרות לגייס הון בחו"ל. בד בבד עם זאת ממליץ הצוות על שינוי מיגוון המוצרים שמייצר המפעל, והכנסת מוצרים אזרחיים שייצורם מתבסס על כושר הייצור וכוח האדם הנוכחי.

כך או כך, בימים הקרובים יוחלט בכור איזו דרך יש לנקוט כדי להציל את המפעל מכליה. דומה כי עמדתה של מועצת פועלי חיפה תוכח לבסוף כצודקת. איש לא יתן למפעל מסוגו של סולתם לדעוך עד כדי סגירה. לכל היותר ישונה הרכב הייצור בו. ואם ללמוד מנסיון העבר, הרי שגם לאחר המשבר הגדול שפקד את המפעל בשנת 1979, שבו פוטרו כמעט ממחצית העובדים, הצליח סולתם לעלות על דרך המלך. אם כי רק לזמן מה. יש איפוא לצפות כי גם עתה, התחמושת המיוצרת במפעל סולתם לא תהפוך בסופו של דבר לאבק השריפה שיכלה את בית יוצריו.

המועצה יצאה לדרך

בסוף השבוע קמה בגבעת־חביבה „מועצת־העובדים" שליד מפ"ם. באו אנשים המחפשים כתובת חדשה ודינאמית, לא אלטרנטיבה להסתדרות

מאת אבשלום קווה

„מועצת־העובדים" שליד מפ"ם [illegible]; בסוף השבוע התקיים בגבעת־חביבה הכנס הראשון של המועצה, בהשתתפות 200 ראשי ועדים [illegible] ועדים מכל רחבי הארץ. זהו גל [illegible] ראשון בתוך המים הסוערים של [illegible] העבודה בארץ. התחלה מבטיחה. [illegible] ציפיות, ולא פחות מוקשים.

[illegible] האחרונים הוכרז באולם „צוותא" [illegible] על הקמת המועצה. תרגום מעשי [illegible] האמונים והכוונות: מפ"ם עם [illegible] באותו מעמד חגיגי אמר איש [illegible] שמואל בירן: „ואני מקווה [illegible] וזמן קצר יהיו גם העובדים עם [illegible].

[illegible] בגבעת־חביבה נטלו חלק רוב [illegible] שהיו בהנחות אבו־הפינה וגם [illegible] ראשונה, שנערכה זמן קצר [illegible] מספר המשתתפים באותה [illegible] — למעלה מארבעים. הפתיע את [illegible] אנשי האגף לאיגוד מקצועי [illegible] לכנס בגבעת־חביבה הגיעו [illegible] שונים, ממשרדי ממשלה, [illegible] פועלים. חלקם חברי מפ"ם [illegible] ואחרים אוהדים את הצבע האדום [illegible] מקום ביחסי חוץ ובטחון, [illegible] מה שמפ"ם מייצגת אך [illegible] להקשיב, להתרשם ואחר־כך [illegible] משותף אחד וברור: [illegible] חדשה ודינאמית, שתמלא את [illegible] הפוליטיים וההסתדרותיים, [illegible] וכה משוועים למילוי.

[illegible] יו"ר ועד עובדי מספנות [illegible] ליו"ר מועצת העובדים, קובע: [illegible] סובל מחוסר הנהגה... אילו [illegible] כזה בשעתו, ניתן היה למנוע [illegible] אתא. יש פה תחושה של מכנה [illegible] להעמיק את העזרה ההדדית, [illegible] מפעל למפעל... תדעו לכם [illegible] בזכוכית מגדלת. לוקחים [illegible] והשאלה היא, איך ממשיכים?"

ללכת בגדול או בין הטיפות

[illegible] המהמורות הרבות לפתח [illegible] ומורכבים ביותר. יצירת קשר [illegible] עם ועדים ועם עובדים, [illegible] משמעותי, הינה במציאות [illegible] מפרכת. נוכח חוסר הבטחון [illegible] הירוד תואם במתכונת שנות [illegible] בשנות החמישים והשישים, [illegible] אוכלוסיית העובדים התחלפה, [illegible] אחרות.

[illegible] הבוער ביותר הינו קביעת היחסים [illegible] ההסתדרות הכללית.

[illegible] נציגי מפ"ם בוועדות השונות, [illegible] ועד מועצת־הפועלים, [illegible] וכיוצא באלה, בכנס בגבעת־חביבה היתה קטנה. הללו חוששים כי הגוף החדש יעקוף אותם. והם יהיו אלו שיקבלו את הריקושטים מצד אנשי מפלגת העבודה במקומות אלה, אשר חלקם, אם לא רובם, היו רוצים לבטל את הסכם המערך ההיסטורי ולקבוע קריטריונים חדשים, על־פי הסקרים האחרונים. רוב הדוברים חזרו על הקביעה, שמועצת־העובדים איננה מכריזה מלחמה על ההסתדרות, אלא להיפך, היא באה לחזקה במקום שהחישוקים פגומים. „אנחנו רוצים לראות הסתדרות לוחמת", דברי אלמליח, „ואנחנו ניתן לה את כל העזרה הדרושה". יום טוב מטלון (נילית — מגדל העמק) אומר: „כדי שהמפגש לא יהיה פיקשוש אחד גדול, יש לקבוע כבר עכשיו מבחן להסתדרות באמצעות עצומה בעלת מספר סעיפים". מדבריו של מטלון ואחרים עולות שתי ברירות או ללכת בין הטיפות כדי לא להרגיז את ההסתדרות, ואז אין סיכוי למועצה לפרוץ אל ציבור העובדים, או „ללכת בגדול" ואזי ההתנגשות עם ההסתדרות הכללית היא בלתי־נמנעת.

ראשי ההסתדרות לא ימהרו לאמץ „גוף מרבנן", „שוט מצליף" — דברי המזכיר המדיני יאיר צבן. „עם כל הבעיות שישנן, אוי לנו אם המערכת לא היתה קיימת. נקודת המוצא חייבת להיות פרספקטיבה נכונה". יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות, אפרים ז'ילוני, רואה במועצה „מצפן להסתדרות", „מדריך", „משמר העקרונות החשובים". לז'ילוני יהיה חלק מרכזי באותו ניווט של הספינה היוצאת לדרך. מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות: „המועצה איננה נגד אלא בעד. מאבקים רבים נדחו על־ידי ההסתדרות בגלל חשש שהעובדים אינם מאחוריה".

שיקום מחדש של אתא

אם המועצה תצבור תאוצה, גם אם לא תאמץ לבוש מיליטאנטי מלא נוסח 13 הוועדים, היא עשויה למצוא עצמה משרתת גורמים רבים, המחפשים כל פינה וכל הזדמנות לפגוע בהסתדרות, שלגביה קיימת הסכמה כללית בקרב המשתתפים: כי אין לו אלטרנטיבה. רק העתיד יוכיח אם זה אפשרי — לאכול קצת מהעוגה ולהשאירה שלמה. לפי שעה הוחלט לתמוך ב„מאבקים צודקים" וכי תפקידה של המועצה להחזיר את ההסתדרות לייעודה הראשוני: מלחמה על זכויות העובדים.

המועצה סיכמה את התקנון שלה וכן מספר נושאים עקרוניים, שידריכו אותה בעתיד בתחומי סולידאריות, קיצור שבוע העבודה, מאבק בעבודה הבלתי־מאורגנת, תקשורת, הכללת רכיבים לתנאים סוציאליים, מאבקי עובדים, מעמד ועד העובדים במקומות עבודה. בין החלטות הכנס: מועצת ועדי העובדים קוראת להקמת קרן לשיקום והקמה מחודש של אתא. המועצה קוראת להקים מועצות עובדים אזוריות. כאמור, ליו"ר נבחר אלמליח וממלא מקומו פיני גרוב וכן מזכירות פעילה בת 41 חברים. המועצה יצאה לדרך...

מה הם אומרים

„לא חורגים ולא חריגים"

יוסף באורי (מרי וזה): המועצה קמה כדי למנוע ממפעלים ליפול. ההסתדרות חזקה רק במפעליה היא, ולא מסוגלת להתמודד עם מפעלים פרטיים.

אבו רקיה בדיע (שכירי „אגד"): יש להילחם באפליית העובדים הערבים, אשר סובלים בין היתר מאי קבלת קביעות, דמי הבראה, הכנסתם ונוגד את עתירות ההסתדרות.

חיים אמויאל (מספנות ישראל): הכוונה שמוביל אותנו, לעזור או לריב, זאת ההסתדרות. יש לעזור ולייעץ את המערכת.

ריאן אבו־רזם (הסתד' פועלי הבנייה): הגברת הסולידאריות בין העובד הערבי לבין היהודי חייבת להיות אחד הדגלים העיקריים של מועצת העובדים.

פיני גרוב: מסתובבים מאות אלפים עובדים מתוסכלים ואני רוצה להאמין שהגוף הזה ישמש יותר מכתובת. ההסתדרות נמצאת בהידרדרות. יש להכיר בכך ולפעול בהתאם.

יוסי מולמון (האיגוד המקצועי של מפ"ם): סולידאריות צריכה לבוא לידי ביטוי בחיי היום־יום, בשכר, בקרנות הפנסיה ולא רק במאבקים קשים.

נתן גן (האיגוד המקצועי של מפ"ם): עלינו לפעול יחד עם ההסתדרות נגד הממשלה.

יוסי אוחיון (אורדן נהריה): הגיע הזמן לפעול. העובדים אינם בנים חורגים ולא חריגים.

אלי רגב (תלתן הצעיר — מפ"ם): שם המישחק הוא הון מול אדם. המועצה צריכה ללכד את ציבור העובדים סביב המאבק נגד טישטוש התחומים ולהעמדת האדם במרכז העבודה והיצירה.

אבשלום קווה

בעריכת עלינא תורי

מבט ראשון

הקפאת התנועה

מאת דורית קדר

"אמנות לעם" יזמה תערוכה שתציג מדי שנה עבודותיהם של מיטב הצלמים המתעדים את אמנויות הבמה — תיאטרון ומחול־בישראל. תערוכה ניידת זו החלה דרכה בתיאטרון ירושלים.

הרעיון, כשלעצמו, הוא טוב. הוא מסמן נהייה לאינטרדיציפלינה — המהות הדרמאטית של התיאטרון כמו גם הקפאת תנועה במחול מתורגמים לאמנות הצילום. זה האחרון הופך למדיום אמנותי שווה ערך אך ורק אם יש לו איכות אוטונומית משלו, הנובעת מהשפה האמנותית המשייכת לה. אנו בעבר ציינו את העובדה שאצלנו בארץ התחומים כגון אמנות פלאסטית, תיאטרון ומחול מופרדים בצורה מלאכותית. כך לדוגמה הנהלות התיאטרות, אשר אמנם השכילו לערוך תערוכות באולמותיהן, אינן עקביות דיין ואין שיתוף פעולה מקצועי בין אמנות התיאטרון לאמנות הפלאסטית לדוגמה.

הנה כי כן, צעד זה של "אמנות לעם" מבורך ומסמן סנוניות ראשונות. מעניין במיוחד הטיפול שהעניק כל אחד מהצלמים למופע אותו צילם ותיעד.

אצל יעקב אגור (מקום כבוד הוקדש לצלם ותיק זה בקטעה מיוחדת) המאפיין העיקרי הינו קליטת המומנט הדרמאטי. הוא מעביר את התיאטרליות, את שיאי המתח, את מסגנות המתחים שבין הדמויות.

עליזה אורבך מטפלת בנראה כאלו היתה פנטומימאית. היא מעוניינת בהקפאת הרגע והדגשת הצורניות הייחודית לאותו רגע.

מוריל דורפלר מדגיש מאוד את דמות היחיד, את האדם, אבל זה מתואר תוך מתן רגש מכבי חזק. צלם שצילומיו מאופיינים אף בחוש אסתטי פלאסטי חזק.

אצל רחל הירש ישנם איפיונים המקורבים לדורפלר. אצלה התחום הפלאסטי והרקע התיאטרלי הטוב באים לידי ביטוי, מתוך הסתכלות על הפרדות בצבעים ומגמות צורניות טהורות.

ישראל הרמתי מקורב בצורת התבטאותו דווקא לאגור, עקב החוש התיאטרלי החזק. אבל לעומת אגור, משתמש אמן זה בעושר צבעוני והופך, על כן, את הצילום ל"תיאטרון בזעיר אנפין".

יוכי לנג, כמו הרמתי, רוצה להעביר את הדראמה, אבל היא עושה זאת יותר על־ידי הדגשת האמצעים המסייעים לתיאטרון. מתן דרור להתבטאות תאורה חזקה, סצינות הנלקחות מזוויות משונות, רגש על עשן או כל אביזר "תיאטרלי" מלאכותי אחר. לא הדמויות אלא מה שמסביב יוצר אצלה את הדראמה.

אלדד מאספרו דומה ללנג בגישתו, אלא שהוא עושה שימוש בצילום צבעוני, בהערפת כוחה של כתמיות ובנטייה למלאכותי ולסוריאליסטי.

ולבסוף — יורם רובין, המתעד מחול. צילום קשה מאוד מיסודו, שכן הצלם חייב להיות רקדן — אם לא בגופו הרי שבהלך רוחו — כדי שמצלמתו תהיה מוכנה מייד לקלוט את הקפיצה הקצרה באוויר לפני נחיתתה. רובין — כדורפלר — אסתטיקן הריקוד, והאהבה לתחום ניכרת בצילומים המצוינים.

תערוכה קטנה ואיכותית וכדאי לאמנים, אנשי התיאטרון והמחול, ללכת לבקרה ויותר מזה — ללכת בעקבות הרעיון ולפתחו.

יורם רובין: לחקות המחול "קול ודממה" ב"טיוטות". בתערוכה "אמנויות הבמה בצילום הישראלי"

קולנוע

הקייץ האחרון לפני הגיוס

"בלוז לחופש הגדול" — בקולנוע "גת".

מאת יעל ישראל

בתלמוד נאמר: גיל 18 לחופה. המוטו של הסרט "בלוז לחופש הגדול" צריך להיות: גיל 18 למוות. מבטו אמיץ, חודר, מבט כואב על הנוראות הזו, הסוחר שמוח יהיה זה הקייץ האחרון בחייך — נותנים התסריטאי דורון נשר והבמאי רנן שור בסרטם "בלוז לחופש הגדול".

הקייץ האחרון של השמיניות, לפני הגיוס. התקופה היא שלהי שנת 1970, גולדה היא ראש ממשלה בטוחה בעצמה לפני "המחדל", מלחמת ההתשה בעיצומה, וכל יום הרדיו מרווה על עוד ינוקא בן 18 שהפך למצבת שיש. הילדים ששומעים את זה מתקשים לעכל, שגם הם עלולים להפוך בקרוב מאוד לבשר תותחים, מתפתחת מסורת של בדיחות מקאבריות, שמסתירות פחד גואש המקנן ולא מרפה, תקופה של אי בהירות פוליטית, שהביאה באותה עת לכתיבת "מכתב השמיניות" המפורסם לגולדה.

רנן שור מחייה את התקופה על כל היבטיה, על הלוך הרוח ששרר, מצד אחד — שלום ואהבה חופשית שבישרו יפים, ומצד שני — החובה והגאווה להתגייס ליחידה קרבית ולהוכיח גבריות ופטריוטיזם. שור עשה סרט אישי על תקופת לבטים של בני אדם צעירים, סירטו אינו סרט התבגרות טיפוסי בנוסח סרטי ההתבגרות המתקתקים תוצרת אמריקה — אף שהוא שואב מהם את מבנהו. אצלו אין התבגרות מתוקה וריקנית. גיבוריו רגישים, מתלבטים, בעלי ערכים, ובעיקר: אנשים חושבים, שהוטלה עליהם אחריות עצומה בגיל כה פגיע. אולי מוטב להגדיר זאת אחרת: ההחלטה להתגייס אינה שלהם, ובכל זאת הם היחידים שישלמו עליה.

סיפור של שבועות ספורים, שבראשיתו בחינת הבגרות האחרונה וסופו בגיוסו של אחרון הנערים בחבורה, בהם עוסק הסרט. נערים תל־אביבים ממשפחות בורגניות, תלמידים בבתי־ספר טובים. במציאות קראו להם בזמנו "ילדי שמנת", "הנוער של מצפון". בסרט הם ארבעה, ולכל אחד מוקדש פרק. הראשון שמתגייס והולך לצבא בהרגשה שעדיין לא חי, לא עשה רשיון נהיגה, ואפילו לא שכב עם בחורה הוא יוסי צוילך [illegible] השני הוא אריה שכטר, [illegible] רגיש ומריר, שמכסה על [illegible] ברוקטורינות שמאלניות [illegible] ומתלבט אם להתגייס. השלישי [illegible] שובל, נער מתוק והגון [illegible] שרוצה ללכת ללהקה צבאית אך [illegible] המשפחתית מכריעה על התנדבותו [illegible] והרביעי הוא מרגו — נער שכל [illegible] להיות במאי קולנוע ובינתיים [illegible] תהליך גיוסם של חבריו במצלמה [illegible] מפני שהוא עצמו חולה סוכרת [illegible] לחבורה הזו שייכים גם נער [illegible] שממהרים להנשא לפני גיוסו של [illegible] נערה בהמית, שמרגו, מוסי ואריה [illegible] בה. זהו בלוז לקייץ עצוב ומריר של התפרקות נעורים ו"כיף" של מסיבות חשיש עד אור הבוקר, שאינם אלא כיסוי של אימה כוססת. כל יום מבשרים להם על [illegible] שנפל, וכל מה שיש בידיהם לעשות [illegible] מחאה במסיבת הסיום של בית־הספר של מורים אטומים, שאומרים להם שהם עדיין צעירים ולא מבינים שום דבר, אף שכעבור שבועות ספורים הם עלולים לשלם בחייהם על החלטות פוליטיות עיוורות.

"בלוז לחופש הגדול", כבסרטים ישראליים אחרים, מתרכז בדמותם של הנערים בעוד שהנערות משמשות כרגיל קישוט. אך לעומת החיילים והגברים מסרטי [illegible] כ"שתי אצבעות מצידון", "חירבת חיזעה", "מסע אלונקות", "חיוך הגדי", "צלילה חוזרת" או "עד סוף הלילה", הגברים הצעירים של "בלוז" אינם מגלים שום היסטוס מאצ'ואיסטי, והתלבטותם אמיתית ונקייה מהעמדות של פייטרים "טובים לטייס", השפים [illegible] כדי להוכיח שרידי גבריות עתיקה.

עברו שבע עשרה שנים מאז "מכתב השמיניות", ויתכן שאחרים מבני אותו מחזור כבר שילמו על גיוסם באחת המלחמות שהיו מאז. בסירטו הראשון רנן שור לא נותן תשובות, גם לא משלם מס שפתיים בהצגת של פציפיזם שטוי, וגיבורו הפציפיסט [illegible] שהוא מתגייס לצבא כמו כולם. שור מסתפק בתמונת מצב עגומה ונוקבת, והיא נכונה גם היום, לבוגרי שמיניות שהקייץ השנה עלול להיות הקייץ האחרון בחייהם.

"בלוז לחופש הגדול" — אמירת מצב עגומה ונוקבת. במרכז שרון בר־זיו ודוד טוקר

הצגה

בין ועד העובדים למאהבת

"חופשה בסאן טרופה": מאת הלל מיטלפונקט

מאת יוסי ונונו

מסימניו של הקייץ, הצגה חדשה בתיאטרון המסחרי — "חופשה בסאן טרופה" קוראים לה. היבוא הגדול של מופעים והצגות מחו"ל, נוסף לתחרות שמנהלים התיאטרונים הרפרטואריים על כיסם של ועדי העובדים, הביא לעליית הסטנדרטים שהיו מקובלים על התיאטרון המסחרי בכל מה שקשור לרמת ההפקה והשחקנים, ולגבי החומר, גם של הרפרטוארי וגם של המסחרי, אבל זה כבר סיפור אחר ולא כאן המקום להרחיב.

את "חופשה בסאן טרופה" כתב וביים הלל מיטלפונקט ומשחקים בו רמי ותחיה דנון, דב רייזר, שמואל וולף, רינה לימון וגילת מואב. חלק גדול מהשמות מזוהים עם התיאטרון הרפרטוארי, או ליתר דיוק עם זה שבחיפה והוכיחו את עצמם פחות או יותר.

במרכז המחזה עומד ג'קי אריה, יו"ר ועד העובדים של המפעל "פלסטיקון", שמגיע למלון לחופשת סופשבוע בחברת הפילגש [illegible]ירלה, כדי לבדוק אם כדאי לארגן לעובדיו חופשה במקום. הוא מתאכסן באנף סאן טרופה. סוף השבוע, הופך, כמו בכל קומדיה [illegible] במלון מופיעים בין היתר קימל, פועל [illegible] שמאיים להתאבד, פריץ קקוז, מפיק [illegible] שמנסה למכור לאריה 30 הצגות (מוכיר [illegible] משוזג), ואשתו של אריה, שבאה לצלם איתו למטרות גירושין. הכל מאוד ישראלי ומאוד מכאן, ואם למפיקי ההצגה יהיה מזל ועד עובדים גדול קנה אותה.

ההצגה הקודמת שכתב וביים מיטלפונקט לא פנתה בדיוק, אם להתבטא בעדינות, לאותו קהל יעד. "מאמי", אופרת־רוק פרובוקטיבית, שלפחות הוצגה ככזו, היא ההיפך הגמור ל"סן טרופה". מיטלפונקט לא רואה בזה בעיה. "עברתי חצי שנה די קשה על "מאמי" ואז היה רעיון של רמי לעשות קומדיה וזה נשמע נחמד לעשות משהו שלא עשיתי אף פעם, קומדיה בקומדיה", הוא אומר.

זה לא מעבר חריף מדיי?

"לא, פשוט קהל היעד שונה. ברגע שההגדרה היתה לעשות קומדיה או הכוונה היתה ליצור ערב מצחיק שידבר אל המינימום הרחב ביותר. קומדיה ישראלית עם נגיעה הומוריסטית לא סאטירית, שתדבר על תופעות די מוכרות של ועדים שצוברים כוח וראשי ועדים שהופכים לקיסרים קטנים, והכל בסיפור שיש בו אלמנטים שיש בכל קומדיה: בעל, אשה ומאהבת וההסתבכות".

בהצגה שראיתי לא מדובר על סיפור עם מסר.

"לא, סיקרן אותי לכתוב קומדיה, להתעסק בתיאטרון לשם שעשוע, לבנות סיטואציות שעונות על מכנה רחב ומצחיקות. לכתוב קומדיה עם קצב נכון זה יותר קשה מלכתוב מחזה חברתי".

התיאטרון המסחרי מספק לך את הדנאמיס?

"לפני שנכנסתי להפקה הבהרתי שאני רוצה הפקה מלאה, לא חלטורה שלוקחים שולחן וקוליסה. תנאי נוסף היה לעבוד עם שחקנים שהייתי עובד איתם גם בתיאטרון הרפרטוארי. רציתי להוציא הצגה שבנתונים שלה אפשר לשחק אותה גם בתיאטרון רפרטוארי.

לתשומת לבכם, התיאטראות הגדולים, מנסים להדביק אותכם. והצגה, אגב, מסתובבת ברחבי הארץ. גם למי שאין לו ועד.

"חופשה בסאן טרופה" — סוף שבוע שהופך לסיוט

קולנוע

גם קשוחים בוכים

"נשק קטלני" — בקולנוע "אסתר" בת"א;

מאת יעל ישראל

מאגזינים אמריקניים והכתירו אותו בשלל תארים, הנוגעים למיניותו. בניהם: "הגבר הסקסי ביותר עלי אדמות". מל גיבסון, התגליך האוסטרלי המבוקש ביותר בקולנוע האמריקני הגיב על כך בתדהמה, וסיפר שגם אשתו נבהלה מהמחמאות.

ועל מה כל המהומה? מל גיבסון בן ה־31 הוא בסך־הכל גבר ממוצע קומה, ביישן, לאקוני. סמל הסקס העולמי הוא אב למשפחה מרובה ילדים, אב מסור המתמכר לגידול חמשת צאצאיו הקטנים, שאפילו אינו טורח להתגורר בהוליווד ככוכבים במעמדו, ומסתפק בחוותו הענקית והמבודדת באוסטרליה. שום רכילות שערורייתית לא דבקה בשמו, גם לא רומנים מזדמנים על אחר הצילומים עם הכוכבות היפיפיות שלצידם הופיע.

מאז סירטו הראשון הפך גיבסון לכוכב אמריקני. הוא ממשיך במסורת הכוכב הגברי הקשוח, השתקן, המסתיר לב רך ורומנטי, יפה כמו אלוהים בעיניו הכחולות כשלדה ובתווי פניו החטוטים. כמו מיתוסים גבריים הוליוודיים לפניו: גרי קופר, קלארק גייבל, רדפורד, פול ניומן או קלינט איסטווד, גיבסון בסרטיו הוא תמיד זאב בודד גברי ולא מושג, נושא הערצה לנשים וגברים כאחד — וכרגיל בשרביגונס, כלכך שונה ממה שהוא באמת בחיים. לא פלייבוי ולא שובר לבבות. בסך־הכל בחור קתולי טוב ומסור, בן למשפחת אנשי עמל אמריקניים, שהיגרו לאוסטרליה בהיותו בן 12. האח השישי מבין 11 ילדים. מסלול חיים טיפוסי, לימודי דרמה באוניברסיטה, ומיד עם תום הלימודים תפקיד קולנועי ראשון ב"מקס הזועם" — סרט פעולה עתידני, שנעשה בתקציב נמוך בידי ג'ורג' מילר, שלא ציפה שסירטו יהפוך לשובר קופות. כבר שם גילם גיבסון את האב טיפוס שהוא ממשיך לגלם עד היום. הגיבור,

להוציא סרט אחר, דרמה אוסטרלית בשם "טים" שם גילם את דמותו של גבר מפגר, ממשיך גיבסון לדבוק בתפקיד המסורתי שהותאם למראהו, כך היה גם ב"מקס הזועם בדרכים" ו"מקס הזועם וכיפת הרעם בהבאונטי" וגם בסרטיו של פיטר וויר: "שנה בצל הסכנה" ו"גליפולי".

לפני שלוש שנים הופיע גיבסון בסירטו האמריקני הראשון: "הנהר" מלודרמה דביקה לצידה של סיסי ספייסק, שם גילם סוף־סוף דמות של איש משפחה משופע בצאצאים. אבל גם שם הוא היה גיבור אמריקני אמיץ, הגון, הנלחם בשחיתות ובעוולות. בסרט האמריקני החדש: "הנשק קטלני" שביים ריצ'ארד דונר ("סופרמן"), הוא שב לדמות שמזכירה את מקס הזועם: זאב בודד גברי וקצת מטורף, שלא יודע פחד מהו, ופועל למען הצדק. ב"נשק קטלני" הוא קצין משטרה דכאוני ובעל נטיות התאבדות, האבל על מות אשתו האהובה. פעם לא העלו על הדעת להראות גיבור כדוגמתו מייבב על אשה. היום מרגישים תסריטאי הוליווד חובה לשלב גם פן של רכות באישיות הגיבורים הגברים, וכך אפשר לראות את גיבסון אפילו מזיל דמעה. מה שלא מפריע לו להיות במשך הסרט מאצ'ו טיפוסי, החי על אגרופו, ומשוויץ ביכולתו הפיזית המרהימה בקרבות האקשן, המציפים את הסרט.

הסרט יוקרן החל מה־8 ביולי.

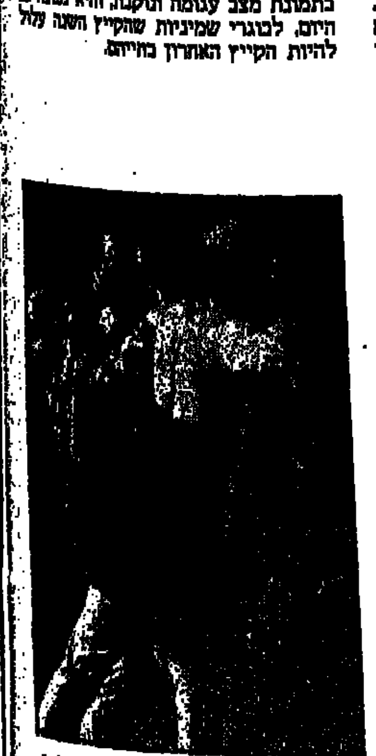

מל גיבסון ודני גלובר ב"נשק קטלני" — בודד, גברי וקצת מטורף

חברה חדשה

מאת גדי יציב

שם המשחק: הון

שם המשחק היום בבריטניה הוא הון. מי שמיטיב לשחק את משחק ההון — מנצח, לוקח את הקופה. מרגרט ת'אצ'ר זיהתה מוקדם יותר את שם המשחק, ואת כללי המשחק, ולפיכך היא המנצחת, לפי שעה. אנשי הלייבור הבריטי, כמו חלק גדול מן המפלגות הסוציאליסטיות האחרות בעולם המערבי, שכחו זה כבר כי ההון הוא בעצם העיקר — ולפיכך הם הפסידו, לפי שעה.

קרל מארקס יהודי חכם היה. וכשהוא הניח אצבע על ההון — הוא הקפיטל בשפת אלו שלו — הוא לא עשה זאת אלא כדי להודיע לעולם כולו שזה המפתח הגדול. המפתח לכל שערי תיקון החברה, וכינון חברה חדשה ויותר צודקת — וזה גם המפתח שנועל בו את שערי הכניסה לעולם טוב יותר, ולשמר בעזרתו את כל הישן והמסורתי, הקיים והבלתי־צודק. השמרנים בבריטניה הבינו זאת היטב והם כבר סובבו את המפתח הזה פעמים אחדות אל כיוון הנעילה, ועכשיו יש להם קדנציה שלמה נוספת לעוד סיבוב נעילה אחד, חזק, אולי מכריע, לדעתם, ועל־פי מיטב תקוותיהם.

מה היה בעבר היתרון הסוציאליסטי אשר בעזרתו הם סחפו אחריהם המונים נלהבים לקום על רגליו את השמאל במערב אירופה? היתרון היה בהבטחה שנתנו הסוציאליסטים להמונים הללו לשלוט בעצמם, במו־ידיהם, על ההון. השליטה בהון היא השליטה בחברה — ומי שמעניק הון לאזרחים מעניק להם שלטון על גורלם. ההון הוא המכשיר שבעזרתו העושר מיוצר, והוא תכונת העושר להיות נצבר ונחסך, והוא המבטיח לכל אישה ואיש, המחזיקים בו, כי עתידם יהיה מוגן, וזרם הכנסות עתידיות מובטח להם לשנים רבות, והוא חומת־מגן על כל אזרח מפני תהפוכות הגורל ותנודות מצב המשק. לכן ההון הוא גם משאת־נפש אישית ומקור לרגיעה ושלווה להמוני הבוחרים.

מה היתה חולשתם העיקרית של הכוחות השמרניים כל אותה תקופה? חולשתם היתה בכך שהם סירבו להתחלק בהון שבבעלותם. חולשתם היתה בכך שהם היו מסוגלים להשיג, לכל היותר ולא תמיד, אך ורק עוד ועוד אמצעי־צריכה, עוד אפשרויות־בזבוז, עוד יכולת־קנייה. הימין השמרני, במיטבו, יכול היה להבטיח חיי־שעה ופתרון מצוקות אל רגע — ואילו השמאל הבטיח לפתור את כל המצוקות הללו לזמן ארוך על־ידי תיקון חיי־עולם, עולם יפה עכשיו.

איך הבטיח השמאל הדמוקרטי חיי־עולם? כאן טמונה המכשלה, שנזרעה בשנות הארבעים, והניבה פירות באושים עכשיו, בשנות השבעים והשמונים. השמאל הבטיח להמונים שליטה על חייהם באמצעות מנגנון המדינה. על יסוד ההנחה שהמנגנון הזה מתוקן ומבוקר על־ידי הממשלה הדמוקרטית, וממשלה זו היא ממשלת־ההמונים, כלומר ממשלת השמאל. כאשר השתלט מנגנון המדינה הבריטית על נתחים עצומים מההון הלאומי, כביכול בשם העם, מיד לאחר מלחמת העולם השניה, היתה זו מהפכה של ממש. הסוציאליסטים הסתובבו ברחובות לונדון, גלזגו ובירמינגהם כחלומי יין־ניצחון, והיו בשמאל הבריטי אנשים שהתנבאו אז, בכתב ובעל־פה, כאילו הם בשערי אחרית הימים. אחר תקופה קצרה הסתבר כי אחרית הימים עדיין רחוקה. מנגנון המדינה, הסתבר, אינו האיש ברחוב, והוא איננו יכול להיות אהוב־ליבו של האזרח־הבוחר. למנגנון הזה תוקף משלו, ודינאמיקת התרחבות והתפרנסות־עצמית, ועל הרוב הוא מסורבל ובלתי־יעיל. ההון לא הועבר לשליטת האזרח: כיוון שהיה ההון של כולם — הוא לא היה של אף אחד. השמרנים כבשו את השלטון בשנות השבעים, ועדיין הם מחזיקים בו, משום שהשכילו לאמץ לעצמם את היתרון שהיה בשעתו נחלתו והכלבריות של השמאל: הם הבטיחו ונתנו לאזרח הבריטי הון, הון ממשי. הם העניקו לו דירה משלו, במקום דירה המושכרת שהיתה לו, ומכרו לכל דורש מניות של החברות המולאמות. הם אמרו לעמך: אמצעי הייצור בידך, אדוני האזרח, ועוד מעט תוכל לחרשות לעצמך גם רופא פרטי ומורה פרטי ממש כמונו, העשירים הגדולים. בוחרי המעמד הבינוני התפתו האמין שהם קונים עכשיו חיי־עולם־שמרניים: אחיזה איתנה בעתידה עם דירה [illegible] וסיכוי לעוד הרבה יותר. העברת נכסים מן ההון הלאומי לשוק הקפיטלני — זהו התבריקה הימנית־שמרנית של המאה הזאת. והיא הלמה בשמאל בעוצמה מכאיבה. הביסה אותו.

העברת נתחי הון לאומי לשוק הקפיטלני הביסה את השמאל הבריטי, משום שהשמאל הזה בלתי־מוכן היום. פחות מוכן אפילו משאר המפלגות־האחיות בעולם הדמוקרטי. השמאל הבריטי, כמו הימין של פעם, מבטיח היום רק הישגי צריכה וקנייה בלי שליטה אפקטיבית בהון. השמאל הבריטי לא תפס עדיין את שם המשחק, עדיין הוא מתעסק בהגנה על ההלאמה של סוף שנות הארבעים, ועל השירותים הציבוריים שהוא כונן באותם ימים — ועדיין הוא איננו מוכן להבטיח ולעשות את הרפורמות האמיתיות בהון הלאומי. את הרפורמות האמיתיות הללו יכול לעשות השמאל בלבד — אבל הוא מתמהמה ומתלבט, ושבוי בקורי המסורת ובמגבלות השיגרה ובכבלי חוסר הדמיון וההיעדר־הדמיון. את הרפורמות יכול לעשות רק השמאל — משום שאלו רפורמות שטבועות בעצם מהותו של הסוציאליזם, בעצם הגדרתו משכבר הימים. הרפורמות של הימין לא יקיימו — בשום אופן לא יקיימו — את ההבטחה לתת לאזרחים חיי־עולם. העברת נתחי ההון הלאומי אל השוק תכזיב את ההמונים ותגרום להם מפחי־נפש משום שהשוק עתיד לרכז את המניות הללו בידי המעטים. חברות לאומיות, שפורקו ופוזרו בידי מאות אלפי בני־אדם, תהיינה שוב, בעוד מספר לא רב של שנים, בידי העשירים־המעטים שידעו היטב כיצד לרכוש אותן, ולהשתלט עליהן ועל כל מה שהן מייצגות. העברת נתחי־ההון לשוק איננה דמוקרטיזציה של ההון, אלא אשליה־של־דמוקרטיזציה. את האשליה הזאת צריכים לקרוע אנשי הלייבור וככל שיכולו לקרוע אותה מהר יותר, כן תיפתח בפניהם הדרך להציע את האלטרנטיבה שלהם. קשה מאוד להעריך היום כמה זמן יקח לאנשי הלייבור בבריטניה לקרוע את האשליה הימנית ולהציע לבוחרים את האלטרנטיבה שלהם, אבל ברור כי רק כאשר יעשו זאת, ישובו לשחק במגרש האמיתי ששם מחלקים נקודות למפלגות פוליטיות. וברור גם כי כאשר יעשו זאת סוף־סוף, יחזרו לשחק במשחק הריאלי, במשחק ההון. ובמשחק הזה ינצח השמאל כאשר יגשים את הדמוקרטיזציה של ההון, וכתנאי שיגשים את הדמוקרטיזציה בצורה כזאת ובשיטה כזאת שכל אזרח ירגיש ויבטח כי מכאן ואילך הוא באמת זוכה לחיי־עולם מפני שהוא אדון על חייו וריבון אמיתי על עולמו. מתי יקרה כל זה? קשה מאוד להיות אופטימי כאשר הדברים אמורים בשמאל הבריטי. אחרי הכל, זה השמאל השני־הכי־מסורתי ומאובן בעולם הדמוקרטי. וחוץ מהשמאל הישראלי, אין עוד שמאל ישן ונושן בתפיסותיו החברתיות כמוהו.

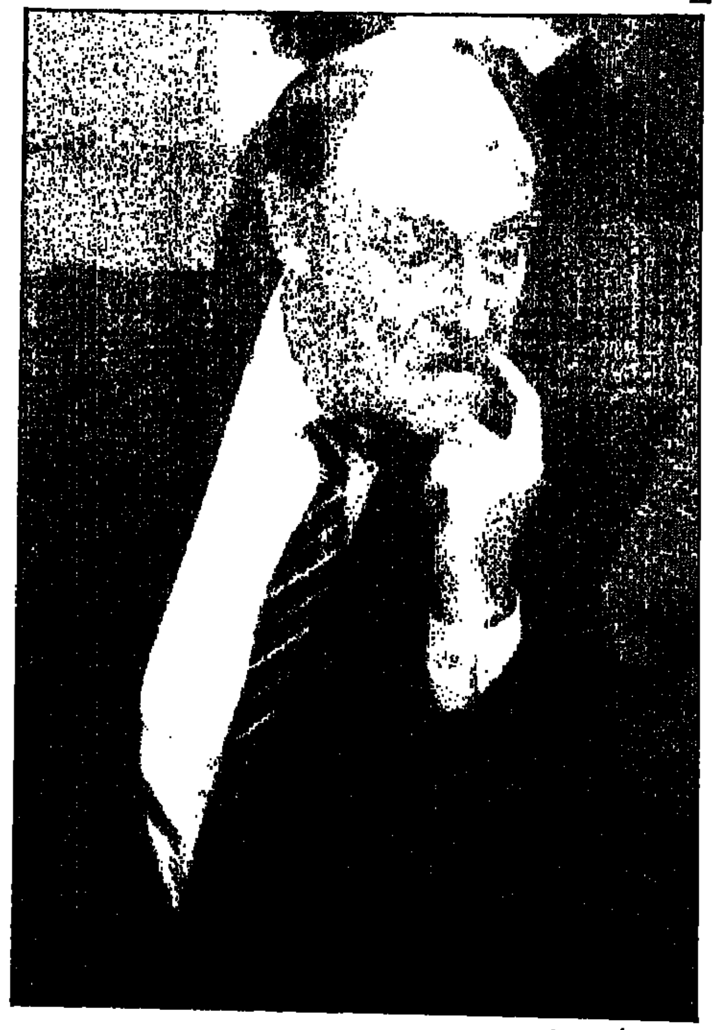

קינוק, לפי שעה

מזל של כלב

אז מה, זה לא מעניין אתכם בכלל. כל הסיפור הקטן והשולי הזה על אחד, אלי אוחנה, שחקן בית"ר ירושלים, שכמעט הפסיד קריירה בינלאומית בגלל שחייבו אותו להתייצב בשורות הנבחרת הלאומית?

עניינים גדולים יותר יש על סדר היום, מונחים להם על כף המאזניים, אתם אומרים. ואין לכם זמן לשטויות כאלה ־ ואני אומר לכם שכל פעם שאני נוכח לדעת שמתייחסים לבני־אדם כמו לבהמות־עבודה, שניתן לקנות ולמכור אותם, זה מוציא אותי מכליי.

תחשבו על זה. האם אתם הייתם מוכנים לוותר על הגשמת החלום הכי־גדול שלכם, שיא ההישגים התעסוקתיים שלכם ־ רק משום שעליהם לעזור לנבחרת ישראל להכניע את נבחרת טייוואן ואוסטרליה? לא מלחמה. לא הגנה על חיינו. לא תרומה ניי־יודע־מה למשק, לא עזרה לעליה ולא מניעת ירידה — אלא פשוט עוד משחק כדורגל אחר באוקיאניה מצדיק לדעת ראשי הכדורגל שלנו הריסת כל עולמו של בחור צעיר.

בינינו לבין עצמנו: אילו הייתם צריכים לגרום לכלב שלכם, לכלב־הבית האהוב עליכם, צער וסבל נוראיים על מנת שינצח במירוץ כלבים בינלאומי, בשם ישראל, את ארצות־הברית ואת ברית־המועצות גם יחד — האם היה לבכם נותן לכם לעשות זאת? אבל ראשי ההתאחדות החליטו לגרום צער כזה, וסבל כזה, לבן־אדם, לבחור צעיר שכבר תרם ועוד יתרום לספורט הישראלי — אך ורק כדי לחזק את הסיכוי שישראל תסתנן למקום טוב במשחקים המוקדמים לקראת האולימפיאדה. איך מגיעים בני־אדם לאובדן פרופורציות בלתי־אנושי כזה? פשוט מאוד. משום שהדברים אמורים בבני־אדם שקונים ומוכרים אותם — ולא בבני־אדם בני־חורין, שמעסיקים אותם במקומות עבודה.

בעולם האקדמי, שם מבוסס מעמדה של ישראל בערך פי־אלף מאשר בעולם הכדורגל, מחייבים כל צעיר, לפני או אחרי הגשת הדוקטוראט, ליסוע לחוץ־לארץ, להשתלם במקצועו, להראות בעולם מה למד בארץ, ללמוד מאחרים, להרחיב אופקים — וגם להינות קצת מהחיים ואולי אפילו גם להרוויח קצת כסף. בעולם הכדורגל, לעומת זה מטילים קנס על שחקן צעיר שרוצה להוכיח את עצמו בארצות חוץ, כופים עליו לפדות את עצמו, ובמקרים רבים פשוט מונעים ממנו לצאת ולראות עולם. זה נקרא "ספורט מקצועני".

במסגרת חוקי־עבדות כאלה עשויה הישועה לבוא רק מן העובדה שאת החוקים הללו מפעילים בני־אדם עם לב של בני־אדם, ועם מידה סבירה של רגש אנושי. התייחסות פורמלית, על־פי החוק הכתוב, עלולה להרוס במקרה זה חיים רבים מאוד. את שוק העבדים של הכדורגל הישראלי עדיין מנהלים עסקנים קטנים, בעלי מנטאליות של סוחרי־עבדים, שבויי־פרוטוקול עם לב־של־אבן. בבלגיה, לעומת זה, לשם נוסע אלי אוחנה, מפעילים את החוקים הללו בני־אדם ממש, כמוך וכמוני. ומן הסיבה הזאת אפשר באמת לומר שיש לו לאוחנה גם מזל של כלב, ולא רק תנאי־עבודה כלבים.

אוחנה ● שוק העבדים

רשות הקורא

רוויזיה ביחס ל"עבודה"

מאמרו של לוי מורג, "העלה פרין בידו" ("על המשמר", 14.6.87) זיעזע אותי — לא בגלל ההשמצות על שמעון פרס, (שאינו זקוק להגנתי), אלא בגלל ההשלכה לגבי מפלגת העבודה. האלטרנטיבה לשלטון (או מפלגת העבודה, או הליכוד), התקווה היחידה לשלום וביטחון.

כותב מורג: "או מה נותר ליו"ר מפלגת העבודה (ולייבור) לעשות במצב כזה? ללכלך על השמאל". לא שמעתי ששמעון פרס ישמיץ או ילכלך איזו שהיא אישיות ממפ"ם, מר"צ או בכלל. הוא מתווכח, הוא תוקף אבל בהשמצות — בזה הוא לא מתעסק. זה לא אופיו. ההיפך הוא הנכון. המאמר שלך, לוי מורג, האם זו לא השמצה? לכלורך אינני רואה שום הבדל בין ההשמצות של אנשי הליכוד על פרס לבין מה שכתבת אתה. אורכא. אנשים כמו רוני מילוא ואחרים מהליכוד יכולים ללמוד ממך מלאכת השמצה.

אני מבין מהי המטרה של התקפות על שמעון פרס מצד חוגים מסויימים בשמאל הישראלי. ההרגשה היא, כי זה הרצון לקבל קולות מחברי מפלגת העבודה. אם זו המטרה, הרי זו טעות המורה. ישנה דוגמה הפוכה — חברי הקיבוץ הארצי למפלגת העבודה. בא הזמן לעשות רוויזיה ביחס למפלגת העבודה.

חיים שפירא, רמת־גן

בעל־הבית יסדר הכל

במכתב למערכת שואלת מאירה (קולר) אילתי מירושלים, "כלום שווה קיום מצווה עתיקת־יומין זו והשביתה? פגיעה במשק המדינה וריבוי מחלוקת בישראל? סוף־סוף אחרי שנות בצורת קשה, זכינו לשנת ברכה. הרשאים אנו להפוך ברכה לקללה?"

הרשו נא לי להעיר על דברים אלה. כי מצווה זו נתן לנו בורא העולם ובעל־הבית של כל היקום בכבודו ובעצמו. ואין לנו כל רשות לעבור עליה. מאירה אילתי רואה במצווה זו משהו ישן נושן, שלדבריה ראוי להתעלם ממנה. אולם יש לדעת, כי הבורא, ה' אלוקי ישראל נתן לנו את תורתו הקדושה לצמיתות. לעולם ולעולמי עולמים.

שאר דברי הצדקנות שלה, על פגיעה במשק המדינה וכו', הם הבל־הבלים וצביעות, כי רצונו של אל חי יותר חשוב מהכל, ומי כמוהו היכול והרוצה ליישר לנו את כל ההדורים ולכוון לנו הכל. בו ברגע שנחזור אליו באהבה. כפי שבקרוב מאד יזכנו לראות, בביאת משיח בן דוד והגאולה השלימה, אמן.

שלכם בתודה, כמני הקטן בישראל ואוהב ה'.

ראובן ברטוב,
עורך "קול השבת", ירושלים

מה קרה ל"ערוץ האושר"

התבשרנו מעל גלי התקשורת כי לפי הצעת ועדה נבחרת, על ותיקי בית אורן לעזוב את ביתם ולהשתלב במקומות אחרים. הצעה שעוררה זעזוע בקהל הרחב.

קיבוץ בית אורן, שנוסד בשנת 1939, מילא תפקידים רבים וחשובים בימי ההגנה. בבית אורן נערכו אימוני נשק וקורסים למ"פים. מקיבוץ זה יצאו חברי ההגנה לשחרר את העולים ממחנה עתלית, בשנת 1946. ותיקי בית אורן כללו את הדרך לביתם ואת השבילים לוואדי פלאח, היורד עתליתה והנקרא "ערוץ האושר". האם מרגישים ותיקי הקיבוץ את האושר שהעניקה להם עבודת הראשוניות בהקמת נקודה זו, הנקראת 'קן נשרים'?

הפסל המקדם את פני הבאים לקיבוץ בית אורן נקרא "שילוב הדורות". האין זה לעג לרש?

תמר אמרנט, חיפה

ההיגיון מחייב

אין כל היגיון בהשוואה שעושה דורון ספקטור לנחרביה ו"רשות הקורא" (24.6) בין טיסת אייבי נתן למצרים ב־1966 לבין ההתקשרויות עם נציגי אש"ף ב־1987.

מצרים היתה והינה מדינה מוגדרת וריבונית. ואילו אש"ף (עדיין) פרא בלתי מוגדר דבראשים הניזונים ממקור אחד, ואין אתה יכול לומר אני מדבר רק עם ראש זה (השפוי) ולהתעלם מן האחרים.

לדעתי, יש היגיון מתאים יותר להשוואה והם דווקא אירועי דהיישה, דניאלה וייס ומי משכן.

הח' דורון, כחברה מורכבת כשלנו ההיגיון מחייב לשמור על החוק, וההיגיון נהג המחוקק שנתן לח"כ חסינות. כי עליו החובה (אם צריך) לעשות לשינוי החוק.

כמיל ברוך, רמלה

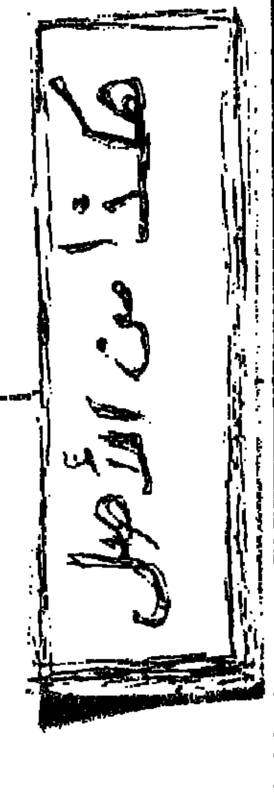

תגובות

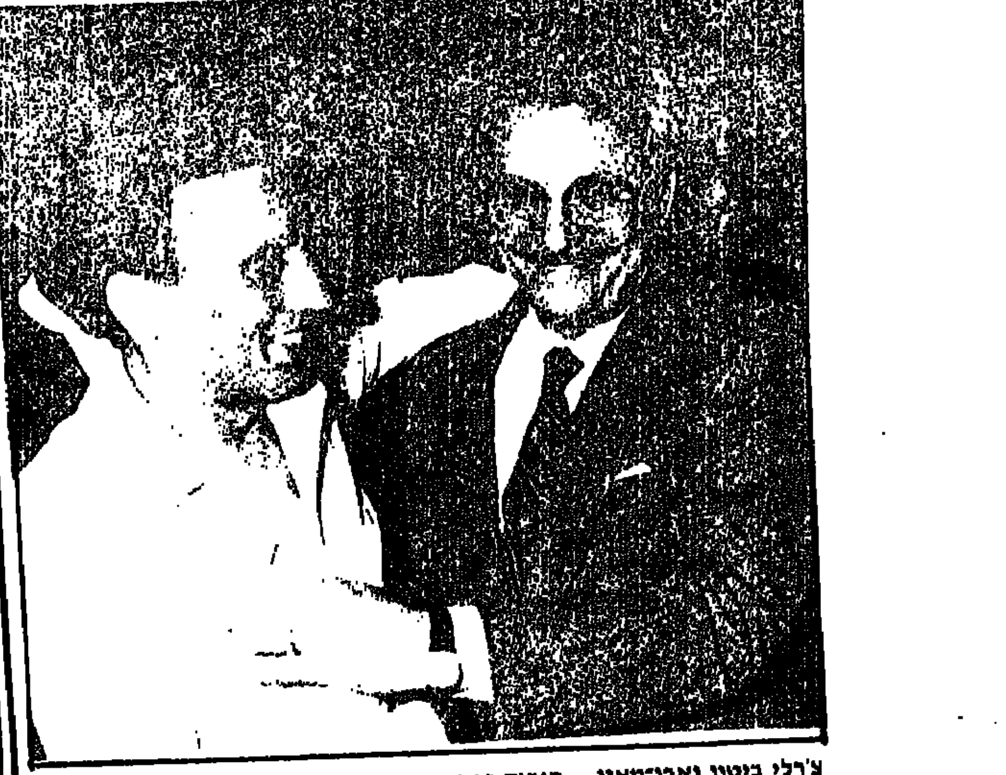

צ'רלי ביטון ואבו־מאזן – חיבוק פנתר

שמאל אמורפי

השמאל הציוני נלכד בקורי העכביש של רק"ח לאחר ששמט את אחיזתו בעקרונותיו

מאת נפתלי בן משה

לא אחת, וללא משים, מוצאים את עצמם באחרונה אנשי שמאל נלכדים בקורי העכביש של סיסמאות ונוסחאות מבית מדרשה של רק"ח. לא שהם משתוקקים לכך, אלא לאחר שהם שמטו את אחיזתם בעקרונות המאבק של השמאל הציוני, שיש בו איזון עדין בין שלום לבין ביטחון, הם גולשים לתוך טריטוריה נזילה ואמורפית, שבה הגורם המרכזי, הנוקשה וחסר הפשרות היחיד הוא רק"ח. בנושא רגיש ומורכב כל־כך כנושא הסכסוך היהודי־ערבי אך במסע הדרדור מעמדה יונית מאוזנת לעמדה אנטי־ציונית.

בתחום החברתי הקמת העמותה של ועדי עובדים ליד מפ"ם היא אחת הדוגמאות של התפרקות מאחריות הסתדרותית.

קודם יצא לטיף דורי איש מפ"ם — אם כי לא באישור מפ"ם — בראש משלחת לשיחות עם נציגי אש"ף בבוקרשט שבה השתתף גם איש רק"ח — ואני לא הייתי בין אלה שיידו אבנים בלטיף דורי. לבודפשט כבר יצא משלחת בראשה צ'רלי ביטון הפנתר לשעבר ואיש רק"ח היום. שהתנשק והתחבק עם מחמוד עבאס אבו־מאזן כאילו היו ידידים מבטן ומלידה, כשאחריו משתרכים גם כמה מפ"מניקים. שעשו הפעם את הדרך לבודפשט כפארטיזנים למחצה ואת המאזן של אבו־מאזן מבחינת ייצוגו בבודפשט את החלטות אש"ף באלג'יר עשה רב ברנ"ר במאמרו המאלף "רשפות סותרות" ב"על המשמר", משהותרה הרצועה נשתררה ההפקרות.

הכיבוש — תוצאת הסכסוך

כך אנו מתבשרים על הקמת ועד מקבוצות שמאל שונות לציון 20 שנות כיבוש ישראלי בשטחים. אך למה לנו ועד, אם אני קורא על פעולות הנעשות מטעם מפ"ם בהשתתפות המזכ"ל שלה, שמעליהן מתנוססת סיסמת הקרב של 20 שנות כיבוש, במקום המאבק הקונקרטי לקידום תהליך השלום ועל שלום וביטחון, שתי מלים המגדירות השקפת עולם מגובשת אחת. מוצג הכיבוש הישראלי בשטחים לא כתוצאה של הסכסוך היהודי־ערבי אלא כסיבה לסכסוך זה. אם כך מה היתה הסיבה לקואליציה הערבית מקיר אל קיר שקמה עלינו להשמידנו ערב מלחמת ששת הימים? אך אלו הן שאלות קנטרניות. הכל תלוי בישראל. יחדל הכיבוש ויבוא השלום. יבוא השלום וישתרר הביטחון. כך סבור השמאל האמורפי והמבולבל.

זהו בדיוק קבלת הטיעון של הסובייטים ועבדם הנרצע בישראל רק"ח, שבשמו ניתקו ברית־המועצות והלוויינים שלה את יחסיהם עם ישראל — וזאת בניגוד לכל מה שמקובל אצלם לגבי עמים וארצות אחרות. לדידן של הארצות הקומוניסטיות מלחמת ששת הימים לא היתה מלחמת הגנה, אלא מלחמת כיבוש אימפריאליסטית. ועכשיו בא הוועד לציון 20 שנות כיבוש ישראלי לאשר עמדה זאת.

אין קונסנזוס

לפי היגיון זה מתריע בצדק שלמה סלוצקי ב"על המשמר" נגד "המפוררים והפחדנים". אם כבר — אז כבר. אם קיים לדעתו קונסנזוס בקרב קבוצות השמאל השונות על דרכי הפתרון לסכסוך היהודי־ערבי ונגד הכיבוש הישראלי בשטחים, מדוע מפ"ם לחוד, ור"צ לחוד, והמתקדמת לחוד ורק"ח לחוד, כשכל אחת מהן מפחדת להפגין את חולשתה? מדוע לא כולן יחדיו כדי להפגין גבורה ועצמה? מעניין שמפלגת העבודה אינה מופיעה כלל במפת השלום של שלמה סלוצקי. אך אנו טרם שכחנו את מה שלמדנו, שלצורך ארגון מאבק עממי נרחב ומשפיע נחוץ קודם כל נושא בעל קונסנזוס רחב כמו השלום עם מצרים, קידום תהליך השלום באמצעות ועידה בינלאומית, נגד המלחמה בלבנון, נגד ההתנחלויות הבזבזניות והמתגרות, נגד אלימות הימין הקיצוני. כן לא שכחנו שלשם כך קיים גורם על־מפלגתי כמו "שלום עכשיו" המסוגל לרכז תחת דגלו חוגים רחבים ומגוונים — ליברליים ויוניים — מחוץ לספקטרום השמאלי.

אך בנושא הפתרון לסכסוך היהודי־ערבי ובעיית השטחים אין ולא יכול להיות קונסנזוס בקרב קבוצות השמאל בארץ המחולקות בין שמאל סוציאליסטי לבין שמאל לא סוציאליסטי, ובעיקר בין שמאל ציוני לבין שמאל לא ציוני או אפילו אנטי־ציוני. זאת עובדה ואני אומר זאת באוזני אלה כמו שלמה סלוצקי שמנסים להתעלם מכך שהשמאל בארץ, אם מוציאים מהכלל את השמאל במפלגת העבודה, הוא מפורד ומפוצל. חלש וחסר השפעה ושאי־אפשר לזווג את השמאל הציוני עם השמאל אנטי־ציוני, לפני שהשמאל הציוני יחסל את עצמו ואת עקרונותיו. ועל כך אני מדבר עכשיו בדאגה רבה.

פנייה לרוצח

לבלבול החושים הזה של השמאל האמורפי והמבולבל אפשר לייחס את פנייתו הדראמטית של ח"כ רן כהן לאוהב הילדים הידוע יאסר ערפאת לסייע בגילוי רוצחיו של הנער רמי חבה. אינני רוצה לומר שרן כהן פועל כדי לתפוס כותרת בחדשות, ולכן אינני מבין מדוע רק גילוי רוצחיו של רמי חבה? מדוע שיאסר ערפאת לא יסייע לנו בגילוי רוצחיהם של הספורטאים במינכן, של ילדי מעלות ותושבי קריית־שמונה, של מבצעי הטבח בכביש החוף ובשוק מחנה־יהודה, של מניחי מטעני החבלה במטוסים, אוטובוסים וסופרמרקטים ושל האחראים למאות פעולות טרור נגד יהודים בארץ ובעולם? לפנות אל יאסר ערפאת זה כמו לפנות אל הרוצח שיסייע בגילוי מעשי הרצח שלו. מאימתי הפך ערפאת לבן בריתו של רן כהן במאבק נגד הטרור הרצחני? זו שאלה שהתשובה עליה יכולה להינתן רק במסגרת ההכרה במאבק נגד שלטון הכיבוש הישראלי בשטחים ובמערכת היחסים ההדדית בין רן כהן המייצג את הכובש על כורחו לבין יאסר ערפאת המייצג את הנכבש על כורחו.

כבר שמענו על הקמת ועד קתולי־שמאלי למען משפט צודק ללוחם השלום האנטי־אטומי מרדכי ואנונו, שבו מככב גדעון ספירו בעל טור קבוע ב"על המשמר". אל תשתוממו אם תשמעו מחר־מחרתיים על הקמת תנועה מקבילה גם בישראל למען הענקת פרס נובל לשלום ללוחם השלום הנערץ שנפל קרבן לתוקפנות הישראלית. מדוע לא בעצם הדי הוא הקריב את עצמו למען פירוז המזרח התיכון מנשק אטומי ולפירוק כוחה התוקפני של ישראל. עם שמאל כזה — הימין יכול לישון בשקט.

בנק ישראל

הימים חולפים, התהילה עוברת

הליכתו של ויקטור מדינה מבנק ישראל לא היתה מפתיעה. כפי שחזינו כבר לפני כמה שבועות במדור זה, בין מדינה, מנהל המחלקה המוניטרית של הבנק, לבין מנהל מחלקת המחקר, מרדכי פרנקל, התפתחה יריבות קשה, שהביאה בסופו של דבר לפרישתו של מדינה, כאשר תמיכתו של הנגיד מיכאל ברונו בפרנקל ובאנשי מחלקת המחקר נעשתה ברורה לכל. פרנקל ואנשיו עיצבו מחדש את המדיניות המוניטרית בעת העדרו של מנהל המחלקה המוניטרית, אשר שהה בארה"ב כשלושה חודשים, ואותם שינויים הם שהביאו בסופו של דבר לפרישתו מהבנק.

מעבר להיבט האישי יש לפרישת מדינה השלכות על המדיניות שינקוט בנק ישראל מעתה. לא עוד ניסיון להשפיע על שערי הריבית דרך חלון אשראי. אלא הגדרת יעד מוניטרי וניסיון להשפיע על מיצרף מוניטרי בצורה ישירה, על־ידי פעולות בשוק הפתוח. עלייה בביקוש לכסף, או באמצעים נזילים, תוביל ליבוא הון או לעלייה בשערי הריבית. ישראל מצטרפת למשקים המנוהלים על־פי עקרונות מוניטריים קלאסיים, בברכת הנגיד ברונו.

מהוגי המדיניות ומיישמה

ברונו עצמו ביקר בשבועות האחרונים לא אחת את מדיניות חלון האשראי. מדיניות ה"הלוואה המוניטרית" ככלי של מדיניות מוניטרית, ובכך ביקר גם בעקיפין את מדינה, שהיה מהוגי מדיניות זו ומיישמה הנאמן בשנים האחרונות. מדינה היה זה שרתח את שערי הריבית מעלה־מעלה, בתמיכת הנגיד הקודם משה מנדלבאום. ב־1985 הגיעה הריבית לשיא, ככל הנראה על רקע אמונתם של מדינה ומנדלבאום כי התכנית הכלכלית, שעוצבה על־ידי ברונו, מי שהיה אז יועץ לא־רשמי לממשלה, תיכשל.

מיד עם כניסתו של ברונו לתפקיד הנגיד הוצאו מחלקת המחקר, ומנהלה פרנקל, מהקיפאון העמוק בה שהו בתקופת מנדלבאום, אשר מעולם לא חיבב את הכלכלנים של מחלקת המחקר. שלא פעם גילו קו עצמאי מדי. עם חילופי המשמרות בלשכת הנגיד החלה עד מהרה המחלקה להיות פעילה בעיצוב המדיניות ולהשפיע על קבלת ההחלטות.

על־פי בקשת ברונו הוכנו במחלקה ניירות עמדה ותזכירים בכל הקשור לעיצוב־מחדש של המדיניות המוניטרית ומדיניות שוק ההון. המחלקה המוניטרית, שהיתה למוקד כוח בתקופת מנדלבאום, נעקפה ונותרה למעשה ככלי ריק. לפני כמה חודשים נשלח מדינה לחו"ל, ובאופן מעשי עברו סמכויותיו לפרנקל. יש בבנק הטוענים שהנגיד היה רוצה לראות בסופו של דבר את פרנקל בכורסת המשנה לנגיד. אלא שספק אם במצב הפוליטי־מפלגתי הדבר יסתייע. אולם גם בלי התואר, אין ספק שפרנקל הוא מספר שניים בבנק.

עתה הגיעה למעשה שעת המבחן של מחלקת המחקר. לכלכלניה ניתנה ההזדמנות לנהל את מדיניות הבנק המרכזי. לאחר שנים של תסכול [illegible] שהתורה המוניטריסטית שהם אוחזים בה מבטיחה כי דרכם תהיה צלחה יותר מזו של מדינה ומנדלבאום. ניסיון לשלוט [illegible] משהו כה ערטילאי כמו "מצרף כספי" כבר נכשל בכמה משקים בעולם. אין ביטחון שהדבר לא יקרה בישראל. אם תיכשל המדיניות החדשה, יהיה זה כשלונם של הנגיד ברונו ושל פרנקל.

הבעל־בית היחיד

לעת עתה נותר ברונו הבעל־בית האמיתי של בנק ישראל. פרישה זו [illegible] האחרונה מחוג מקורבי מנדלבאום. בקרוב תלך בעקבותיו גם המפקחת על הבנקים, גליה מאור, ובמקומה [illegible] למנות מישהו כלבבו לתפקיד, ובכך לאייש את ההנהלה המצומצמת של בנק ישראל באנשים שהוא בחר.

השפעת הנגיד תתרחב עוד יותר בקרוב — בתוך חודשים ספורים [illegible] לפרוש מנכ"ל האוצר עמנואל שרון והממונה על התקציבים אהרון פוגל. שני דמויות מרכזיות באוצר ובעיצוב המדיניות הכלכלית. בהעדרם של שני אלה, [illegible] שמחליפיהם יכנסו לעניינים, אם בכלל, ישאר ברונו האיש היחיד שאותו יוכל שר האוצר משה נסים להתייעץ בעניינים משקיים. הדבר יקנה לברונו עמדת כוח בעיצוב המדיניות הכלכלית כולה.

שנתיים לאחר שהתוכנית הכלכלית יצאה לאוויר העולם, הגיע אבי התוכנית, פרופ' מיכאל ברונו, למעמד מכריע בכל הנוגע לתהליך קבלת החלטות במשק.

אילן אברהם

ויכוחים באופ"ק ובישראל

ברוב של 12 כנגד 1 החליטו שרי הנפט של 13 המדינות החברות באופ"ק על המשך שמירת "תפוקת הגג" של 16.5 מיליון חביות נפט ביום, ועל המשך שמירת המחיר הקבוע — 18 דולר לחבית. ההחלטות התקבלו בישיבת שרי הנפט של הארגון שהסתיימה בווינה. המתנגד היחיד היה שר הנפט של עיראק

בדיון בווינה היה שר הנפט האיראני בחזית אחת עם שר הנפט החדש של סעודיה, הישאם נאזר, שהחליף את זאכי יאמאני. בהגנה על החזית האחידה של אופ"ק הנאבקת למען תפוקת גג ומחיר אחיד. החזית האחידה הצליחה להגיע להסכמה על מחיר אחיד עם המדינות המפיקות שאינן באופ"ק — המפיקות הצפוניות, בריטניה ונורווגיה, וברה"מ. תומכות אחרות הן מקסיקו ומצרים.

הדילמה — עוצמה או אחידות

ארגון המדינות המייצאות נפט ואופ"קו הצליח אומנם לייצב את מחירי הנפט סביב 18 דולר לחבית ולשמור על כמויות תפוקה מוסכמת, אבל אין ספק כי אכיפת הסכם המכסות ושמירת המחיר של 18 דולר לחבית ייעשו יותר ויותר קשים עם הזמן. כיוון שחלקו של אופ"ק צומצם לכ־30 אחוז מהשוק העולמי ומאחר שהחורף הצפוני הקשה כבר מאחורנו, ובעקבותיו ירד הביקוש למוצרי נפט — קובעת מחלקת ההסברה הכלכלית במשרד החוץ בסקירת "היבטים כלכליים".

לטענת מחבר הסקירה, יעקב פרידן, בנסיבות אלה אין להתפלא אם החריגות מצד חברות אופ"ק יתרבו וילכו, כולל מצד סעודיה, ובמקביל יש לצפות כי המדינות שמחוץ לאופ"ק יגבירו את תפוקתן, לאור המחירים הגבוהים יותר שניתן להשיג כיום בשוק.

לדברי פרידן, מומחי הנפט מתקשים להתנבא על התפתחות המחירים והכמויות בעשור הקרוב, והם נוטים להעריך את המחיר בתחום שבין 17 ל־20 דולר לחבית. בניגוד לשנות ה־70, אין מדברים עוד על מחסור בנפט ואופ"ק שוב אינו במצב שיוכל לכפות בלעדית את תנאיו על השוק. אולם כל המומחים תמימי דעים, כי אופ"ק ימשיך לשחק תפקיד משמעותי בשוק הנפט העולמי.

אופ"ק, אומר פרידן, נתון כיום בדילמה: "אם יתפטר הארגון מהסרבניות (עיראק ולוב), תגדל ההומוגניות שלו וישתפר כושרו לקבל החלטות, אך משקלו בשוק יירד בו זמנית עוד יותר. לחילופין, אם יעודד מדינות נוספות להצטרף לארגון, יגדל משקלו, אך גם תגדל ההטרוגניות שלו והוא יתקשה עוד יותר לקבל החלטות ולבצען".

אשר לסעודיה נקבע בסקירה, כי מלחמת המחירים לה היינו עדים ב־86 נועדה בעיקרה להגדיל את נתח השוק של הסעודים, אולם עד כה לא הניבה האסטרטגיה הזאת פרי בכל הנוגע להכנסותיהם. סעודיה היא בעלת הרזרבות הגדולות בעולם, ותיאורטית יש לה אינטרס למנוע את דילולן כיום, במחירים זולים מדי לדעתה. עם זאת, יש לה גם שיקולים נגדיים. הדוחפים להגדלת התפוקה בשל הצורך לממן את הגרעון התקציבי. באחרונה מתקבל הרושם, שערב הסעודית שוב משחקת תפקיד של "מאזן" ושומרת על המחיר באמצעות צמצום התפוקה. כיום היא מפיקה כ־3 מיליון חביות ביום, הרבה מתחת למיכסה שנקבעה לה בדצמבר 86 — כ־4 מיליון חביות ליום.

אודי נחשון

עיסאם שאלאבי, שהודיע כי ההחלטות והמחירים אינם מחייבים את עיראק, היא אינה מתכוונת להיות צמודה למיכסה שנקבעה לה — 2.2 מיליון חביות ליום — ולמחיר.

שר הנפט העיראקי הסביר, כי מדינתו זקוקה לכספי הנפט הנתונה במלחמה נגד איראן. הזכיר, כי לאיראן, הנלחמת בעיראק בנשק המסופק לה על ידי ארה"ב וישראל, אין התחייבויות כלפי אופ"ק.

עיראק מגדילה תפוקתה בשנה האחרונה ועברה להיות מס. 2 אחרי סעודיה, שמיכסתה הרשמית שלה היא 4 מיליון חביות ליום. עד לזמן האחרון היתה איראן מס. 2 והפיקה 2.2 מיליון חביות ליום. בחודש האחרון הפיקה עיראק 2.4 מיליון חביות ליום וכאמור, היא מגבירה תפוקה.

הנפט העיראקי מוזרם עתה באמצעות ארבעה צינורות, שניים דרך סעודיה, שגם להן חסרים דולרים.

מומחי האנרגיה בארה"ב נלהבים ממש לנוכח ההחלטות החדשות על קביעת תקרה לתפוקה ולמחיר. ג'ורג' מיצ'ל מחברת שברון אמר, כי לכלכלת ארה"ב עדיף מחיר של 18 עד 20 דולר לחבית, מאשר 8 עד 10 דולרים. לדבריו, מחיר כזה מאפשר המשך חיפושי נפט. באחרונה שוב החל בחיפושי נפט במרכז החוף המערבי של ארה"ב.

סביר להניח כי הכרזת שר הנפט העיראקי תתקבל באהדה על־ידי הלובים והאלג'ירים, שמסורות בידם להתנגד להחלטות הרשמיות של אופ"ק.

הוויכוח מתחדש גם בארץ

בווינה עמדו העיראקים נגד הממסד של אופ"ק ואצלנו הגיע תורה של חברת דלק להתנגד להצעת הרפורמה של שר האנרגיה משה שחל. אברהם אגמון, מנכ"ל דלק, טוען במכתב ששיגר לשר, כי המשק עלול להפסיד בין 50 ל־100 מיליון דולר בשנה אם תוצא הרפורמה ב־1 באוגוסט. אגמון מוכיח לשחל כי ישראל, כלומר, שלוש חברות הדלק ורפ"ש, קונה תמיד דלק במחיר נמוך מהמחירים של מדינות אירופה. הסיבה לרכישה הזולה היא, לדברי אגמון, "הופעת ישראל כקונה יחיד" — בניגוד להצעת שחל, המבקשת לאפשר יבוא של תזקיקים על־ידי שלוש החברות, פז דלק וסונול, וכן מתן אפשרות לייבא נפט גם לבתי הזיקוק, חברת החשמל, התעשייה הפטרוכימית, משרד הביטחון וגופים אחרים כגון חב' המלט "נשר". אגמון טוען, כי התחרות בין הגופים השונים תייקר את מחיר הדלק. לעומתו טוען שחל, כי התחרות תביא להוזלת מחירים ותפטור את החברות מתשלומים שאינם מגיעים לחברות [illegible] תשלום עבור מלאי חירום ותשלומים אחרים. לדברי שחל, מקורם של אלה בהיות הקרטליות של שלוש החברות והסוכנויות.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

■ "אין צורך בסעיפי תרמית נוספים בפקודת מס הכנסה. שכן הפקודה, במתכונתה הנוכחית, מכילה כבר סעיפי תרמית רבים ומגוונים. כל שיש לעשות הוא להשתמש בהם לצורך העמקת הגביה והמלחמה בהון השחור" — אמר רו"ח יצחק רוטמן, נשיא לשכת רואי החשבון בישראל, בעת הופעת משלחת הלשכה לפני ועדת הכספים של הכנסת בדיון על תיקון נוסף בפקודת מס הכנסה. מדובר בתיקון מס. 74, הכולל סעיפים רבים בעלי אופי מחמיר והרתעתי. חקיקת התיקון הנוכחי תביא להחמרה ולפגיעה באיכות הדיווח וביכולת האזרח להתמודד במערכת המנהלית המסורבלת והנוקשה, אמר רו"ח רוטמן.

■ מפעל השוקולד "ורד הגליל" חתם באחרונה על הסכם לשיווק מוצריו עם רשת [illegible] ורשת השופרסל, הכוללות יחד 110 חנויות ברחבי הארץ. בכך הושלמה פריסת מוצרי המפעל בכל רשתות השיווק בארץ. להערכת מנכ"ל "ורד הגליל", ד"ר עמי וולב, עם השלמת החדירה לכל רשתות השיווק יוכפלו מכירות המפעל לשוק המקומי. בספטמבר הקרוב יפעיל "ורד הגליל" קו ייצור חדש, בהשקעה של 4.5 מיליון דולר, והוא צופה כי התפוקה תגדל פי חמישה.

■ בנק דיסקונט הצטרף אתמול לבנק הפועלים ולבל"ל, והעלה את תעריפי העמלות שהוצאו מפיקוח בעשרות אחוזים. בין העמלות החדשות: החזרת המחאה — 4 ש"ח. עמלה מינימלית לרכישת ניירות ערך — 5 ש"ח, השכרת כספות — מ־55 עד 160 ש"ח. בדיסקונט מציינים, כי תוענק הנחה משמעותית בדמי ניהול כאשר הפעולה מבוצעת בשירות עצמי (כספומט, אלי־תור משוב וטלבנק). דמי ניהול בגין פעולות אלה בחשבון קרדיטורי יהיו 5.5 אגורות לפעולה.

נתוני המוסד לחקר התפוקה וההכנסות

צעידה לשום מקום

המוסד לחקר תפוקה והכנסות, מוסד [illegible] לתעשיינים [illegible] ההסתדרות, בראשותו של ישראל מירון, פרסם את הדו"ח השנתי על תפוקה [illegible] וההכנסות במשק בשנת 1986. מהדו"ח [illegible] כי במשק לא חלו שינויים [illegible] בתחום הריאלי. לשום [illegible] לנתונים השנתיים, לאור תנודות [illegible] אין הדו"ח מייחס חשיבות [illegible] בממוצעים תלת־שנתיים. כל [illegible] מתקזזים לאחוז סה אחוז שם [illegible] בתפוקה. בפריון.

[illegible] לגישה הבלתי מקצועית של [illegible] והמחקר של בנק ישראל, הצליח [illegible] להציג את הנתונים ברב־גוניותם. שני [illegible] הדיפלטור האינפלציוני משמשים את [illegible] לאורך כל הלוחות. הם אינם מופיעים [illegible] יציאת ידי חובה בהערת שוליים.

[illegible] עולה, כי חלק מסויים מעליית [illegible] הנמדד בשנת 1986 ניתן לייחס לשינוי [illegible] שנת המס. ב־1986 נוצר מצב חד־פעמי, [illegible] מועדי סיום שנת מס — חודש מארס [illegible] לגבי סיום שנת המס 1985, וחודש [illegible] 1986 לגבי שינוי שנת מס זו — [illegible] בשנה אחת. נסיון העבר מלמד, כי [illegible] האחרון של שנת המס גדלות הוצאות [illegible] לתשלומי בונוסים. לחלוקת [illegible] למנהלים. לדברי הדו"ח, הוצאות [illegible] ששולמו בחודש דצמבר 1986 גרמו [illegible] של כ־1% בסך הוצאות העבודה [illegible] שנתיים לעומת השנה הקודמת. זה [illegible] מאוד.

המוסד לחקר התפוקה מנסה גם להסביר [illegible] המפוקפק, והשנוי במחלוקת, של [illegible] התשואה להון. שיעור התשואה הנקי [illegible] לסך־הכל הרווחים של הפירמות, [illegible] בתמורה לכלל ההון שהושקע, כולל [illegible] שישולמה. אך בניכוי עבודת הבעלים. [illegible] הון הוא, איפוא, תחשיבי. הוא כולל [illegible] ערך מלאי כלל נכסי הייצור הפיסיים בין [illegible] ובין שהוכטלו. הוא מחושב במחירי [illegible] על־פי תחשיב. שיעור הבלאי המחושב [illegible] ל־1% אחוז מהתוצר המקומי הגולמי. [illegible] טעות בחישובו משפיעה על רמת [illegible] להון בתוצר.

ניקוז כל הטעויות

[illegible] שהתמורה להון היא שארית, כל [illegible] מתקזזות בה. כל טעות קטנה [illegible] השכר עשויה לשנות את התמורה להון ב־50% או ב־100% אחוז. כל שינוי של 3 אחוזים של הבלאי, שהוא כאמור תחשיבי. המתרגם מלאי שנצבר במשך עשרות שנים למחירים עכשוויים, עשוי לשנות את התמורה להון ב־100 אחוזים. כן עשויה להביא לתנודות קיצוניות זקיפת שכר לעבודה עצמית של הבעלים. לפיכך ניתן להמליץ למוסד המכובד, שמגמתו להכין אומדן סביר של התפלגות ההכנסות במשק, לוותר על זקיפות וחישובים ולתת מיצרף אחד של תמורה גולמית להון ולבעליו ללא זקיפת בלאי, מאחר שגם הרווח, גם הבלאי וגם ההכנסה הזקופה עבור עבודה עצמית הם הכנסה בידי מקבליהם, מוטב להציג אותם בסכום אחד, ורק אחר־כך לפרק אותם לגורמים. כך יימנעו טעויות ותשתקף ביתר בהירות חלוקת ההכנסה במשק. מכל מקום, העובדה שחולשת החישובים צויינה בדו"ח עצמו היא לזכות מנסחי הדו"ח השנה.

לאחר כל הסייגים מטיב הנתונים הצריכים לשמש את קובעי מדיניות השכר, מצביע הדו"ח על ירידה חריפה למדי בשכר עובדי השירותים הציבוריים — מגיעים להם כ־10% אחוזים תוספת, בהתחשב בשחיקת שכרם.

במגזר העסקי התמונה מורכבת יותר. בהתחשב בעליית פריון העבודה, מגיעה תוספת אחוזים בתעשייה על־פי הנוסחה של שכר צמוד לפריון ולתפוקה. בבנייה השכר עלה ביחס לתוצר, לא כתוצאה מעליית השכר אלא כתוצאה מירידת התוצר. אובדן התוצר משקף כנראה את הפסדי ענף הבנייה, כולל סולל־בונה והקבלנים שפשטו את הרגל. ההפסדים בענף זה משפיעים לא רק על הענף אלא על התוצר הלאומי הגולמי בכללו. לפיכך, מן הראוי להכין סדרה נוספת של התמ"ג, ללא ענף הבנייה, על מנת לשקף ביתר בהירות את תהליכי ההבראה במשק.

בחקלאות קיימת ירידה רב־שנתית חריפה של 8־10 אחוזים בהוצאות העבודה ליחידת תוצר, כך שהענף ממילא ייאלץ להעלות את השכר, אם ירצה להשיג עובדים.

סירוב טוטאלי של נסים

הנתונים אינם מבססים את עמדתו הסרבנית של שר האוצר לדון בשכר לקראת השנה הקרובה. הסכם תוספת היוקר, בדומה לשנים עברו, מפצה רק ב־70 אחוז על עליית מדד המחירים לצרכן. גם הסכם תוספת היוקר והסכמי השכר הארציים מותירים פער של כ־15־10 אחוזים להסכמי שכר ענפיים ומפעליים. מכאן, שהעמדה של סירוב טוטאלי לנהל מו"מ אינה מתיישבת עם הנתונים המגולמים במשק. כאשר יחפשו את הגורמים להתמוטטות יחסי העבודה, להאפלת מסכי הטלוויזיה ולסכסוך עבודה בשירות הציבורי, יאשימו, ובצדק, את ניסים במחדל זה. משום שסירובו לנקוט עמדות הגיוניות גורם ערעור ביחסי העבודה במשק. לשקט תעשייתי יש מחיר, אך אין ספק שהוא גם שווה הרבה מאוד. גם לערעור יחסי העבודה במשק יש מחיר. אך הנזק של אובדן תוצר ושיבוש בשירותים אינו ניתן לתיקון בקלות.

נתון נוסף אליו יש להתייחס בזהירות הוא השכר הפנוי במשק. שוב, נתון שאינו מבוסס על מדידה ואשר הערכת שוויו תלויה בחישובים שונים. למשל, חלק מעליית ערכו של השכר הפנוי נובע מכך שהמעסיק מעביר את המסים בפיגור מסויים לאוצר. בפיגור חודש מדד. כלומר, ערכם של המסים נרשם במחיר ריאלי נמוך יותר מערכו של השכר. לכן גדל כביכול השכר הפנוי. בתקופות האינפלציה החריפות, לפיגור כזה היה משקל יותר גדול. תיקונו על־ידי הורדת מדרגות המס גרם הטעיה סטטיסטית. וזהי סיבה נוספת להסתייג מדו"ח בנק ישראל בקשר להסברים כי הצריכה הפרטית עלתה אשתקד בעיקר הודות לעליית השכר הפנוי.

חשיבות ההסברים היא בכך, שהם משמשים לקביעת מדיניות. כאשר מוסרים למקבלי החלטות הסברים בלתי רלוואנטיים, או מוטעים בכיוון אחד, הם ישגו בקביעת המדיניות ובמידת הגמישות שיש לגלות בין אינטרסים סותרים. כל קשיחות יכולה להביא להתפוצצויות במשק, ולהשגת התוצאה המתבקשת במחיר כבד יותר של מאבק על החלוקה. לכן טועה בנק ישראל אם הוא חושב שע"י נתונים מכוונים ניתן להשפיע על התוצאה הסופית. הנתונים יכולים לגרום, לכל היותר, העלאת מחיר המו"מ ופרופיל הסכסוכים הכרוכים בכך.

צבי טימור

גלגל הבורסה

לאחר המפולת התחדשו העליות

● הדולר השחור עלה ל־1.65 ש"ח.

שבוע המסחר נפתח אתמול במיפנה בשוק המניות — הזרמת ביקושים ועליות שערים. 309 שערים עלו, רק 18 ירדו ו־74 נשארו בלי שינוי. במניות ההסדר נרשמו 9 עליות שערים, לעומת שער אחד בלבד שירד. בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.13% והצמודות למט"ח עלו ב־0.03% בממוצע.

בקרנות הנאמנות כמעט השתוו אתמול הפדיונות וההשקעות החדשות של הציבור.

בנק ישראל יציע היום לציבור רק סידרה אחת של איגרות חוב צמודות למדד מסוג "גליל", בערך נקוב של 25 מיליון ש"ח לעשר שנים במחיר מינימום של 90% מע"נ. אג"ח ישאו ריבית בשיעור 2% לשנה.

הדולר השחור עלה ביום ו' ל־1.65 ש"ח ונע אתמול בין 1.64 ל־1.65 ש"ח. עליית מחירו מוסברת בביקוש מצד נוסעים לחו"ל.

במסחר בשערים משתנים לפני הצהריים נרשמה ללא שינוי שער רק "ישפרו". כל המניות האחרות עלו. העלייה הגדולה ביותר — 9% — נרשמה בפטרוכימיים. מדד המניות עלה מ־140.27 ל־145.27 בסיבוב הראשון, ול־145.55 בסיבוב השני. אחרי הצהריים עלה מדד המניות ל־146.51. ב"משתנים" נערכו 402 עסקות בתמורה כספית של 5.1 מיליון ש"ח.

במניות החופשיות עלו ב־10%: ליסינג 0.5, ניקוב 1, אגננים 1, ניתנ אופ' 1, כנרב, שניהר, ויטננו 5, החכוף 5, כבלי ציון 1, ציקלון 1, טרומאבכט 1, נילט 5, אליאנס, תגל 5, אנדין 5, פולק 1, רנבאר 5, עוז 0.1, פראויל ב', הרר 5 עלתה ב־10.1%. מישוב עלתה ב־10.1%. עיט 5 עלתה ב־10.2%. לעומתן בלטה ביותר הירידה ב־79.9% בגולד' אופ. תוך מחזור כמעט אפסי (0.1). ב־10% ירדו: המישה יזה, וולפסון 0.1. קרדו 1 ירדה ב־10.1%.

במניות ההסדר נעו העליות בין 0.2% (מזרחי מ') ל־7.7% (פועלים כב'). לעומתן ירדה רק מימון כחר 1 ב־1.1%. תשואותיהן השנתיות נעו בין 13.19% (מזרחי ש"י) ל־13.91% (פועלים ש').

במניות הבנקים הסבתיים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים. שנעו בין 2.1% (אוה"ה) ל־5.1% (פ"ב"ו). להפכנות 0.1 נרשם שער "קונים בלבד".

בשוק איגרות החוב נרשמו עליות עד 1% וירידות עד 1% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% למדד בלבד היו תנודות עד 1%. יציבות ועליות קלות נרשמו בסוג "ברירה כפולה". יציבות היתה בסוג "רמון". ב"אדמון" היו ירידות עד 1% ועליות עד 0.5%. ב"גלבוע" נרשמו תנודות עד 1%. בצמודות למט"ח היו תנודות קלות. המחזור בשוק אג"ח הסתכם ב־6.4 מיליון ש"ח. מזה כ־1.4 מיליון ש"ח בסוג "שגיא" ו־2.5 מיליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד בלבד.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.49% ל־18.5%. תוך מחזור של כ־528 אלף ש"ח.

מאגרי טכנולוגיה פרסמה תשקיף להנפקה בדרך של זכויות 4.4 מיליון מ"ר בנות 1 ש"ח ע"נ במחיר של 1.25 ש"ח למניה. אך למחיר יתוספו הפרשי הצמדה הנובעים מהצמדת המחיר לשער היציג של הדולר ל־20.7 אם שינוי השער יעלה על 5%. לחברה הפסד נצבר של 15.6 מיליון ש"ח וגרעון של 520 ש"ח בהון העצמי.

אנרון פרסמה תשקיף להנפקת איגרות חוב בסכום נקוב כולל של 2.550 אלף ש"ח. אג"ח צמודות למחיר הזהב ונושאות ריבית צמודות למחיר הזהב בשיעור של 5%.

י.ו.א.ל ירושלים אייל אקבסטוריישן — אלפרד אקירוב מכר בבורסה את כל החזקתו במניות 1 של י.ו.א.ל.

בד בבד, מתנהל מו"מ למכירת החזקתו והחזקות "עצניה" בחברת "גוית" לקבוצת משקיעים בראשותו של אלפרד אקירוב. מדובר בפרמיה של כ־10% מעל מחיר השוק של המניות.

בזי מזון נמכרה בבורסה 1.7% ע"נ בנ' רג' מבוגרות א' של "שבי תעשיות" בשערים שנעו בין 6.650 ל־6.73%.

לעמיר אדזקהו: גליה אלבין מכרה מחוץ לבורסה את שארית החזקה במניות "לוטיר אחזקות" בנות 1 ש"ח ע"נ.

אלחנן הורוביץ

צפויה הורדה נוספת בריבית

בבנקים מצפים, כי בנק ישראל יודיע עוד היום על הפחתת הריבית הבסיסית במשק בסוף השבוע. לאור הציפיות למדדים נמוכים בחודשים הבאים. בבנקים צופים, כי במקביל להורדת הריבית הבסיסית תקטן הריבית על הפיקדונות השקליים (תפ"ס ופק"מ) לכ־1 אחוז לחודש. לעומת כ־1.25 אחוזים לחודש עתה. ריבית הנ'מכו ששולמה אתמול הגיעה ל־16־15 אחוז לשנה. הריבית בתפ"ס על פקדונות מעל 50 אלף ש"ח מגיעה עתה עד 14.5 אחוז לשנה.

בבנקים מעריכים, כי ערב משכורות יוני נמצאת המערכת באיזון, עם נטייה לגרעונות נזילות קלים.

יצויין, כי בתחילת יוני יחייבו הבנקים את הלקוחות בריבית החובה על משיכות היתר ברבעון השני. ברבעון הראשון הגיעו חובי הריבית ל־270 מיליון ש"ח, ומעריכים כי השבוע יסתכמו החיובים בכ־300 מיליון ש"ח, כלומר גידול של כ־10 אחוזים. בבנקים מסבירים, כי מצד אחד גדל בהתמדה היקף האשראי, ומצד שני ירדה ברבעון הזה הריבית הבסיסית. אולם לגורם הראשון היתה השפעה גדולה יותר. והיא עשויה להתבטא בגידול של כ־10 אחוזים בהיקף חיובי הריבית ב־1 ביוני.

אודי נחשון

קו מנחה על מניות

התשובה לכך, אומרים ב"קו מנחה", היא לאו חד־משמעי. "אם אינך נמנה עם שני האחוזים המאושרים שהצליחו לברוח במועד, הרי שבמקרה זה מוטב שתמשיך לקיים מצוות שב ואל תעשה. הימנע מהשתתפות בפאניקה הגדולה".

שוק המניות נשחק קשות בשבועיים האחרונים ומדד המניות החופשיות של יום חמישי שעבר עמד על כ־20 אחוז מתחת לערכו ב־4 ביוני ועל כ־26 אחוז מתחת לשיאו ב־28 באפריל. ב"קו מנחה" טוענים, כי התרשים הרב־שנתי מגלה כי על מדד המניות החופשיות שולטת מגמה עולה ארוכת־טווח עוד מנובמבר 1985. קו זה בלם את גלי הירידות בפברואר 86, ביולי 86 ובדצמבר 86, ויש לו סיכוי מצוין לבלום גם את גל הירידות הנוכחי.

הערכתנו היא, כי השחיקה שפקדה את השוק תסתיים כבר השבוע או בשבוע שלאחריו, ובי עליות חזקות יתפסו את מקומן של הירידות הקשות — אומרים מומחי "קו מנחה".

ממליצים: קנה מניות מכל הבא ליד, ממש חלק בתום התיקון הטכני, ובמקביל קנה מניות מומלצות לטווחים ארוכים. רבים שואלים את עצמם, ואת יועציהם, האם הגיעה השעה לממש את הפסדי הנייר, ובכך להימנע מצבירת הפסדים נוספים.

מה לקנות? מה למכור? מה להחזיק?

השבוע, בעקבות השחיקה הנוראית, מומלץ לקנות כמעט מכל הבא ליד. המניות הבאות נמצאו ראויות לקנייה, כיוון שבכולן מאבחנים קווי עליות לטווחים ארוכים יותר. בין מומלצות השבוע: פיתוח ומשכנתאות, לאומי לתעשייה, כלל ליסינג, כלל סחר, דלק (מניה עם ערך שוק של כ־88 מיליון דולר והיא נשחקה ב־33 אחוז משיאה בסוף אפריל), אפריקה ישראל 1 (מניה שנחשבת סולידית, עם ערך שוק של 39 מיליון דולר, נשחקה ב־34 אחוז משיאה בסוף אפריל), נכסים ובניין (גם היא נחשבת סולידית, עם ערך שוק של כ־69 מיליון דולר ושחיקה של כ־35 אחוז מסוף אפריל), כלל נדל"ן, לורדיה 0.4, פולגת ב, פוליגון, אלקו 0.25, החברה לישראל 1, פועלים השקעות, פז השקעות.

ב"קו מנחה" אין עורכים השבוע מעקב אחר המלצות קנייה משבועות קודמים, כיוון שלהערכתם כל השוק עומד לעבור תיקון טכני חזק ומהיר. בשלב זה ממליצים להמשיך להחזיק בכל הסחורה, עד להתבהרות המגמה של כל מניה.

אודי נחשון

אזהרה: המידע המתפרסם במדור זה מתבסס על ניתוחי חברת "קו מנחה", הנכונים ליום פרסומם על־ידי החברה במסגרת העלון "מעקב מנחה". אין החברה, עובדיה, הפועלים מטעמה, וכן מערכת "על המשמר", אחראים על טיב ההמלצות, מהימנות המקורות, שלימות החומר, אי־דיוק, שגיאה השמטה או כל ליקוי אחר. כל המסתמך על סמך ההמלצות הניתנות במדור זה עושה זאת על אחריותו בלבד.

עלייה בתאונות הדרכים הגדילה הגרעון ב"אבנר"

העלייה החדה במספר תאונות הדרכים שאירעו בשנתיים האחרונות יצרה פער ניכר בין ההוצאות בגין תשלומי פיצויים לנפגעים לבין הכנסות תאגיד "אבנר" — אומר עוזי אבל, מנכ"ל "אבנר" איגוד לביטוח נפגעי רכב.

מנתונים שרוכזו ב"אבנר" עולה, כי תשלומי התביעות ששולמו על־ידי התאגיד בחודשים ינואר־אפריל 87 הסתכמו בכ־61 מיליון ש"ח — עלייה ריאלית של כ־25 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. תשלומי התביעות בכל 1986 עלו ריאלית כ־31 אחוז לעומת 1985, כך שהעלייה המצטברת בתשלומי התביעות בין המחצית הראשונה של 85 למחצית הראשונה של 87 מסתכמת ב־60 אחוז לפחות. אבל טוען, כי במקביל עלה באותה תקופה תעריף ביטוח רכב חובה בכ־2 אחוזים בלבד.

עוזי אבל עומד להציג את הנתונים לפני ועדת המשנה לענייני ביטוח של ועדת הכספים של הכנסת, והוא ידרוש לתקן את התעריף ולהתאימו לרמת ההוצאות הנוכחית.

א.נ.

■ רשת "קראוס" סיימה את פעילותה ב־1986 בהיקף מכירות של 300 מיליון דולר, וברווח לפני מס של 4.5 מיליון דולר. דוברת "קראוס" מסרה, כי מדיניות הקשר הישיר עם המגדלים החקלאיים תרמה להגדלת הרווחיות. אשתקד הגיע היקף הקניות במסגרת הקשר הישיר ל־40 מיליון דולר. מנתוני 86 עולה, כי הרשת מהווה כ־30 אחוז בהיקף שיווק המזון המאורגן בישראל.

העורך הכלכלי: צבי טימור

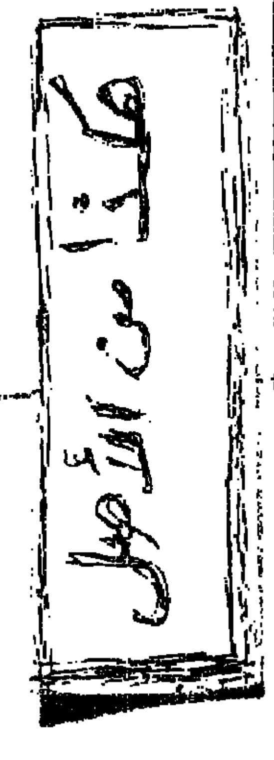

בולגריה המארחת, פינלנד ונורבגיה יריבותינו במשחקי דרגה ב'

כך עולה מההגרלה שנערכה אתמול בבודפשט * יו"ר איגוד הכדורסל הגיב בשביעות רצון מכך ששובצנו בבית שבו 4 נבחרות * מכבי ת"א מול ז'אלגיריס בגביע הבין־יבשתי

שרות "על המשמר"

נבחרת הכדורסל של ישראל תשחק את משחקי אליפות אירופה דרגה ב' בבולגריה בין התאריכים 6־8 בספטמבר כאשר היריבה הראשונה שלנו תהיה נבחרת פינלנד.

במשחק השני תתמודד ישראל נגד בולגריה המארחת ואילו המשחק האחרון ייערך נגד נורבגיה.

משחקי הבית הבולגרי הוקדמו על פי בקשת עו"ד שמעון מזרחי כדי שלא יתנגשו במשחק הגביע הבין־יבשתי. עובדה זו נקבעה אתמול בבודפשט בהונגריה בתום הגרלת הבתים של 18 הנבחרות שנרשמו למשחקי דרגה ב'.

יו"ר איגוד הכדורסל הישראלי יורם אוברקוביץ שהשתתף בהגרלה הביע סיפוק משיבוצה של ישראל בבית של 4 קבוצות. "היתה הגרלה עיוורת, לא הפעלנו לחץ מיוחד ואני שמח על כך" אמר היו"ר.

יתר הבתים במשחקי אליפות אירופה דרגה ב' ייערכו בתורכיה (3־5 בספטמבר) יחד עם נבחרות שבדיה, אנגליה וסקוטלנד. בבלגיה (10־13 בספטמבר) יחד עם הולנד, אוסטריה, הונגריה וולס ובשוויץ (10־13) בה תשתתפנה שוויץ, צרפת, איסלנד ודנמרק.

רק לאחר עריכת משחקי דרגה ב', כשתקבענה העולות למשחקי דרגה א', תיערך ההגרלה ל־4 הבתים של דרגה א' בהשתתפות 16 נבחרות.

בית קשה למכבי ת"א

אלופת ישראל בכדורסל מכבי ת"א הוגרלה לבית קשה במשחקי הגביע הבין יבשתי שייערכו בין ה־15 ל־20 בספטמבר במילאנו. האלופה הישראלית תשחק בבית ב' יחד עם מונטה ליבאנו מבראזיל, צ'יבונה זאגרב והאלופה הרוסית ז'אלגיריס קובנה. בבית א' ישחקו טרסר מליאנו (אלופת אירופה), פרוקארול אואסטה מארגנטינה, ברצלונה ואוניברסיטת ואשינגטון.

הנוער ישחק ביוון

נבחרת הנוער של ישראל הוגרלה לבית 1 במשחקי מוקדמות אליפות אירופה לנוער שייערכו ביוון בין ה־21 ל־24 באפריל 1988. ישראל תשחק נגד בולגריה, שוויץ ויוון. יתקיימו חמישה בתים כאשר מכל בית יעפילו שתי נבחרות לגמר אליפות אירופה בחודש אוגוסט ביוגוסלביה.

אסור לזלזל

על הנייר זה נראה קל. בולגריה, פינלנד ונורבגיה יתמודדו בספטמבר עם ישראל בסלבן, בולגריה, על אחד משני המקומות בדרג ב' באליפות אירופה.

נא לא לזלזל!

אף אחד לא יגיש לנו את הכרטיס לדרג א' על מגש של כסף. שמטנו את הכרטיס בפיראוס ועכשיו נצטרך להחזיר אותו תוך מאמץ. לכן, כדאי לשגר לסופיה את הרכב השחקנים הטוב ביותר שיש לנו כיום, בתוספת מיקי ברקוביץ.

המארחת בולגריה, עימה קיימנו 16 משחקים בין ארציים, בהם ניצחנו רק ב־6, תקשה עלינו. היא ביתית — ונוסף לכך נבחרת בהחלט שווה לנו.

פינלנד היא המפתח. זו נבחרת חזקה מבחינה גופנית, המשתדלת לחזור לימיה הגדולים בתחילת שנות ה־60. ביום טוב, יש להניח, נוכל לגבור עליה. התמודדנו עימה ב־13 משחקים מהם ניצחנו ב־10.

בשני המשחקים האחרונים, בדרג ב' באנטוורפן, לפני 13 חודש, ניצחנו את שתי הנבחרות תוך 24 שעות: בולגריה — 68:76 ופינלנד — 69:87.

נורבגיה חלשה יותר. במשחק היחידי עם נבחרת זו, בטורניר הקדם אולימפי בגוישטל, שוויץ ב־1980 ניצחנו — 71:100.

חובה לחזור לדרג א'. אפשר בהחלט לעשות זאת. צריך רק מאמץ. הבל, אילו התאמצנו בפיראוס לא היינו צריכים לנסוע לפלבן.

ישראל פז

הקדטים ישחקו בהונגריה

ביום ההגרלות שהיה אתמול בקונגרס פיב"א בבודפשט הוגרלה גם נבחרת הקדטים של ישראל שתשתתף במשחקי אליפות אירופה לקדטים שתתקיים בהונגריה בין ה־8 ל־15 באוגוסט.

הקדטים הישראלים שובצו לבית אחד עם נבחרות יוגוסלביה, איטליה, יוון, תורכיה וצרפת.

בבית 2 תשחקנה ספרד, מערב גרמניה, הונגריה, ברית המועצות ורומניה.

הנשים בספטמבר בגרמניה

גם נבחרת הנשים של ישראל שובצה במשחקי מוקדמות אליפות אירופה. נשות ישראל תשחקנה בין ה־2 ל־6 בספטמבר במערב גרמניה. ישראל תשחק בבית א' עם מערב גרמניה, בלגיה, סקוטלנד, ופורטוגל.

בבית ב' תשחקנה נבחרת אירלנד (מארחת) הולנד, אנגליה ודנמרק.

נבחרת הנערות של ישראל תשחק בארץ בבית המוקדם של אליפות אירופה לנערות בין ה־15 ל־20 באפריל עם רומניה, ספרד ויוון.

וינקרנץ: תהיה מלחמה ג'מצ'י: איזה מכה

משה ויינקרנץ
"אין לי מידע רב"
(צילום: בועז לניר)

מאת יצחק ויסהוף

"אם ההגרלה היתה נוחה נוכל לדעת רק לאחר שנפגוש את משחקי אליפות אירופה דרגה ב'" — כך הגיב אמש המאמן הלאומי משה ויינקרנץ לאחר ששמע על שיבוצה של ישראל לבית הבולגרי במשחקי אליפות אירופה דרגה ב.

וינקרנץ הוסיף כי אין לו מידע רב על הנבחרות שיתמודדו נגדנו. "את נורבגיה איני מכיר כלל. את פינלנד ובולגריה ראיתי לפני למעלה משנה במשחקי אליפות אירופה דרגה ב' בבלגיה. באופן כללי אני מעריך כי תהיה מלחמה ואף נבחרת לא תרים ידיים. צריך להתכונן היטב, צפויים לנו משחקים קשים ואסור לזלזל".

"איזה מכה" אמר אמש קפטן נבחרת הכדורסל של ישראל דורון ג'מצ'י כששמע על שיבוצה של נבחרת ישראל בבית הבולגרי במשחקי אליפות אירופה דרגה ב'. ג'מצ'י לא התכוון ליריבות ישראל, אלא למיקום של המשחקים — בולגריה.

לג'מצ'י אין זכרונות נעימים מביקורו האחרון בבולגריה יחד עם נבחרת אירופה לפני 10 ימים. "מקום מת. אין מה לעשות שם. ארץ מרכאת" אמר הכוכב התל־אביבי.

מבחינה מקצועית הוסיף ג'מצ'י: "שיחקתי נגד נבחרת בולגריה. אם נוציא מהם את גלושקוב שמשחק באן.בי.אי' זו נבחרת שאנו צריכים לנצח אותה. את פינלנד ונורבגיה איני מכיר. אך אני מקווה שלא יהיו בעיות מיוחדות נגדן. אפשר וצריך לעלות לדרגה א' עם שלושה נצחונות" אמר קפטן הנבחרת הלאומית.

בן 79 נוצח בחצי הגמר

בירושלים הסתיימה אליפות הותיקים בטניס, שנערכה שבוע ימים במרכז הטניס.

ואלה המנצחים ותוצאות משחקי הגמר. גיל 30: רוני גולדמן — מיקי רהב, 6:7, 6:1, 3:6, גיל 45: יצחק בן שחר — ראול גלר 6:7, 3:6, גיל 55: משה גרשוביץ — מרדכי עידן 7:5, 6:7, 2:6 גיל 65: בן ציון ספיר - צבי שלכט 2:6, 0:6. מרדכי סיינברג שהוא קשיש המשתתפים בן ה־79 זכה בפרס השחקן המצטיין לאחר שנוצח רק בשלב חצי הגמר.

נשים גיל 25: ג'ויה ארגמן — רות כורנסקי 6:3, 1:6, 6:7 גיל 35: דליה אליאב - בלה קסטנר 4:6, 2:6.

מזכ"ל הפועל: חיפה צריכה לעזור להפועל

"תביעות מחלקת הכדורסל של הפועל חיפה הן מוגזמות. אין באפשרות מרכז הפועל להיענות להן" — כך אמר אתמול מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, בישיבת מרכז הפועל בתשובה לשאילתה של ישראל פז.

"אני מודאג מכך שקבוצת הפועל חיפה לא תופיע בעונה הבאה אך את העזרה היא חייבת לקבל מעיריית חיפה וממועצת פועלי חיפה. מרכז הפועל העניק בעונה שעברה סכום של 500 אלף שקל לסיוע להפועל במחוז חיפה" — הדגיש אופק.

בעקבות השאילתא והתשובה תקף חבר המרכז, יהודה שקמה, את גישת מזכ"ל הפועל וקרא לו לבחון את הדברים מחדש.

האמנה הבין־מרכזית בתוקף

מזכ"ל הפועל יצחק אופק דיווח אתמול לחברי מליאת מרכז הפועל על הדיון עם ראשי מרכזי הספורט בנושא האמנה התשלומים בין מרכזית בנושא הכדורגל והכדורסל.

בסיכום הדיווח ציין אופק, כי האמנה בין מרכזית נשארת בתוקף ובמהלך השבוע תיערך פגישה נוספת עם ראשי המרכזים על מנת למצוא דרכים לייעל את השיטה לפיקוח על התשלומים.

הקצינים יתחרו באליפות צה"ל

אליפות צה"ל בכושר גופני למפקדים מדרגת סרן ומעלה, על גביע הרמטכ"ל, תתקיים מחר בהשתתפות נבחרות של 12 פיקודים וחילות.

לקראת האליפות, הנערכת לראשונה לאוכלוסיית קצינים וקצינות מדרגת סרן ומעלה, הורגשה באחרונה תכונה רבה ביחידות שהתאמנו לתחרויות. השתתפות קצינים בכירים תקנה ניקוד גבוה ליחידות.

באליפות תהיה הפרדה בין יחידות שדה ויחידות מטה ומנהלה. מפקדי יחידות השדה יתחרו בריצת אלונקות ל־1,000 מטר כולל ירי לאחר מאמץ, בריצת־שדה ל־5,000 מטר ובריצת ניווט ל־6 ק"מ. מפקדי יחידות מטה ומנהלה יתחרו בריצת 2,000 מטר ובריצת ניווט ל־4 ק"מ.

כן תתקיים ריצה עממית למפקדים למרחק 3,000 מטר. המפקדים יתחרו גם בכדורסל, כדורעף וכדורגל.

בטקס הסיום יעניק הרמטכ"ל את הפרסים ליחידות ולמפקדים המצטיינים.

באליפות ישתתפו הנבחרות הבאות: פיקוד צפון, פיקוד מרכז, פיקוד דרום, מפקדת חילות השדה, חיל האויר, חיל הים, פיקוד הגה"ל, אג"א, אכ"א, מטכ"ל/אג"מ (כולל אג"ת, מה"ד, מקשר"ד ואג"ם מבצעים). אמ"ן וקר"ם.

קו הסיום בהפסד של קרל לואיס (מימין) ב־100 מטר בתחרות שנערכה בקליפורניה. משמאל המנצח מרק ווינרספון (תצלום: איי.פי.)

● טניס

ויינברג לחצי הגמר בדנמרק

הטניסאי אוהד ויינברג הצליח להעפיל לחצי הגמר בתחרויות בינלאומיות לנוער בדירוג עולמי שנערכה בדנמרק.

בחצי הגמר נוצח ויינברג ע"י אלוף דנמרק פרידריך פטרליין 6:2, 6:7, 7:6.

שני ישראלים נוספים ניר דקל ויובל הירש נוצחו בסיבוב השני.

לואיס נוצח ב־100 מטר

● אתלטיקה

בעל ארבע מדליות זהב אולימפיות קרל לואיס מארה"ב, סיגר במאית בריצת 100 מטר אחרי מרק וויתרספון, שגמא את המרחק ב־10.04 שניות.

ארווין מוזס בן ה־31 גמל לדני האריס על הפסדו בראשית החודש, כשעבר 400 מטר משוכות בזמן מצויין של 47.99 שניות. האריס סיים אחריו בזמן 48.70 שניות.

מייקל קונלי ניצח את השיאן העולמי וילי בנקס בקפיצה משולשת כשקבע 17.87 מטר לעומת 17.60 מטר של בנקס.

זמן מצויין נקבע ב־400 מטר ע"י הארי ריינולדס — 44.46 שניות, לפני רודי היילי 44.83 שניות.

סטיב סקוט, אלוף כינוס השוק ב־1500 מטר, נוצח על ידי ג'ים ספיבי, שעבר את המרחק ב־3:43.66 דקות. סקוט סיים בזמן 3:44.10 דקות.

ג'ון ברנר הדף כדור־ברזל למרחק 21.26 מטר ודאיל קמן במוט ל־5.80 מטר.

דאיין ויליאמס גמאה 100 מטר ב־10.90 שניות בסיוע רוח גבית. לילי קינג עברה 400 מטר ב־49.95 שניות וואשינגטון עברה 800 ב־1:59.07 דקה. ג'קי ג'וינר קפצה לרוחק 7.12 מטר.

קריסטי הציל את בריטניה

האצן שחום העור לינפורד קריסטי הציל את הדגל הבריטי בתחרויות גביע אירופה בפראג בשובה ב.דראבל.

בשבת נטל את הבכורה ב־100 מטר וכעבור 24 שעות ניצח ב־200 מטר בזמן של 20.63 שניות. לפני המזרח גרמני סטפן כרינגמאן 20.85 והסובייטי אנדריי פרודייב 20.87 שניות.

שיאנית העולם ב־100 מטר משוכות, הבולגריה יורדנקה דונקובה סיימה אחרי המזרח גרמניה קורנליה אושקנאט, שקבעה 12.47 שניות והקדימה בשש מאיות את הבולגריה ב־200 מטר - 21.99 שניות. בהקדימה את הסובייטית נארודה גאורגייבה 22.50 שניות.

בדיסקוס ניצח הסובייטי ואצ'לאבס קידיקאס 66.80 מטר. לפני השיאן העולמי המזרח גרמני יורגן שולט 66.54 מטר.

מאבק מערכי נערך בריצת 800 מטר, בה הקדים הבריטי תום מקין 1:45.96 דקה את האיטלקי דונטי סאביה 1:46.38 דקה.

איטליה זכתה בריצת 3000 מטרים מכשולים, כשפרנצ'סקו ספאנטה קבע זמן של 8:13.47 דקות, לפני הבריטי רוג'ר מקיני 8:20.68 דקות.

נצחון בריטי בין הנשים העניקה קריסטי וייד כשעברה 1500 מטר ב־4:09.03 דקות וניצחה במפתיע את הסובייטית טאטיאנה סאמולנקו 4:09.60 דקות.

הסובייטי אינור קאואנוב ניצח ב־110 מטר משוכות בזמן של 13.48 שניות, לפני הבריטי קולין ג'קסון 13.53 שניות.

בתחרות המקבילה בגטבורג לנבחרות דרג ב', תפסה צרפת את המקום הראשון עם 117 נקודות, לפני בולגריה 102 בין הגברים. בעוד שבין הנשים ניצחה רומניה 106 לפני הונגריה 83.

בין התוצאות הבולטות הנוספות: הייקה דרקסלר קפצה לרוחק 7.26 מטר. דוסטאדינובה קפצה לגובה 2 מטר וניצחה את שיאנית העולם לשעבר, ביקובה מבריה"מ 1.96 מטר.

האתלטים הבכירים היום באירלנד

אתלטי נבחרת ישראל ישתתפו היום ומחר בתחרות בינארצית ראשונה — מתוך שתיים הצפויות לנבחרת באי הבריטי.

בתחרות שתערך בבלפאסט, אירלנד, יטלו חלק צפון אירלנד, סקוטלנד, נבחרת ממחוז קטלוניה שבספרד וישראל.

התיכוניסטים יתחרו היום בהדר־יוסף

מאת יצחק ויסהוף

תחרות בינלאומית באתלטיקה קלה לבתי ספר עליסודיים בהשתתפות איטליה, אוסטריה, בלגיה, דנמרק וישראל תחל היום באיצטדיון האתלטיקה בהדר־יוסף. טקס הפתיחה יחל בשעה 6.15 ואילו התחרויות בשעה 7.

בין הבנים יתקיימו תחרויות ל־100, 1500 מטר, מרוץ שברי, מרוצי שליחים 4x100, קפיצה לרוחק והדיפת כדור ברזל.

אצל הבנות 100, 800 מטר, 4x100, מרוץ שברי וכן קפיצה לרוחק והדיפת כדור ברזל 3 ק"ג.

הניקוד למנצחים יינתן לפי סולם עולה (מקום ראשון נקודה), הקבוצה שתזכה במספר הנקודות הקטן ביותר תוכה במקום הראשון.

במקביל לתחרות תתקיים תחרות לבוגרים. המשתתפים בתחרות הקבוצתית אינם רשאים לקחת חלק בתחרות לבוגרים.

הכניסה לאיצטדיון האתלטיקה בהדר יוסף תהיה חופשית.

טעות של הטי"ר הכוויתי:

ביקש חוות־דעת מ... ישראל

לפני מספר ימים קבל מזכ"ל הפועל ויו"ר הוועד האולימפי, יצחק אופק, אגרת שנשלחה על־ידי השייך מכוויית, פהד אל־אחמד אל־סבא, נשיא הוועד האולימפי של כוויית, שהוא נשיא המועצה האולימפית באסיה. האגרת עוסקת בשיתוף ספורטאים מקצוענים במשחקים האולימפיים.

השייך הכוויתי כותב: הנני כותב אליך לצורך החלפת דעות בקשר לנטייה להרשות השתתפות ספורטאים מקצוענים במשחקים האולימפיים, לאחר ששמם יוסב ל"משחקים האולימפיים הפתוחים".

לדעתי, כותב השייך הכוויתי, השתתפות המקצוענים במשחקים תביא להרס מוחלט של התנועה האולימפית, כפי שאנו מכירים אותה. הפער בין המתחרים ילך ויגדל וההשתתפות במשחקים תהיה למטרות רווח כספי. יש לעצור את הנטייה ההרסנית ולשמור על טוהר התנועה והמשחקים. עד כה התנועה האולימפית עמדה בהצלחה בפני אתגרים פוליטיים רבים אך לא תעמוד נגד נטיות מסחריות ומקצועניות.

בתשובה לאגרתו, השיב אופק במכתב שנשלח ליעדו דרך מדינה אירופית: "הופתעתי לקבל את אגרתך שנשלחה אלי כנראה בגלל טעות של מזכירה. המזכירה ששלחה את המכתב עלולה עכשיו להינזף: אני מצטער כך שלא תעשה כך מפני שהאשמה אינה בה אלא בפוליטיקאים שהרחיקו את ישראל בצורה שרירותית מ"המועצה האולימפית של אסיה, על אף שישראל שייכת ליבשת".

"ביקשת לשלוח אליך את מחשבותי, ובכן, אינני יכול להסכים עם מידת הצביעות שהיא נורמה מקובלת עליך. אתה מודע לתשלומים הגבוהים שמקבלים ספורטאים בכוויית, במשחקי אסיה ובמשחקים האולימפיים כיום. אתה נוהג בצביעות גלויה והפליה מפורשת כלפי ישראל ואינני יכול להיות שותף לדעתך, כאשר אתה גם בהפליה ובקיפוח נגד ספורטאי ישראל ומכריז על עקרונות אולימפיים אשר אינך מאמין בהם" — כתב אופק.

היסטוריה: הגביע הספרדי לסוסייאדר

קבוצת הכדורגל ריאל סוסיאדאד, זכתה לראשונה בתולדותיה בגביע הספרדי, לאחר שניצחה בדו קרב בעיטות עונשין מ־11 מטרים (2:4), את אתלטיקו מאדריד.

זו הפעם הראשונה שהגביע הספרדי הוכרע בבעיטות 11. בתום 120 דקות המשחק היתה התוצאה 2:2.

את קבוצת סוסייאדאד מאמן זו העונה הראשונה, הוולשי ג'ון טושאק, אשר אמר לאחר הנצחון, כי לא האמין שבחוריו יעשו זאת: "עבדנו קשה מאד משך 11 חודשים ועתה אני זקוק למנוחה של שלושה שבועות במולדתי".

הישגים לנבחרות הצעירות

● טניס שולחן

מאת יצחק אשל

הנבחרות הצעירות של ישראל בטניס שולחן זכו בהישגים מצויינים בתחרויות בינלאומיות שהיו בספרד בהשתתפות 10 מדינות.

נבחרת הקדטים זכתה בבכורה לאחר שניצחה בגמר את יוון 2:3, קודם לכן ניצחה ישראל את ספרד 0:3 ואת צרפת 1:3.

נבחרת הנוער זכתה במקום השני כשנוצחה בגמר ע"י איטליה 0:3 קודם לכן גברה במפתיע על הונגריה 1:3 ועל ספרד 0:3.

נבחרת הקדטיות זכתה בבכורה בבית התנחומים לאחר שגברה על הונגריה 1:3 ועל אירלנד 0:3.

הישג לגולש אמיר ארד

הגולש אמיר ארד זכה להישג מצויין בשדורג רביעי בתחרויות הגלשנים האולימפיים בשבוע קיל, בעיר קיל בצפון מערב גרמניה.

בדגם 420 דורגו אמיר עמינעם ודרור אילני במקום השביעי ושי בכר ואלון שגן במקום תשיעי.

בתחרויות השתתפו כ־20 אלף שייטים משלושים ותשע מדינות עם 11 אלף כלי שייט.

קופ"ח כללית תנסה שיטת ניהול חדשה בשתי מרפאות

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

קופ"ח של ההסתדרות מתחילה בימים אלה בשיטת ניהול חדישה של ביזור סמכויות בשתי מרפאות, בנשר ובנגב. כך מסר אתמול יו"ר הנהלת קופת החולים פרופ' חיים דורון, עם פתיחת כינוס המועצה הרפואית של קופ"ח בבית החולים "כרמל" בחיפה.

לדבריו, כוונת שיטת הניהול החדשה לעודד יוזמה עצמאית של המרפאות, ע"י מתן סמכויות רבות יותר למרפאות, כיכולת שימוש עצמאי בתקציבים. בשלב הראשון, תיבדק השיטה ברמה של מרפאות, ואחר יותר, ברמה של מחלקות ואגפים. לדבריו, משמעות השיטה — יותר עצמאות, בד בבד עם יותר אחריות מצד הרופאים ומנהלי המרפאות.

פרופ' דורון ציין עוד כי בישראל מקבל האזרח יותר שירות רפואי תמורת תשלום נמוך יותר מאשר במדינות אחרות. בשנת 83־'84', הוציאה ישראל 224 דולר לנפש עבור טיפול רפואי, בעוד שבארה"ב למשל הסתכמה ההוצאה בשנת 1982 ב־1388 דולרים. למרות ההוצאה הנמוכה בישראל, השגי הרפואה בארץ אינם נופלים לדבריו מהשגי הרפואה באותן מדינות, ולראיה ציין פרופ' דורון כי אחוז תמותת התינוקות בישראל בשנת 1983 היה 0.6 אחוזים בלבד.

לכינוס הרפואי, הנערך כאמור בבית החולים כרמל בחיפה, הגיעו שבעה המומחים מארצות הברית כדי לייעץ כיצד לייעל את עבודת קופת החולים. עם פתיחת הכינוס, הפגינו כמה מרופאי "בית לוינשטיין", במחאה על איום משרד הבריאות להסיר את ההכרה בהתמחותם של מתלמדים בבית חולים זה.

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה־ מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י: שם: מרלין הלפרט שטיינר כתובת: בורלא 34 ת"א. בקשה להתייחסות לקרקע שבמקום: שם: הרצליה רחוב הנביאים גוש 6517 חלקה 64 העברת נתונים: בקשה להעברת אחוזי בניה מקומה א' לקומת קרקע עד 5%.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 16 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה שרונים רחוב שטמפר 5
נתניה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשה לוועדתנו בקשה להרשות שני בניני מגורים בגוש 8123 חלקה 12 מגרש 2071 בכפר יונה בהקלה של 10% בקו בנין צד כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו המנומקת בכתב לוועדה המקומית לעי"ל תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי הרות
יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 48 בגוש 8276 רח' הפרגיות מס' 3 בחריגות עד 6% בית, וקומה אחת נוספת, בניה עד הגבול הצדדי מערבי של המגרש: ת' סד' 249/87 ת.ב. 5808.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 252 בגוש 8273 בחריגה. מאושרת מבוקשת כהקלה: עד 12%. 2.50 מ', ו־1.10 מ' בק.ב.צ. מערב 0.5 מ' בק.ב.צ. מזרח ומערב 0.6 מ' הבלטת מרפסת כחזית כמו כן הוספת 2 קומות.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

מרחב תכנון מקומי
רחובות

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה בקשה לשימוש חורג

בהתאם לסעיפים 146־150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה לאשר שימוש חורג לגבי חלקה 55 גוש 3695 השימוש החורג מתבטא בכך שהועדה המקומית תתיר את השימוש למבנה הנ"ל למפעל יצור ושווק מוצרים לפי (ב) נגרית. (ג) מפעל לעיבוד נייר. (ד) מפעל לווטי חשמל.

כל המעונין יוכל לעיין בתוכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית קומה ד' כל יום בשעות העבודה הרגילות פרט ליום ששי ולהגיש הערות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בחלקה 105 בגוש 3851.

החלקה נמצאת באזור בו מותר לבנות בהתאם לתכנית מפורטת נס/66 — סה"כ 233 מ"ר.

ה"ה שפרמן וקורש מבקשים להתיר תוספת של 31 מ"ר המהווה הקלה של 6% משטח החלקה.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קרופסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1234/10א'" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: איחוד וחלוקה מחדש עפ"י הוראות פרק ג' סימן ז' לחוק. קביעת הוראות בניה באזור מגורים ב־1 וקביעת קווי בנין.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6713 חלקה 93, 94.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך 28 במאי 1987

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' פת/20/1154" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: להקטין שטח לבניני צבור.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4042 חלקה 29 (מגרשים 244, 241).

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך 30 אפריל 1987

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 08.03 שעת כושר. 08.40 כלי סודות — ביניים שורוק. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — שברים שקולים (כ). 09.55 מאתיים שניות ללב־אללב. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 הגיל הרך — רגע עם דורלי — עם עוד מישהו. 11.00 ערבית מדוברת (ד־ה) — אלערס. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 ארץ מולדת — ממזרח ומים למולדת (כ). 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.03 שעת כושר. 14.15 קסים קסם — קשה ורך. 14.40 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.00 קשר משפחתי — שתי אחיות לבית קאשי משוחחות עם אחי יותם על היחסים ביניהן. 15.45 שעת כושר. 15.55 בוץ' השמרטף — סיפור מאת דמון ראניון, המתאר בהומור רב את עולם הפשע. מפצח כספות שלא מוצא שמרטף לתינוק שלו, לוקח אותו עימו לעבודה — פיצוח כספת. 16.25 צלילים צעירים — קונצ'רטו לצ'מבלו וכלי קשת. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 רוביכפת לי — הפרק השמיני: חנות הקסמים. 18.00 הילדים מרחוב דגרסי — הפרק העשירי: ראיין מועיק עורה. קשה לדעת אצל ראיין מה אמת ומה שקר כיוון שיש לו נטיה לבדות סיפורים. כשראיין מציג לחברו הטוב כרג'מין מטבע זהב שמצא — הוא משתכנע ומאמין לו, כי אכן באוצרות של ממש מדובר העם. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 חידון קולנוע לנוער לרגל פסטיבל הקולנוע שנערך בירושלים — הטלוויזיה הישראלית, בשיתוף הסינמטק בירושלים והמכון הישראלי לקולנוע, עורכים תירון ארצי לנוער. שישה בני נוער יתחרו על ידיעותיהם בקולנוע. הזוכה יזכה בכרטיס טיסה אל בירת הקולנוע — הוליווד. כמו כן ישתתפו בתכנית שחקנים חומרים בקטעים מתוך סרטים. עורך ומנחה: דורון נשר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 קשרי משפחה — סדרה אמריקאית משעשעת חדשה, בת 13 פרקים. 22.00 זה הזמן — תכנית אירוח שבועית. מנחה רם עברון. 22.50 מיאמי — מחלק מוסר — שם הפרק: מקאורתי הגדול. 23.35 פסוקו של יום.

חדשות הלילה. 19.00 עד סוף — מתי כספי ושלמה גרוניך (ערוץ 2). 21.15 יבנה ומריה (ערוץ 2). 21.45 סוף 2 (ערוץ 2).

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בואונה ניגונה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 פינת השיר — משירי רן פגים. 12.00 מן הפרטיה — ויליאם בירד: שירו בחרווה; בנג'מין בריטן: פנטסיה אופ. 2 לאבוב וכלי קשת; פרסל: קטעים מתוך מוסיקה להצגה אהבתו של סיר אנטוני; בריטן: טה דאום חגיגי; ראולגה: גליארד של מלך דנמרק; בריטן: המנון לסנטה ססיליה; בירד: מוטט. אוה וורום קורפוס. 13.05 בואונה ניגונה — הירדן: קונצ'רטו ברו מג'ור לאבוב ולתזמורת: כטהוכן, סונטה מס' 2 בסול מינור לצ'לו ולפסנתר; צ'ייקובסקי: סויטה מתוך הבלט מפצח האגוזים; פולנק: האיילות בלט. 15.00 הסברה מוסיקלית — ווצק: אפילוג — בהשתתפות: פרופסור שמעון זנרבנק. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — 1. לאו ווינר: קונצ'רטינו לפסנתר ותז. 2. מקונצרט הבה נכיר שם חרש של א.ש.א (הוקלט ב־24.10.86) צ'ייקובסקי: רומאו ויוליה — פתיחה פנטסיה; 3. משבצ העונג בנירנברג * גסטון ליטו. 18.00 רגע על הביצוע — על אחת כמה וכמה. 19.00 בין חברים — מעולם מטעמי המוסיקה מיצירות ברטוק, דה פאליה, טורינה, וולדפראר, קופלנד. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — התז. הסימפונית של רדיו דרום מערב גרמניה — כריסטובל הלפטר: פיה מנתוח; הלפטר: קונצ'רטו לצ'לו ולתז.; הלפטר: אלגיות למותם של 3 משוררים ספרדיים; פייה: 3 מחולות מתוך הכובע המשולש. 22.30 פעם ועוד הרגע הזה: לקאמרטה. (קאמרטה צירית). 23.00 "מזמורי יצירות" — מוצארט: רביעיות וחמישיות לכלי קשת.

רשת א'

7.30 ייזיקל. 08.05 חוגה — עם בני הגרי. 09.05 משפט דמיאניוק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצהריים. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 האוניברסיטה המשודרת. 15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מבניני האומה בירושלים. 19.05 עיונים בפרשת השבוע. 19.30 שירותים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן מקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל גבעי הרשת — מגוון יומי. 12.10 אלף־אלף כינית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — הווי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 16.55 קוראי ספר — קוראים ממליצים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים. 18.05 שעה חופשית — מגוון שבועי לעניני חינוך. 18.46 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 סולם הזמירות. 22.05 פינת הג'אז. 23.05 משחקי לילה.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — מורש האגדה— מדרשי רב"א. מרצה: ד"ר חנאל מאק. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 מקום טוב באמצע — עם מולי שפירא וגבי אלרוה. 14.05 פסק זמן. 15.05 מסע הקסם המסתורי — מהפכה. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באוסן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 על הזימוס — שיחות עם אנשי חיל החימוש בנגב. מנחה: עודד בן־עמי. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן — שירים עבריים. 20.05 קלאסי כאן — מגאזין גלי־צה"ל לסיכום החודש החולף במוסיקה הקלאסית בישראל. (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — מורש ואגדה (ש"ח). 22.05 על הדבש ועל הביפאק. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם שילה מור מרצה לסוציולוגיה באונ' ת"א. 00.05 ציפורי לילה — עם גילת מואב. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 סבבכבסים — מידע, ראיונים משחקי רדיו ומשחקים. 22.05 על הדבש ועל הביפאק. 23.05 קול הג'אז הוה.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים עבריים. 09.05 בא לי — עם מנחם פרי. 10.05 שיחה — שעה של ביטלס. 11.05 10 בכל — עם יקיר אביב. 13.05 כל סוג — פזמונים ומערכונים. 14.05 בטנדנג — עם שוש עטרי. 16.05 מוסיקה לעניין. 17.05 משקפיים — עם מיכל שמואלי. 18.05 היה היו... מצעד פזמוני העבר — עם קובי ברקאי. 20.05 לי ולך — שיר וברכה. 21.05 קצת אחרת — פופ מתקדם — עם אורלי טורג. 23.05 מסביב לחצות — עם יוסי סיאם.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: מחוץ לתחום 5, 7.15, 9.40
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 3, 7.15, 9.30
בן־יהודה: זכרונות משורת הקרב 5, 7.15, 9.30
גת: בלה לתפוס הגדול 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: נישואיה של מריה בראון 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.10
דרייב אין: המובטל בטיטו 7.30
דורי: המובטל בטיטו 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: פלאטון 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 7.30, 9.10
סינמה 1: מעבר לשיא 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: זכרונות אהבה מפירנצה 4, 7.15, 9.30
פאר: ימים של תהילה 5, 7.30, 9.10
פאריס: כמי כלו 12, 2, 7.15, 9.10
האיש שנפל מכוכב אחר 21.00
רב־חן:
חן 1: בי"ס למשמר אזרחי 5, 7.30, 9.30
חן 2: חנות קטנה ומסריפה 5, 7.25, 9.45
חן 3: אני והזכרה 5, 7.40, 9.45
חן 4: סיפור מוזיקה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: אל תקרא לי לבן 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: ימי הרדיו 4.30, 7.00, 9.10
תל־אביב: המרכרים 5, 7.15, 9.30
תכלת: החנות מעבר לפינה 4.30, 7.00, 9.35

רמת־גן

אואזיס: פשעים שבלב 4, 6.40, 9.30
לילי: אהבה במחתרת 7.15, 9.30
ארמון: בי"ס למשמר אזרחי 5, 7.30, 9.45
רב־גן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 5, 7.20, 9.40
גן 2: משהו פראי 5, 7.20, 9.40
גן 3: אני והזכרה 5, 7.30, 9.40
גן 4: אהבה במחתרת 6.15, 9.15

ירושלים

אוריון: קוטרמן 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: בי"ס למשמר אזרחי 4.30, 9.15
בית אגרון:
מרי פופינס 17.00
הפידסים 19.10
אהבה בשחקים 21.45
רונה מלור נשואה לשניים 24.00
כפיר: שם הורד 4.00, 7.00, 9.30
אורגילה: הרומן שלי באוקספורד 4.30, 7, 9.15
מיטשה: ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.00
סמדר: קריאת העורב 7.00, 9.10
הבירה: סיפורים שסיפרתי לאמא 4.30, 7.15, 9.15
אוריין:
אור 1: רומן חי 4, 6.30, 9
אור 2: משהו פראי 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: כמי כלו 6.30, 9.00
אור 5: ללא רחמים 4.30, 7.00, 9.00
עדן: המובטל בטיטו 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים: סלו 18.45, 21.45

חיפה

אורה: פשע מובטל וילדה קטנה 4.30, 7.00, 9.15
חן: קרוקודיל דנדי 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: ימי הרדיו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: המובטל בטיטו 4.45, 7.15, 9.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.15
פאר: בי"ס למשמר אזרחי 4.10, 7.00, 9.15
רון: טיפול נמרץ 4, 6.30, 9.00
אסטר: מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: שם הורד 6.45, 9.15
קרן אור: [illegible] 7.00, 9.15

נתניה

שרון: אנשי הצל 5, 7, 9.15
סטודיו: בלה לתפוס הגדול 5, 7, 9.15

חולון

סביון: ילדים חורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.30
מגדל: בי"ס למשמר אזרחי 6.00, 9.00
אי־מקן: הבוקר שאחרי 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: ילדים חורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.10

הרצליה

היכל: שמתי ברו למורה 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל - דאורטורים: קיץ 19.15, 21.10

באר־שבע

קרן: קוטרמן 4.10, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: ימי הרדיו 5, 7.15, 9.10
היכל 2: המובטל בטיטו 5, 7.15, 9.30
היכל 3: קוטרמן 5, 7.15, 9.10

עפולה

מרפתיין: מעבר לשיא 8.30

רעננה

אירוס: מעבר לשיא 4.10, 7, 9.00

גבעתיים

הדר: ילדים חורגים לאלוהים 4.10, 7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: שמתי ברו למורה 4.30, 7.15, 9.30
רון 2: המובטל בטיטו 4.30, 7.15, 9.30

כפר־סבא

בית ברל: ימים של תהילה 8.00, 10.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 29.6
בדרך לברודווי: 20.30
הדוד וניה: 20.30
אינשטיין - במרתף: 20.30
מירלה אפרת –
כפר סבא: 18.00, 21.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 29.6 בשעה 20.30
המסע של אמא טאבורי
בשעה 22.00
שבח לטירוף
בשעה 16.30
אפוקליפסה משיחית –
על המשיחיות
מקורותיה ותוצאותיה

שרותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — תבורים 3.

חולון
אחרון — הפיין 52.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' הנ"ב 28.

נתניה
נתניה — הרצל 11.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
המגן — ביאליק 30.

תל־אביב
אחוה — ריינס 165.
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

רחובות
כללית — בני משה.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב, ה, ו - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א, ג, ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נתבו בתורנות לסקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים - ילדים, א.א.ג., הדסה ע"כ - פנימית, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, משגב לדך — נשים.

מוקד קופת חולים כללית

המוקד ישמש מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־08.00–20.00. בימי ו' 08.00–15.00 טלפונים: 03-615500, 03-615500.

"ער בחי" - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243558
ת"א - 136027 (24 שעות)
חיפה - 04-729480 (11.00–20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 282782.

"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00–24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00–21.00. הכתובות: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות. שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. רייכנר' מסור שער 3 ליד המשביר (קומה א'). טל': 294869, 03-283822.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה והשרון, טל' 052-92432 בימים א'—ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-222171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261515
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מטרדים
מוקד עת"א לסקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022. עפולה — 101. כלפון 065-93534. טבריה — 101. כלפון 04-951401. נתניה — טל' 053-413535. בת־ים — טל' 5515111. באר־שבע — טל' 057-74767.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244. חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 11.00.

מחיפה, בתי־ולים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.10, 14.30, 15.30, 16.10, 17.10, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.10, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.15, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.55.

* ורכבת תיפעל בימי א' כשבוע ויום אחרי חג בלבד.

60 שנה לשריד

מאת: שלמה גלזר

קיבוץ שריד חוגג 60 שנה להווסדו. קיבוץ הוא גוף גדול ומורכב העוסק בתחומים רבים, מתמודד עם בעיות ונאבק בקשיים. והנה בתוך שגרת היום־יום האפור לפתע הוא בן 60 וזהו חג ומועד, ובעצם די קשה להרים את הראש ולסכם 60 שנות עמל יצירה שמחה ועצב של סה"כ הנקרא „קיבוץ".

היום „שריד" הוא קיבוץ ותיק ומבוסס ומונה כ־400 חברים (סה"כ 750 נפש).

הקיבוץ מוצא את פרנסתו על חקלאות (רפת מצויינת, לול קטן, גידולי שדה ומטעים), ותעשיה, מפעל לאבני השחזה „גמל" החוגג 30 שנה לחקמתו. אבל לא תמיד היו כך פני הדברים ולמען הסדר הטוב נחזור להתחלה.

מסורת יפה וארוכה יש לשריד בפעילות תרבותית וספורטיבית

את חגי ישראל ומסיבות שונות זוכרים בשריד כאירועים יפים ומיוחדים במשק כל שנות הקיבוץ אירוע מיוחד הזכור לטוב, הוא הצגת „אחי גיבורי התהילה" שזכתה להד רב ולעשרות אלפי צופים. ומי אינו זוכר את „שלישיית שריד" של שנות ה־60. דפדוף בחוברות וארכיון המשק מעלה על נס חג אחרי חג ואירוע תרבותי רודף את משנהו.

בשטח הספורט נמצאת היום הפ' שריד בכדורעף במקום טוב באמצע בליגה הלאומית לגברים, אבל במשק מתרפקים על העבר של שנות ה־60 בהם הופיעו קבוצות מחו"ל ושמה של הקבוצה המקומית נישא בפי כל. ואולם הספורט המקומי מהראשונים בארץ שאירח משחקים בין לאומיים רבים.

בינואר 1926 החלו חברי קבוצת „אחווה" שישבו בגניגר הסמוכה לעבד את אדמות „כניפס" שבעמק יזרעאל ובכך מתחיל סיפורו של „שריד" (שריד הוא שמה של עיר מקראית סמוכה שהיתה בקצה הנחלה של שבט זבולון).

ביולי אותה שנה, עולים ראשוני החברים להתיישבות. הימים ימי העליה הרביעית ובעמק עולים הדי החלוצים מרמת־דוד, כפר־ברוך וגבת. באפריל 1927 מתאחדת הקבוצה עם קב' נוספת, „בברכה" שבאה מצ'כיה והקיבוץ מתחיל להכות שורשים. החיים קשים והפרנסה דוחקת. למעשה חסר הכל: מים, תקציבים, קשיי תחבורה, מה שיש בשפע הם העכברים ושנת בצורת קשה.

זקני שריד זוכרים מאותה תקופה את הזבל ויבול החיטה. הזבל היה בשפע הסתבר כי בין חורבות הכפר הערבי „כניפס" היתה כמות אדירה של חומר אורגני וכל קיבוצי הסביבה היו באים להעמיס שם זבל ולפזרו בשדות.

יבול החיטה לעומת זאת, היה באותה שנה גרוע מאוד, 17 ק"ג לדונם. ב־1929 פרצו המאורעות ובעיתון „דבר" נכתב „8 אימהות ו־11 ילדים פונו משריד ושוכנו בנהלל בצריפים פרטיים. במשק יש שני שומרים, יהודי וערבי. המשק פנה למושל בנצרת שיותקן טלפון בקיבוץ להגברת הבטחון".

1931 היא ציון דרך חשוב בחיי „משק שריד" (כך קראו לשריד בתחילת הדרך, לא קיבוץ או נקודה — משק). ברוב של 33 בעד מול מתנגד בודד ושני נמנעים, מצטרף שריד ל„קיבוץ הארצי" ובסוף שנה זאת מגיעה לקיבוץ ההשלמה הראשונה „כונה" מפולין. השנים הבאות הן שנות, יצירה ובניה, בונים בכל מקום מגדל מים, אסם תבואות, רפת, מסגריה, מכססים את המשק, רוכשים עדר צאן וקומביין מודרני, מרחיבים את השדות — עוכרים.

ב־1934 מגיע ל„משק שריד" קבוצת „מלט", גרעין תנועתי מרומניה, גרעין גדול ומגובש, כ־50 איש. גרעין זה הוא שנותן לקיבוץ הצעיר את צביונו השומרי ומשנה את שמו ממשק לקיבוץ. צרופו לקיבוץ נותן גם את הפריצה הדמוגרפית הנחוצה כל כך ושריד שעלה על הקרקע רק 8 שנים קודם לכן, כבר מונה כ־120 חברים. הקיבוץ גדל והצרכים מתרבים. בונים חדר אוכל, בתי ילדים, קולטים חברת נוער ראשונה מגרמניה (1936) וגם בונים בית תינוקות (1937). 1937 היא שנת העשור בשריד אותה חוגגים בתחושת סיפוק וגאווה. ב־1937 כמו בכל קיבוץ המכבד את עצמו, נשרף גם המתבן של הקיבוץ.

ב־1941 זורמים המים לקיבוץ ושרותיו ממפעל „מקורות" ובעלון המשק נכתב „חג היום לקיבוץ, למשק, לארמה, ירוו מים: עץ ודגן, שתיל בכרם ומספוא בשדה.

ב־1943 חוזרים ראשוני הבנים לקיבוץ.

ביולי 1945 שולחת חברת הילדים „בשריד" הזמנה בזו הלשון — „הזמנה:"

לקיבוץ שריד ומפעלו „גמל"
ביום חגכם
שאו ברכה חמה
להצלחה שגשוג ופריחה במעש ובחזון
✦
קיבוץ גבעת עוז

לקיבוץ שריד
שאו ברכה
ביום חגכם
משותפים לדרך
קיבוץ שער העמקים

לחברי שריד
ברכות חמות
ביום חגכם
✦
מהשכנים חברי יפעת

לקיבוץ שריד
החוגג
60 שנות התישבות
ורשם דף מפואר בהפרחת עמק יזרעאל
ברכת אחים לדרך
●
קיבוץ דן

לקיבוץ שריד
לרגל חג ה־60
שאו ברכה
ואיחולי הצלחה בדרככם
●
קיבוץ מסילות

לחברי קיבוץ שריד
קבלו את מיטב ברכותינו
ביום חג ה־60
כח לחי!
קיבוץ רמות מנשה

לקיבוץ שריד ולמפעלו
החוגג
60 שנות התישבות
ברכות ואיחולים להמשך הדרך המשותפת
✦
קיבוץ הזורע

ענפי המשק

מאז החלו מעבדים את שדות „כניפס" עברו שנים הרבה, ובשריד של היום יש משק מפותח ורווחי.

כבר ב־1954 זכה צוות הלול של הקיבוץ בפרס העבודה של ההסתדרות על הישגיו המרשימים בחיסכון בימי עבודה ושיאים בהטלה.

9 שנים מאוחר יותר זכו חברי המשק דוד חיאל ושלמה ורבנר ב„פרס קפלן" המוענק למצטיינים בפריון העבודה והייצור. הפרס הוענק על פיתוח מוט ריסוס חרשני למטעים שאיפשר בלשון אותם ימים לרסס 50 דונם ביום לעומת 5 דונם כפי שהיה נהוג אז.

ב־1983 זכה גם מפעל „גמל" בפרס העבודה על פיתוח מכונה לשירוק תבניות.

גאווה מיוחדת יש לקיבוץ על צוות הפלחה שלו. זוכרים את שנת 1928 עם יבול החיטה של 17 ק"ג לדונם ובכן אל יאוש, בשנת 1970 זכו יוגבי שריד בתחרות הארצית לגידול חיטה עם יבול של 600 ק"ג לדונם.

...תנו מתכבדים להזמינך לטקס ...הנחת היסוד לבנייני המוסד החינוכי ...שריד שיתקיים ב־2 ביולי 1945. ...הסופר ש"י עגנון חותם על ...מגילת היסוד.

...בינתיים החיים נמשכים ובשריד ...כבר קיבוץ גדול ומבוסס, חוגגים ...את הולדת הילד ה־100. והימים ימי ...מלחמת העולם השניה וחבר הקיבוץ ...לופי מגוייס לצבא הבריטי. ...יותר יתפרסם סיפור הגבורה ...של „הצנחנים" שריקו נמנה על ...ותיהם וצנח ברומניה להציל ...במלחמת השחרור הופכת ...לנקודת ספר צולפים עליה ...הסמוכה והיום מגדל העמק) ...הקיבוץ מתגייסים. באפריל ...צופים משריד בהתקפות ...על „משמר העמק" — ...מתאבך מעל העמק, ימי ...

ב־1951 חוגגת „שריד" את ...היובל בהפקת ענק במושגי ...ימים של ההצגה „אחי גבורי ...התהילה". מיטב אמני המשק ...למשימה, מרדכי אמיתי, ...יונתן, אורי גבעון ואחרים, ...אדירה, למעלה מ־40 אלף ...באו לשריד כדי לחזות בהצגה ...כ־10 פעמים והפכה ...היום בעמק כולו.

ובינתיים בונים ובונים ובונים, ...את המשק (לול קומותיים, ...אגודה) כיתות לימוד, שיכוני ...מרפאה חדשה. המקום ...בניה.

ב־1959 קולט שריד לאחר ...והיסוסים אולפן ללימוד ...של הסוכנות היהודית ...בכך דרך ארוכה ומפוארת ...פעולה חינוכית ציונית.

ב־1960 „פולש" ענף הכותנה לשדות העמק „הזהב הלבן".

ציון דרך בחיי הקיבוץ הן הבחירות של 1965. הקיבוץ השוכן בעמק יזרעאל מוצא עצמו עם „סיעה בכנסת". חבריו שלמה רוזן ונתן פלד נבחרים מטעם מפ"ם לכנסת החמישית.

ב־1970 נחנך המוסד החינוכי האזורי במזרע בו לומדים ומתחנכים ילדי שריד מזרע, שער־העמקים ומרחביה.

ב־1976 חוגג הקיבוץ 50 שנה להווסדו. חג היובל.

בשנים האחרונות נמצא שריד „במקום טוב באמצע" כהגדרת נח שגיא המזכיר. כל השנים הצטיין הקיבוץ „בהליכה עם הפנים לחבר". תמיד היתה סובלנות רבה לחריג והמיוחד בקיבוץ. המצב הקשה בו נתונה התנועה כולה אינו פוסח כמובן על הקיבוץ והקיבוץ מתמודד עם קשיי הכלכלה והפרנסה מחד ועם בעיות קליטת הבנים והרחבת השורות.

כאז ומתמיד שמו בשריד דגש על רווחת הפרט, מבריכת השחיה הראשונה בעמק, אולם הספורט הראשון דרך „בית בריאות" מועדון לחבר, בית משרדים „מפואר" ועוד.

שריד של היום בת 60 מסתכלת אחורה בגאווה וסיפוק וקדימה בעיניים פקוחות ובטחון בכווה לעמוד בקשיים. לכל ברור כי ב־60 השנים הבאות יהיה צורך במאמץ משותף של כל שכבות הקיבוץ כדי להתגבר על הקשיים בעתיד.

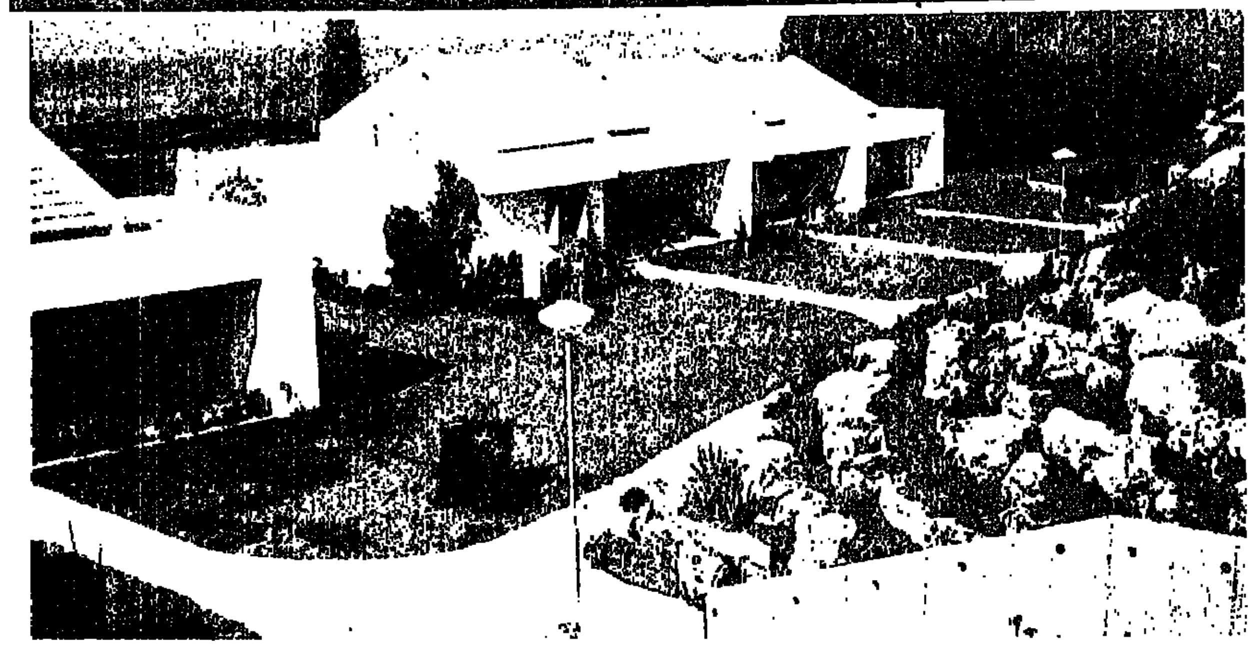

בשריד – בניני מגורים חדישים ומרווחים וגם פינות חמד ומגרשי משחקים

לקיבוץ שריד ומפעלו „גמל"
בחגכם ה־60
קבלו את מיטב ברכותינו
אריה בן ארי
ציוד אלקטרוני וחשמלי לבדיקת רכב
ייצור מטעני מצברים ועומסים לגנרטורים
ת.ד. 146 רעננה ● טלפון: 052-31387

לידידינו בקיבוץ שריד
בחגכם 60 שנה
שפע ברכות ומיטב האיחולים
עזרא כדיר – חומרי קוסמטיקה
תל־אביב, בזל 36 (בחצר), טל' 5464531 – 5463696

לקיבוץ שריד ולמפעל „גמל"
בחג ה־60
שפע ברכות ואיחולים להמשך והתעצמות
סטודיו ולדימיר בע"מ
חיפה, נורדאו 23, טל' 670480, 04-642167
●

לקיבוץ שריד במלאת 60 שנה ומפעלו גמל במלאת 30 שנה
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך פורה ומשגשג
יוסף קופיטו ושות'
כלים לעיבוד שבבי והספקה טכנית
DORMER ★ BIMETAL ★ RUBO ★ AUTAL ★ STARK ★ S.I.F. ★
ת"א, רח' נחלת בנימין 161 פינת סלמה, טל' 826149, 829390

לקיבוץ שריד – בחגו
ברכות והמשך שיתוף פעולה פורה
התיק בע"מ
ייצור קופסאות קרטון ואריזות
חיפה, רחוב חתם סופר 4, טלפון: 04-664047

לקיבוץ שריד ומפעלו גמל
בחגכם ה־60 – מיטב הברכות והאיחולים
טרי־וול
Tri-Wall
• אריזות ליצוא באויר ובים • אריזות לאחסון ושינוע
• יעוץ מקצועי של מהנדסי אריזה • שרות מעולה בארץ ובחו"ל
משרד מכירות: ה' באייר 72 ת.ד. 21044 ת"א טל' 03-455126 (6 קווים) טלקס 33454
מפעל האריזות: אזור התעשיה נתניה מעל המשטחים · אזור התעשיה נתיבות

לקיבוץ שריד
החוגג 60 שנות התיישבות
ברכות חמות ואיחולים
להמשך ההצלחה המעש והחזון
✦
מחלקת הבניה של הקיבוץ הארצי
המחלקה הטכנית של קיבוצי השומר הצעיר בע"מ

לקיבוץ שריד ומפעלו גמל
בחגכם ה־60
ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
איתם לאורך כל הדרך
„דפנה" וויסמן את לביא בע"מ
שרותי מכס, תעבורה ושלוח בין־לאומי

לחברי קיבוץ שריד במלאת 60 שנה
ברכות לבביות להמשך הבניה הפיתוח והשגשוג
ש. אוריאלי ובניו • מכונות חקלאיות בע"מ
FALC RONDINI IMA
לוד, התלוץ 9, טל' 08-240056 * טלקס URIEL 341667

לקיבוץ שריד בחג ה־60
מיטב הברכות

מוסך אחים מזרחי בע"מ
AUSTIN ROVER
שירות מוסמך: G.M., קדילק, אולדסמוביל, פונטיאק, G.M.C, ואוסטין רובר

חיפה, ת.ד. 9603
רח' תל-אביב 18
טל. 521926, 525600, 04-523954
מזרחי אפרים מען ת' 245223 מזרחי דוד מען ת' 383595

לקיבוץ שריד בחגכם ה־60
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
אינטר שיווק בע"מ
תל-אביב, קרל-נטר 2, טל' 204033 – 290921

למפעל "גמל" ולקיבוץ שריד
שאו ברכה ליום חגכם
•
פוליאוטן בע"מ
יצרני מערכות קצף פוליאוטן למוצרי תעשיה
לוחות קצף, חומר להתזה ויציקה
חיפה, ת.ד. 1606, טל' 04-740186

לקיבוץ שריד ול"גמל" שריד
שלוחה ברכת ידידים
להמשך הצלחה
ואיחולי המשך שיתוף פעולה פורה!
✦
אחים קולדני
יבוא ויצוא חמרי בנין בע"מ
ת"א, רח' ברזילי 7, טל' 03-615175

לקיבוץ שריד בחגו
מיטב הברכות
צילומעתיק בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 41, טל' 04-670077

לקיבוץ שריד
בחגו
ברכה חמה
פנחס וייס ובניו
הספקה טכנית בע"מ
חיפה, רח' העצמאות 84,
טל. 667185, 671549

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
שלוחות מיטב הברכות
עמלן בע"מ
שיווק מוצרי בניה ותרבות הדיור
אולמי תצוגה: רח' הנביאים 2, חיפה
טלפון: 04-672101

לקיבוץ שריד
ליום חגו ה־60
שלוחות מיטב הברכות
חשמלית נבון
שרות חשמל לרכב וטרקטורים
עפולה, אזור תעשיה, טל' 06-523596

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
שלוחות מיטב הברכות
✦
מוסך שמסי
תיקון אופניים וטוסטוסים
סוכנות ומוסך סוזוקי ופיג'ו
עפולה, אזור תעשיה, טל' 06-596273, 06-566927

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
ברכות להמשך שגשוג והתעצמות
●
אוברגין
סיטונות הנעלה
טבריה, רח' הגליל (מול עלית) טל' 06-790211

לקיבוץ שריד במלאת 60 שנה
ומפעלו גמל ומחלקת הלטש
במלאת 30 שנה
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה הפיתוח וההישגים והידוק הקשרים

השחל בע"מ
ספקים
סיטונאים
יבואנים ומפיצים של:
• כלי חיתוך לתעשיה • כלים לעבוד שבבי
• אבני השחזה וסרטי ליטוש
מפיצים של: ישקר, חניתה, גמל, אי.סי.אם., מסרו, חוליות, מוצרי נתניה, חחרט ועוד
דרך פ"ת 78
מכירות. 03-339753 (שמונה קוים)
מחלקה טכנית: 336710, 03-334153
פקסימיליה: 03-331718 טלקס: 341637

לקיבוץ שריד
בחג ה־60
מיטב הברכות
ספארי
מוצרים וטרנריים בע"מ
משרד ראשי: תמרת, טל' 06-542629
כרמיאל, מצפה-נוף 76, טל' 04-989914

לקיבוץ שריד שחוגג 60 שנה ליסודו ולמפעלו "גמל" בחג ה־30
מיטב הברכות
רפאל כץ ושות'
משרד עמילות מכס, ביטוח, הובלה
מבית לבית, ים, אוויר ויבשה
● חיפה, חנמל 30 (בניין לבנט), טלפון: 04-668191 (10 קווים), טלקס 46438, פקסימיליה 670020
● ירושלים, תל-אביב, לוד, אשדוד ואילת

לקיבוץ שריד
שחוגג 60 שנות התישבות
מיטב הברכות
ישראל פרימר בע"מ
הספקה סיטונאית
כלי בית ● סידקית ● מכשירי כתיבה ● כל סוגי מברשות ● מבחר מגוון של מתנות ●
NOR CONTACT אקדח להדפסת מחירים
רח' הנמל 61, חיפה, טלפון: 662074, 668630

לחברי קיבוץ שריד בחגכם ה־60
שפע ברכות ומיטב האיחולים
מבית אורניר מוצרי נוי, מתנות וכלי בית
המכירה לכל-בו וליחידים
ת"א, אלנבי 96 (פינת בית השואבה), טל' 03-621097

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
שלוחות ברכות ואיחולים לחמשך ושגשוג
אוניברסל - ליטווש
מפעל השחזות תעשייתיות, השחזה עגולה, פתחים וכלים צנטרלס
תל-אביב, רח' זלמן שוקן 10, טלפון: 825864

לקיבוץ שריד
שלוחות מיטב הברכות
ביום חגכם ה־60
שניידר
הנדסת חשמל בע"מ
עפולה, רח' הולנד 19, טל' 06-594996

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
ברכות להמשך, שגשוג והתעצמות
המנגנון
מערכות אזעקה ואלקטרוניקה בע"מ
מעונו: מ. העמק, נורית 5/9, טל' 065-43469
משרד: ככר העצמאות 12, עפולה,
טל' 065-93593, 06-595940

כוס העמק עפולה בע"מ
אזור התעשייה
עפולה עלית 28100
ת.ד. 1029
טל. 06-522131,
פקס. 06-590519.

לבית שריד
קבלו ברכותינו
ביום חגכם
המשיכו ולכו
מחיל אל חיל
דפוס העמק
עפולה בע"מ
העובדים
ומשפחות הירשברג

לקיבוץ שריד
ביום חגו ה־60
שלוחה ברכה חמה
יזמה
דפוס ושכפול אופסט (1981)
חיפה, 31330, רח' שער פלמר 1
ת.ד. 33065, טלפון: 663566

לקיבוץ שריד
החוגג 60 שנה לעליה על הקרקע
מיטב הברכות
✦
חברה לאימפורט, בנין ומסחר
תל-אביב, רח' מטלון 77, ת.ד. 2287, טל' 03-379901

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
ברכות להמשך, שגשוג והתעצמות
✦
אמנות הצילום
עפולה, רח' הנשיא 9, טל' 06-594812

לידידינו במפעל "גמל"
ולקיבוץ שריד
ברכות חמות
ליובלו
של קיבוצכם
עלו והצליחו!
אמינא בע"מ
AMINA (UK) LTD
ת"א, שד' רוטשילד 119, טל' 202797 – 201481

לקיבוץ שריד
מיטב הברכות
לחג ה־60
עלו והצליחו
ח. הובר
כלי עבודה ואינסטלציה
שיווק והפצת מוצרי HILTI
חיפה, רח' יפו 59–54, טל' 04-515584

לקיבוץ שריד
שחוגג
60 שנה
להתנחלות
מיטב הברכות ואיחולי הצלחה
✦
עצי העמק בע"מ
חברה ליבוא ושיווק
עצים, לבידים, פורמאיקה ורעפים
עפולה, רח' קהילת ציון 59, טלפון: 06-541906

לקיבוץ שריד בחגו ה־60
שלוחות מיטב הברכות
זוהר אור בע"מ
סוכנות בלעדית לצפון
געש מפעלי תאורה
רחוב המוסכים צ'ק פוסט
מפרץ חיפה, טל' 3-04-721321
✦
סוכנות בלעדית "געש"
מוצרי תאורה ושיווק מוצרי חשמל
אולם תצוגה ומכירה: מפרץ חיפה
רח' המוסכים 22

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
מיטב הברכות
ואיחולי הצלחה
יואל ליבר
חברה להובלה ומנופים בע"מ
חיפה מפרץ, רח' חשיש 17, טלפון: 04-740845

לקיבוץ שריד ומפעלו "גמל"
ביום חגכם שאו ברכתנו החמה
עלו והצליחו!

ניסן קרופסקי
ראש המועצה המקומית נס-ציונה

מני וייסמן
מזכיר מועצת הפועלים נס-ציונה

לקיבוץ שריד
בחגו ה־60
ברכה חמה
גיפור (1975) בע"מ
מסחר בצמיגים, ג'נטים ומילוי צמיגים
תל-אביב, רח' תוצרת הארץ 15, טלפון: 255919

לקיבוץ שריד
שחוגג 60 שנות
התנחלות
מיטב הברכות ואיחולים להמשך התעצמות
✦
פס־אור
שיווק והספקת חומרי חשמל
עפולה, קהילת ציון, ת.ד. 2322, טל' 06-596286

למפעל "גמל" ולקיבוץ שריד
בחגה־60
מיטב הברכות ואיחולים להצלחה
✦
מ. עדין ובניו בע"מ
בית מלאכה לעיבוד שבבי ועבודות מתכת
אזור התעשיה מגדל העמק, טל' 06-541906, ת.ד. 13, מיקוד 10550

לקיבוץ שריד
שחוגג 60 שנה להתנחלותו
מיטב הברכות
לשגשוג והתעצמות
נגיד יבוא ושיווק בע"מ
קרית ביאליק, רח' וייצמן 33, טל' 721572

לקיבוץ שריד
בחג ה־60
ברכות ואיחולים להמשך והתעצמות
●
רהק
יבואנים בע"מ
נצרת עילית, ת.ד. 4004, טלפון: 06-578085

שוחררו בערבות הצעירים שניסו לגנוב כתבי יד

שני הצעירים בני ה־18 שניסו בליל שבת לגנוב כתבי יד עתיקים מבית הספרים הלאומי באוניברסיטה העברית בירושלים, ביניהם כתבי יד של אלברט איינשטיין, שוחררו ביום א' בערבות 5000 ש"ח בבית משפט השלום בירושלים.

בא כח המשטרה אמר בבית המשפט, כי השניים הורו בנסיון הגניבה וחקירת המשטרה נסתיימה. על כן אין התנגדות לשחררם בערבות. שמותיהם של שני החשודים, שנתפסו במרתף הספרייה הלאומית בגבעת רם, נאסרו לפרסום.

השופט ציווה עוד, כי החשודים ישהו במעצר בית בין השעות 7 בערב עד שעות הבוקר וזאת עד לגיוסם לצה"ל. (עתי"ם)

נעצרו 3 חשודים באונס חולת נפש

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שלושה צעירים נעצרו אתמול לשמונה ימים בבית המשפט השלום בחיפה כחשודים בחטיפתה של צעירה בת 23 מבית החולים לחולי נפש בטירת הכרמל ובאינוסה.

בעת הארכת המעצר, סיפר נציג המשטרה מפקח משנה סמי איליה כי השלושה עלי חוג'ירת, סמי סבג (מחיפה) ומחמוד דראושה (מעבלין) לקחו את הצעירה בכוח מבית החולים לביתו של עלי חוג'ירת, תוך שהם מנצלים את הכרותה של הצעירה הלקויה בשכלה עם סמי סבג. בביתו של חוג'רת כלאו השלושה את הצעירה במשך שלושה ימים ואנסו אותה תוך איומים בסכין והכאה ואף אילצו אותה לעשן סמים.

סמי סבג טען בבית המשפט כי קיים יחסי מין עם הצעירה בהסכמתה. שני החשודים האחרים הכחישו כל מעורבות בפרשה ודחו את חשדות המשטרה. השופט החליט לעצור את שלושת הצעירים

שופט זיכה מחסנאי מאשמת גניבה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

שופט בית משפט השלום צבי סגל זיכה אתמול מכל אשמה מחסנאי בשקם בבאר שבע, שהואשם בגנבה ובאחזקת סחורה שגנב ממקום עבודתו. זאת משום שלדברי השופט, רבים מניצולי השואה תשים דחף לאגור מצרכים.

בכתב האישום נאמר, כי בינואר 82', בעת שעבד כמחסנאי בשקם, גנב חפיסות שוקולד, הטמינן מתחת למכנסיו וקשרם לרגליו באמצעות גומיות. אך נתפס בשעת מעשה על ידי קצין הביטחון של השקם.

המשטרה ערכה חיפוש בביתו ומצאה מוצרים רבים מתוצרת השקם. התביעה טענה כי האיש נהג להסתיר את המוצרים באופן שיטתי מתחת למכנסיו באמצעות גומיות.

בהחלטתו פסק השופט סגל, כי שוכנע שהנאשם קנה את המוצרים בדרך חוקית. „קשה לדרוש מאדם רגיל שישמור על כל חשבונית ועל כל קבלה", אמר השופט. „אין ספק שבדירתו נמצאו כמויות לא רגילות של מוצרים. אולם לא פעם שמעתי שאנשים שעברו את מדורי הגיהינום של השואה, נפגעו מבחינה נפשית. ואת החוסר ממנו סבלו, הם מנסים למנוע על ידי אגירת מצרכים".

למיכל ולמשפחה
אתכם במות
האב
בית קיבוץ העוגן

לזורה ברגר, המשפחה וקיבוץ דורות
משתתפים בצערכם במות
אלי ברגר
קיבוץ רוחמה

לבת־שבע והילדים
אתכם באבלכם בהילקח
ראובן
עובדי המוסד וקיבוץ יסעור

ליונת להב והמשפחה תנחומים
במות
האב
בנבר
קיבוץ להבות־חביבה

פרקליטות המדינה טוענת כי לפי הלכת ביהמ"ש העליון:

„אין בשטח המוחזק ע"י מימשל צבאי זכות יסוד לחופש ביטוי"

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

פרקליטות המדינה טוענת כי לא קיימת ביהודה ושומרון הזכות לחופש ביטוי. הפרקליטות טוענת בהודעה לבג"צ, בעניינו של נאשם בפרסום דבר הסתה, כי בשטח הנתון למימשל הצבאי, שבו לא קיימים משטר דמוקרטי והליך דמוקרטי וגם לא מוסדות פוליטיים, הרי ממילא גם לא נגזרת הזכות לחופש ביטוי, זכות שנועדה להשפיע על השלטון ולעצב את דעת הקהל.

הפרקליטות טוענת עוד, כי מעמדו, תפקידיו ומטרותיו של מימשל צבאי, מחייבים, הטלת הגבלות פיקוח הדוק על שימוש באמצעי ביטוי ותקשורת למיניהם. הפרקליטות טוענת עוד, כי בישראל הלכה שנפסקה בבית המשפט העליון, כי בשטח הנתון למימשל צבאי רשאי ומוסמך המימשל הצבאי להשהות או להגביל את חופש הביטוי וכי לא קיימת בשטח התפוס על ידי מימשל צבאי זכות יסוד לחופש ביטוי.

דברים אלה ניכללים בהודעה מטעם פרקליטות המדינה לבג"צ לעתירתו של ד"ר סאאר עריקאת, דובר אוניברסיטת אל־נג'אח בשכם. האיש הורשע בבית הדין הצבאי בשכם בעבירות הסתה, לאחר שפירסם חוברת וכה הוא התנגדות לשלטון הצבאי ביו"ש לשם השגת חירות.

באמצעות עו"ד אביגדור פלדמן טען דובר אוניברסיטת אל נג'אח, כי פסק הדין אינו חוקי מאחר והוא שולל זכות יסוד חשובה שיש לכל אדם, הזכות לחופש ביטוי. הפרקליטות קוראת לבג"צ לדחות עתירה זו.

5 שנים סרב משרד הפנים להעניק תעודת זהות לבדואי ששרת בצה"ל

מאת שלי יחימוביץ

משך 5 שנים סרב משרד הפנים להעניק מעמד של תושבי קבע לסלים סראחין, לרעייתו ולילדיו, זאת למרות שסראחין שרת כגשש בצה"ל ואף נפצע במהלך שרותו. אתמול במסק דין הצהרתי, קבע השופט יצחק בנאי כי סראחין יקבל מעמד של תושב קבע.

האיש, בן 44, ורעייתו ענימה, נולדו בשבט אל עזומה באזור מצפה רמון. עוד בטרם נישאו עברו משפחותיהם (כעבור 16 שנה) לסיני שבשליטת מצרים. לאחר מלחמת ששת הימים שבו לישראל ולשבטם. סראחין שרת כגשש בצה"ל משך 5 שנים, ואף נפצע במהלך שרותו. עם שחרורו, ביקש לקבל תעודת זיהוי ישראלית, אולם נענה בשלילה. לא עזרו לו טענותיו כי שרת כגשש. פרקליטו, עורך הדין דוגן אל עטאונה, קיבל ממשרד הביטחון מכתב, ובו נאמר כי לקוחו לא מופיע ברישומים כמי ששרת אי פעם בצה"ל.

סראחין אכן לא הופיע ברישומים, משום שמעולם לא קיבל תלוש משכורת. את כספו קיבל במזומנים ממפקד היחידה. גם אישור בכתב ממפקדו סא"ל אלי אמיתי לא סייע לו.

סראחין עבר על החוק בכך ששהה בארץ ללא תעודת זהות, אולם מאידך לא יכול היה לשוב למצרים, מחשש לחייו — לאחר ששרת בצה"ל. הוא נאלץ לעבוד במקומות עבודה מזדמנים כשר ממשכורתו מנוכים ביטוח לאומי ומס אחיד, אך מעולם לא זכה להנות מהשרותים הכרוכים בתשלום, מכיוון שלא היתה ברשותו תעודת זהות. כשחלו ילדיו — פנה לרופאים פרטיים. רעייתו ילדה באוהל, מכיוון שלא היתה מבוטחת בקופת חולים.

בשבוע שעבר נעתרה ועדה מטעם משרד הפנים להכיר בצדקתו, ולבקשת עורך הדין אל עתאונה נתן השופט בנאי פסק דין הצהרתי, לפיו זכאים סראחין ובני משפחתו למעמד של תושבי קבע.

משרד הבריאות חוקר תפקוד מחלקת היולדות ב„פוריה"

מאת שלמה גלזר

משרד הבריאות חוקר את תפקודה של מחלקת היולדות בבית החולים פוריה הסמוך לטבריה. לדברי האחות בבית החולים פוחדות נשות העמק ללדת בבית החולים, בשל מחדלים רבים במחלקה שכמעט ועלו ליולדות בחייהן.

מתברר כי לפני כשנה וחצי נותחה במחלקה תושבת טבריה ובבטנה נשכחה תחבושת. כתוצאה מסיבוכים וכאבים חזקים, עברה האשה סדרת בדיקות, שבהן נתגלתה התחבושת והיא נותחה פעמים נוספות. בשיחה עם כתב המקומון „כל העמק והגליל" אמרה האשה „רק עכשיו יצאתי מניתוח רביעי ועדיין אני זקוקה לשרותי בית החולים. כשאחלים אגיב על כל הסיפור".

את תגובת משרד הבריאות לא ניתן היה להשיג ואילו מנהל בית החולים ד"ר אורן סבור כי אין בנושא עניין לציבור.

נמשתה מהים גופת נער שנעלם ביום ה'

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

גופתו של הנער שלמה גוזלן בן 16.5 מחיפה נמשתה אתמול ע"י ספינת חיל הים מהמים מול חופי עתלית.

הנער נסע ביום חמישי האחרון יחד עם בני משפחתו לבילוי בחוף דור, דרומית לעתלית. בסוף היום, משלא שב הנער, הוזעקה המשטרה והחלו חיפושים אחריו. ביום שישי בבוקר, נטלו חלק בחיפושים גם צוללנים של חיל הים, אולם הגופה לא נמצאה.

אתמול נראתה הגופה ע"י ספינה אזרחית וע"י ספינות של חיל הים ונמשתה מהמים.

מזג אוויר

ירושלים 17 עד 31, רמת הגולן 18 עד 32, צפת 15 עד 29, טבריה 21 עד 35, נצרת 18 עד 30, עפולה 18 עד 34, שומרון 18 עד 31, תל־אביב 21 עד 29, נמל התעופה בן גוריון 19 עד 31, יריחו 22 עד 38, עזה 20 עד 29, באר שבע 19 עד 34, אילת 24 עד 40.

נעצר חשוד ברצח מנהל הדיסקוטק במלון „מנדרין"

יוסף בונן (24) מהרצליה, החשוד במעורבות ברצח מנהל דיסקוטק במלון „מנדרין" בחוף הרצליה ב־8 ביוני, נעצר אתמול לחמישה ימים לחקירה בבית משפט השלום בת"א.

פקד המשטרה אלי זוהר אמר בבית המשפט כי המנוח שמואל זהבי, 52, נמצא ליד ביתו ברחוב החרמון 3 ברמת־השרון ללא רוח־חיים. הוא נורה בראשו באקרח.

המשטרה סבורה, כי הרוצח נמלט במכונית של הקורבן וזו נמצאה שבוע לאחר מכן בפרדס ליד שכונת נווה־עמל בהרצליה. כסף ופריטים אחרים שהיו במכונית נעלמו.

חוקר המשטרה אמר, כי החקירה היא בתחילתה והחומר שנאסף עד־כה מצביע, לכאורה, שהחשוד קשור לביצוע הפשע. הוא טען, כי שחרורו עלול לשבש את מהלך החקירה.

בתשובה לשאלת פרקליטו של החשוד עו"ד ריכטמן, אמר קצין המשטרה, כי יש מספר דברים הקושרים את החשוד לרצח ובינתיים הגיע חומר נוסף המגביר את החשד נגדו. הוא הוסיף, כי הופרך האליבי של החשוד.

פרקליטו של החשוד טען, כי מרשו היה במעצר בית ושהה בביתו והדבר הזה לא נבדק. הוא טען כי המשטרה חשדה בו במקרה מסויים. ובגלל כך, חושדים בו גם בפרשת הרצח. הסניגור לא פירט את הדברים הללו.

השופטת חיה חפץ אומרת בהחלטתה, כי לחשוד מיוחסת עבירה חמורה, ועל יסוד מידע שהובא היא סבורה, כי יש יסוד לחשד שהוא מעורב בעבירה בה מדובר. היא ציוותה לעצור אותו לחמישה ימים להמשך החקירה. (עתי"ם)

רופא נשים שנכשל בביצוע הפלה חוייב בתשלום פיצויים

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

ד"ר משה יוניאן רופא נשים מכפר סבא שנתבע בבית המשפט ע"י מטופלת שלו על ביצוע הפלה כושלת, חוייב ע"י בית המשפט לשלם לתובעת 10,300 ש"ח וכן את מלוא הוצאותיה הרפואיות ואת שכר טרחת פרקליטה בסך 1,500 ש"ח.

בהחלטתו כתב השופט אהרן כהן כי עקב פעילותו הרשלנית של הרופא שהתיימר לבצע הפלה, אך בפועל לא ביצעה וגרם בכך לתובעת להפיל את העובר בביתה בנסיבות קשות, שגרמו לה נזק נפשי, חולף, כאב, סבל ורגשות בושה.

בתביעתה נגד הרופא טענה התובעת — עוזרת לגננת, בת 40, אם לחמישה מנתניה — כי בתאריך 14.2.84 פנתה לד"ר יוניאן במסגרת מרפאה של קופת חולים כללית והרופא אישר את הריונה. לטענתה הציע לה לעבור את ההפלה במרפאתו הפרטית. לאחר שביצע את ההפלה, חשה כאבים עזים בביטנה במשך כמה שבועות ואחר הפילה עובר בביתה. לטענתה נקשרה רגשית אל העובר ושמרה אותו בתא ההקפאה בביתה. לטענת האשה גרם לה האירוע למשבר נפשי קשה משום שנתמלאה רגשי אשם כאילו היא גרמה להרג הילד.

השופט ציין בהחלטתו כי מעשה זה של התובעת איננו מקובל ואיננו סביר וודאי שאינו פועל יוצא מקיום ההפלה. אולם יש הצדקה לפצות את התובעת בסכום גלובלי על ההגבלה שנגרמה לה בשנה שלאחר

כל אחד יכול לזייף חתימת אחר ולסבכו בחובות ?

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

כל אדם יכול לזייף חתימתו של אדם אחר כערב, ובכך לסבכו בחובות שאין הוא יודע על קיומם. כך עולה ממקרהו של בנימין ברוש, תושב ערד.

לפני 5 שנים הגיע ברוש, חולה קצרת, שגם רעייתו ובנו חולים במחלות נשימה, לעיר ערד. ברוש הגיע לערד בגלל האוויר בעיר, והחל לעבוד כמסקיר בביה"ח סורוקה בבאר־שבע. חבר לעבודה זייף את חתימתו ורשם אותו כערב לצורך קבלת הלוואות.

„כעבור מספר חודשים התחלתי לקבל התרעות ופקודות מעצר. בינתיים האיש נעלם ולא הגיע לעבודה. אנשים אמרו שאותם לא מעניין הזיוף ושאני, כערב, צריך להחזיר את החוב. כמה פעמים עיקלו לי את המשכורת."

ברוש נשאר חודשים ארוכים ללא משכורת. החשמל והמים בביתו נותקו בגלל אי תשלום, והוא לא יכול לקנות תרופות לו ולבני משפחתו. משטרת באר שבע ציידה את ברוש באישור האומר כי חתימתו זוייפה בידי אחר, אולם האישור לא עוזר לברוש במגעיו עם הנושים.

מפקד משטרת באר שבע, סגן ניצב איתן רצון, אמר, כי האיש שזייף הודה בחקירתו בזיוף חתימתו של ברוש לצורך קבלת הלוואות ובזיוף חתימתם של אנשים נוספים. הפרקליטות פתחה נגדו בהליכים משפטיים.

שכ"ל באוניברסיטאות: 1350 דולר — המשבר עדיין רחוק מלהיפתר

ועד ראשי האוניברסיטאות: זהו צעד קטן מדי ומאוחר מדי • יו"ר אגודת הסטודנטים בירושלים: המשך למדיניות האבסורד • ח"כ סרטני לנבון: יש לערער על ההחלטה

מאת יצחק שור ומוטי בסוק כתבי „על המשמר"

הממשלה החליטה אתמול להעמיד את שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה בתשמ"ח על 1350 דולר. החלטה זו מבטלת סופית את ההחלטה לפיה ישלם סטודנט יהודי 1050 וערבי 1550 דולר, אך אינה פותרת את המשבר בהשכלה הגבוהה. בסוף השבוע יתכנסו ועד ראשי האוניברסיטאות וראשי התאחדות הסטודנטים כדי להחליט על צעדיהם הבאים. ייתכן שיתוף פעולה בין שני הגופים.

בישיבתה אתמול קיבלה הממשלה שתי החלטות: א) שכר הלימוד שישלם סטודנט בתשמ"ח יהיה 1204.9 דולר במחירי יוני 1986, שהם 1350 דולר במחירים הנוכחיים. ב) האוצר יוסיף לתקציב האוניברסיטאות 4.9 מליון דולר „כדי שיעמדו במסגרת התקציב שאושרה להם".

בפתח ישיבת הממשלה, תבע שר החינוך והתרבות נבון, כי הממשלה לא תדחה שוב את החלטתה. שר האוצר נסים ניסה שוב לדחות את ההכרעה, ואולם הרוב קיבל את הצעת נבון. שר החינוך הציע להעמיד את שכר הלימוד על 1120 דולר ואילו שר האוצר הציע 1260. בעקבות תיקו, 12:12, הציע רה"מ לקבוע שכ"ל בן 1200 דולר, והצעתו נתקבלה ברוב.

ועד ראשי האוניברסיטאות הגדיר את החלטת הממשלה כצעד קטן מדי ומאוחר מדי. לדבריו, נכון ששכר הלימוד שנקבע נמוך מזה הנהוג השנה ואילו הקצבת הממשלה עונה על רבע מצרכי המינימום שהיו מוסכמים על כל הגורמים.

יו"ר אגודת הסטודנטים של ירושלים אורי בןחור הגדיר את החלטות הממשלה כהמשך למדיניות האבסורד. שרי העבודה לא נאבקו על עמדתם ואילו שרי הליכוד משנים את דעתם חדשות לבקרים. בעבר תמכו ב־1050 לרוב הסטודנטים ועתה ב־1350. הסטודנטים יחדשו את מאבקם נגד העלאת שכר הלימוד בהיקף שנקבע, ויתבעו להעמידו על בסיס החלטות ועדת קצב, כלומר — 700 דולר.

אמירה סרטני (מפ"ם) אמרה אתמול כי חלק ניכר מהסטודנטים לא יעמוד בסכום הגבוה שנקבע וכי החלטת הממשלה לא פותרת גם את בעיית המצוקה הכספית של האוניברסיטאות. לדעתה פתיחת שנת הלימודים הבאה עומדת בסימן שאלה. סרטני פנתה לשר נבון ודרשה ממנו לערער על החלטת הממשלה. לדעתה ניצלה הממשלה לרעה את העובדה שציבור הסטודנטים נמצא עתה בעיצומן של בחינות סוף שנה ואינו פנוי למאבקים.

זובין מהטה, טדי קולק ופיטר יוסטינוב (מימין לשמאל) אתמול בפסטיבל הסרטים בירושלים
(צילם: רחמים ישראלי)

שפע לשוחרי הקולנוע

מאת יעל ישראל, כתבת „על המשמר"

אווירת הפנינג שררה אתמול בבניין הסינימטק הירושלמי. המוני אנשים ליצנים, רוקדים, בתי קפה מאולתרים וסרטוני רוק ווידאו — הם רק חלק מן השפע שקידם את פני שוחרי הקולנוע, שגדשו את הפסטיבל ביומו השני.

אמש הגיעה השחקנית הצרפתיה דלפין סריג, המשתתפת בסרט „שנות ה־80", שנות הזהב"; כמו כן הגיע פון מילהן במאי הסרט „מידנק 1944" והבמאי ההודי ויישואאדהן במאי הסרט „מים — ננגה".

מי שהפסיד אמש את „הליידי משנחאי" — סרטו הנפלא של אורסון וולס, יוכל להשלים את החסר היום. אפשר גם לראות את וולס בהופעתו האחרונה בקולנוע בסרטו הדוקומנטרי של הנרי יגלום: „מישהו לאהוב".

עוד סרטים מומלצים: „עת לחיות ועת למות" — סרט טאיווני ריאליסטי ונוגע ללב על קורות משפחת פליטים סינים; „עקבת ג'בר" — פליטים ערביים מיואשים במחנה ישראלי, בסרטו הדוקומנטרי המעניין של איל סיון, ולחובבי הקולנוע היפאני: „ואו" — סרט חדש של יושימוטו מוריטה.

„זה מזכיר הפוגרומים" — נאמר באישום נגד מתפרעי רמת־עמידר

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

בכתב האישום שהוגש אתמול נגד 4 נאשמים בהתפרעות ובהכאת תושבים ערבים בשכונת רמת עמידר ברמת־גן נאמר: „מעשי הנאשמים פגעו בעקרונות החברה, ומזכירים פוגרומים מהם סבל העם היהודי בתפוצות".

עוד טוענת קצינת המשטרה רב־סקר ליליאן שפירא בכתב האישום, כי הנאשמים הוציאו דיבת הארץ רעה ופגעו בשמה של מדינת ישראל במעשיהם.

כתב האישום הוגש נגד יעקבי עיני (27) מפתח־תקווה, יעקב ציפורי (28) מר"ג, שמעון מוני (50) מרמת־עמידר ודבורה יצחק (39) אף היא מרמת עמידר. דבורה יצחק הואשמה כי ביחד עם קטין, שכתב אישום נגדו הוכן בנפרד, התנפלו ביום שני שעבר בשעה 6 בערב על אלון חג'יר, תושב ערבי ברמת־עמידר, היכו אותו ואמרו לו: „ערבי מניאק, תעוף מפה". האשה גם מואשמת, כי דקרה אותו בסכין ופצעה אותו.

בהמשך כתב האישום נטען, כי באותו יום בשעה 10 בלילה, באו האשה ועוד שלושה נאשמים, יעקב עיני, יעקב ציפורי ושמעון מוני, לאותה דירה ובידיהם אלות ומוטות ברזל ותקפו את חג'יר ואת אחיו ואל חג'יר ואת חברם אחמר סולימן. את שני האחים זרקו התוקפים דרך חלון הדירה שבקומת הקרקע, לאחר שהיכו אותם במוטות ברזל. המתפרעים לא הסתפקו בכך, והשחיתו גם את הדירה, על תכולתה.

הארבעה מואשמים בתקיפה ובמעשי־בריונות חמורים.

ועד שכונת רמת עמידר כינס אתמול מסיבת עתונאים וקרא לתושבים להימנע מכל התבטאות פומבית בנושא עד שיירגעו הרוחות.

יו"ר הוועד יגאל שמע אמר בין השאר: „זה מספר שנים נתקלנו במקרים בהם הושכרו דירות בשכונה, בעיקר על ידי מי שאינם עוד תושבי השכונה לערבים — ביניהם ערבים אזרחי ישראל אשר חלקם סטודנטים באוניברסיטת בר אילן השכנה וחלקם תושבי השטחים. כל עוד דובר בשכנות שקטה, הרי, שגם אלו מהתושבים שדעתם לא היתה נוחה משכנות זו ידעו כיצד לשמור על יחסי שכנות טובים ודו קיום בשלום.

„לאחרונה נשכרו דירות רבות בשכונה על ידי צעירים ערבים, בעיקר תושבי השטחים. הדירות שימשו למגורי 10־15 פועלים בחדר בדי לילה, דבר אשר בנוסף להיותו מצב משפיל לשוכרי הדירות, החל להיות מיטרד לשכנים.

„מעשי הבריונות שנעשו בשכונה על ידי גורמים, שזהותם נבדקת על ידי המשטרה, והתבטאויות מסויימות בתקשורת גרמו לכדור שלג להתגלגל וליצור רושם שבדובר בשכונה של חמומי מוח".

הוועדה המרכזית של ההסתדרות, שהתכנסה אתמול בירושלים, קיבלה החלטה המגנה את מעשי הבריונות של קבוצת תושבים משכונת עמידר ברמת גן נגד ערבים אזרחי ישראל, המתגוררים בשכונה זו.

נוטרל מטען חבלה באוטובוס אגד

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מטען חבלה שנתגלה באוטובוס בתחנה המרכזית בתל־אביב נוטרל.

המטען התגלה באוטובוס קו 370 מבאר־שבע לתל־אביב. משירדו הנוסעים בתחנה המרכזית בתל־אביב, החנה הנהג את הרכב בחניון שברחוב סלומון והלך לאכול. כשובו, הפנה עובד נקיון את תשומת לבו לפח האשפה שמאחורי מושב הנהג. משפתח הנהג את הפח הבחין בחפץ חשוד.

למקום הוזעקו חבלני משטרת מחוז תל־אביב שפוצצו את המטען שהיה בגודל בינוני. מעוצמת הפיצוץ נגרם נזק ל־3 אוטובוסים שחנו בסמוך. איש לא נפגע.

ראש מועצת בית ג'אן דחה הצעת שילנסקי ואדי'ין

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ראש מועצת בית ג'אן, שפיק אסד דחה את הצעתם של חברי הכנסת נאסר אדי'ין ורב שילנסקי, שגובשה בוועדת הפנים של הכנסת, לפתרון הסכסוך בין הכפר הדרוזי לבין ראשות שמורות הטבע. חבר הכנסת נאסר אדי'ין טען אתמול שאפשר היה לפתור את הבעיה, אילולא קבוצה של אנשי שמאל בכפר המונעת את הפתרון.

במועצת בית ג'אן הכחישו אתמול את דברי נאסר אדי'ין. אנשי מפלגת העבודה בבית ג'אן הרגישו שלפני כחודש הם הציעו יחד עם השרים שחל ונחמקין פתרונות לבעיה ולפני כשבוע שני השרים נפגשו שוב בתיווכו של השייך אמין טאריף עם ראש מועצת בית ג'אן שפיק אסד, אך זה סרב לקבל הצעתם. אנשי מפלגת העבודה במועצה מדגישים שראש המועצה, המסרב לקבל את כל ההצעות שהוצעו עד כה, נחשב כאיש המקורב לליכוד לפחות באופן רשמי עד לפתיחת השביתה.

ראש המועצה שפיק אסד אמר אתמול שהוא לא שותף בשום שלב של הדיונים בוועדת הפנים.

גינדה מרומניה מוליך בתחרות השחמט הבי"ל

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

האמן הבינלאומי מיכאיל גינדה מרומניה ממשיך להוליך בראש בתחרות הבינלאומית הנערכת במסגרת ארועי „שח־קיט" בנתניה. לאחר הסיבוב העשירי ולפני האחרון יש לגינדה 7.5 נקודות. הוא מקדים את אלוף ישראל בשחמט נתן בירנבוים ואת פאול מוטוואני מסקוטלנד וולפרם שן ממערב גרמניה — 7 לכל אחד. אמש סיים גינדה בתיקו עם אליהו שווידלר. בירנבוים סיים בתיקו עם אלוף צה"ל בשחמט גדי רכליס.

באליפות הפועל דרגה א' מוליך בראש אמיר רטר מירושלים כשלזכותו 6 נקודות ב־8 משחקים. בהקדימו את מנרל קולוס. אלישע כספי ואבישי לאור — 5.5 לכל אחד. היום יסתיימו התחרויות.

נעצר חשוד בפיגוע בחוף הכרמל

מאת יואב אביב וקובי מנדל
ומאת כתב עתי"ם

חשוד בהטמנת מטען החבלה בחוף הכרמל בחיפה נעצר על ידי המשטרה וכוחות הבטחון לחקירה. החשוד נעצר במהלך הסריקות שנערכו ביום שבת לאחר הפיצוץ שאירע בחוף הכרמל בחיפה, שכתוצאה ממנו נפגעה הרסה שכטר תושבת קרית־ביאליק ובנה יניב בן ה־7 נשרט קלות.

הרסה שכטר מתאוששת במחלקה האורתופדית א' במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה מהניתוח, לאחר שכף רגלה נקטעה כתוצאה מהתפוצצות מטען החבלה.

משטרת חיפה הטילה איפול על מהלך החקירה וזהותו של החשוד.

עיריית חיפה לא חרשה את קטע חוף הכרמל, שבו אירעה ההתפוצצות, כך נודע לכתבנו ממקורות יודעי דבר. מנהל מחלקת החופים בעיריית חיפה לא הכחיש מידע זה. בחקירת המשטרה שנפתחה מיד לאחר הפיצוץ הוברר, כי קטע החוף, שבו אירע הפיצוץ, לא נחרש ע"י טרקטור, כפי שמחייבות הוראות הביטחון.

אתמול סיפר מנהל מחלקת החופים בעיריית חיפה, יצחק גפן, כי אנשי העירייה חרשו את החוף עד הקטע בו אירע הפיצוץ. לטענתו, במקום בו אירע הפיצוץ ישנם סלעים מתחת לחול והדבר מזיק לטרקטורים החורשים את השטח. יחד עם זאת אמר גפן כי המצילים סרקו את החוף כולו כולל הקטע בו הוטמן המטען, אולם לא גילו דבר.

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול כי מניחי המטען, הטמינו בחול לא רק את המטען הקטלני אלא גם את ראשם. „כי עיניהם טחו מראות כי מרצחי נשים וילדים לעולם ישיגו את מבוקשם. הם יכולים רק להמית חרפה ואסונות על עצמם ועל בני עמם."

היכן הצדק בינו צדיק — קראו אתמול פועלי „המגדר" שהפגינו מול בל"ל

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

פועלי מפעל „המגדר" בחולון, שפשט את הרגל, קיימו אתמול לפנה"צ הפגנה שקטה למדי על יד משרדי ההנהלה הראשית של בנק לאומי, ברחוב יהודה הלוי בתל אביב. העובדים דורשים מבנק לאומי, שבעלי „המגדר" חייבים לו כ־6 מיליון שקלים, ואשר בהתאם לתביעתו מונה כונס נכסים למפעל, לשחרר את כספי הפיצויים שלהם ואת כספי קרנות הגמל, שלא הועברו על ידי המפעל ליעדם.

כמה פועלים נשארו כמפעל לשמור שלא יוצאו ממנו תוצרת וציוד, עד שיגיעו לידי הסכם עם העובדים. העובדים מתכננים הפגנה נוספת על יד הכנסת.

המפגינים נשאו שלטים, בהם נכתב: „היכן הצדק בינו צדיק?"; „קודם פיצויים ואחר־כך הטבות למנהלים!"; „נתנו ל„המגדר" את החיים ועתה זורקים אותנו לכלבים".

עם המפגינים ניצבו גם אנשי האיגוד המקצועי ומועצת פועלי חולון ומזכיר המועצה משה רינת, שביקש מקצין הביטחון של הבנק שיעלה למנכ"ל הבנק צדוק בינו ויבקשו לקבל משלחת מטעם המפגינים. פנייתו נענתה בשלילה ונומקה: בינו בישיבה.

את המפגינים עודדו מספר חברי הדור הצעיר של מפ"ם ובראשם רכז הדור הצעיר אילן גלאון, שהגיעו למקום ובידם כרזה — מפ"ם לימין פועלי „המגדר".

הפגנת פועלי „המגדר" מול בנק לאומי אתמול (צילם: בועז לניר)